

รายงานประจำปี

Annual Report 2015

๒๕๕๘

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING

รายงานประจำปี ๒๕๕๘

Annual Report 2015

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING

รายงานประจำปี ๒๕๕๘

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พิมพ์ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๕๙

จำนวน ๒๐๐ เล่ม

จัดทำโดย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เลขที่ ๖๐/๑ ซอยพิบูลวัฒนา ๙ ถนนพระรามที่ ๖

แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๘ โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๖

พิมพ์ที่

บริษัท เค็ทซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิคชั่น จำกัด

๑๕๘/๓ ซอยยาสูบ ๑ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๙ ๘๖๑๑-๒ โทรสาร ๐ ๒๖๑๙ ๘๖๑๖

คำนำ

รายงานประจำปี ๒๕๕๘ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ผลการปฏิบัติงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยผลการปฏิบัติงานสามารถบรรลุเป้าหมายการให้บริการของหน่วยงานซึ่งเชื่อมโยงและสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ภายใต้ประเด็นนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๘ และยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานทั้งด้านวิชาการ และการบริหารจัดการ โดยสาระสำคัญของผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความหลากหลายทางชีวภาพ การติดตามประเมินผลและความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพของนโยบาย แผน และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นรวมถึงการบูรณาการและประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นในนโยบายและแผน และเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน สามารถขับเคลื่อนและผลักดันไปสู่การปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดผลในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานประจำปี ๒๕๕๘ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน รวมถึงผู้สนใจ และขอขอบคุณทุกภาคส่วนที่ได้มีส่วนร่วมและสนับสนุน การปฏิบัติราชการของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลภาพรวมองค์กร

๑. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการให้บริการ
๒. ค่านิยมหลัก
๓. ประเด็นยุทธศาสตร์
๔. คณะผู้บริหาร
๕. โครงสร้างองค์กร
๖. อำนาจหน้าที่
๗. อัตรากำลัง
๘. งบประมาณและผลการใช้จ่าย
๙. ระบบการตรวจสอบภายใน

๑
๒
๓
๓
๕
๙
๑๐
๑๐
๑๑
๑๔

ส่วนที่ ๒ ผลการปฏิบัติราชการ

๑. ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ
๒. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ
  - ๒.๑ การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ
  - ๒.๒ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
  - ๒.๓ การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม
  - ๒.๔ การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
  - ๒.๕ การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
  - ๒.๖ การศึกษา วิจัย และการสร้างองค์ความรู้
  - ๒.๗ ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม
  - ๒.๘ การติดตามประเมินผลนโยบาย แผน และมาตรการต่างๆ
  - ๒.๙ การดำเนินการด้านกฎหมาย
  - ๒.๑๐ ภารกิจที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการระดับชาติ
  - ๒.๑๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๑๕
๑๖
๑๙
๑๙
๓๘
๔๓
๔๘
๕๑
๕๓
๖๓
๗๖
๗๘
๗๙
๘๘

ส่วนที่ ๓ ภารกิจพิเศษ

๑. การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล
๒. การประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา
๓. ผลการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗
๔. ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร
๕. การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์
๖. การยกย่องและรับรางวัล
๗. กิจกรรม

๙๑
๙๒
๙๓
๙๔
๙๖
๙๘
๑๐๐

ส่วนที่ ๔ รายงานการเงิน

๑. งบแสดงฐานะการเงิน
๒. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน
๓. การวิเคราะห์การเงิน

๑๐๑
๑๐๒
๑๐๓
๑๐๔

ภาคผนวก

๑. รายชื่อคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
๒. เอกสารเผยแพร่ การจัดทำสื่อต่างๆ
๓. หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร ของผู้บริหาร สำนักและกอง

๑๐๕
๑๐๖
๑๐๘
๑๑๔

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลภาพรวมองค์กร

๑. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการให้บริการ

วิสัยทัศน์

เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดและขับเคลื่อนนโยบายและแผนบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับความเชื่อมั่นจากทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

พันธกิจ

จัดทำนโยบายและแผนแบบบูรณาการเสนอแนะมาตรการและกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประสานเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อตอบสนองต่อภารกิจตามแนวนโยบายในรัฐธรรมนูญ นโยบายรัฐบาล แผนการบริหารราชการแผ่นดิน พระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน

๑. ภาครัฐการพัฒนาใช้เครื่องมือ กลไก และฐานข้อมูลในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ

๒. ภาครัฐการพัฒนาใช้เครื่องมือและกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ และมีบูรณาการในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

๒. ค่านิยมหลัก

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) โดยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ได้ร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดค่านิยมหลัก (Core Value) เพื่อช่วยให้ทุกคนในองค์กรมีแนวความคิด ความเชื่อ และปรับพฤติกรรมการทำงานให้เป็นทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้แผนกลยุทธ์ให้ประสบความสำเร็จ ค่านิยมหลักของ สผ. คือ NATURE ย่อมาจาก

Networking มุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย มุ่งเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับบุคคลและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ประสานการทำงานแลกเปลี่ยนข้อมูลเป็นเครือข่าย ร่วมกัน ยอมรับในบทบาทหน้าที่ของกันและกัน เพื่อร่วมกันเอื้อเอื้อเพื่อเกื้อกูลให้สามารถทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย

Awakening Knowledge จิตใจใฝ่รู้ หมั่นพัฒนาคน มุ่งพัฒนาความรู้ของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ด้วยความกระตือรือร้นที่จะเปิดรับและเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ทั้งในงานวิชาชีพเฉพาะของตนเองและความรู้รอบตัวต่างๆ (รู้ลึก รู้กว้างและรู้โลก) พร้อมรับและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และสามารถพัฒนาตนเองให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านได้ตลอดเวลา

Team Working กระตือรือร้นทำงานเป็นทีม มุ่งเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมกับบุคคลและหน่วยงานภายใต้องค์กรด้วยความเชื่อมั่นในกันและกัน สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยเหลือเกื้อกูลกันทั้งในการทำงาน และการทำกิจกรรมอื่นๆ ร่วมกัน เพื่อนำศักยภาพของบุคลากรและองค์กรออกมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด มีความสามัคคีกันที่มีความรักและความภูมิใจเห็นคุณค่าในองค์กร

Uncovering ไม่ปกปิด เปิดเผย โปร่งใส บุคลากรมีความซื่อสัตย์ โปร่งใส สามารถเปิดเผยกระบวนการจัดทำนโยบายและแผน การวิเคราะห์ผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดสรรเงินกองทุนต่อสาธารณชนได้ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงมีเอกสารหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้

Result-based Orientation มุ่งเป็นเลิศในผล การปฏิบัติงาน บุคลากรมีความชำนาญ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก มีการใช้หลักวิชาการที่ถูกต้องในการดำเนินงาน ไม่เปลี่ยนแปลงผันแปรไปตามปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ปัจจัยทางการเมือง และสามารถผลักดันให้นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการยอมรับและดำเนินควบคู่ไปกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

Expertise มีความเชี่ยวชาญอย่างมืออาชีพ บุคลากรผู้ปฏิบัติงานเป็นผู้ที่มีความรอบรู้และความชำนาญในเรื่องนั้นๆ อย่างถูกต้องและชัดเจน มีการทำงานโดยใช้ความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ ทักษะ และประสบการณ์ที่ถูกต้องและเหมาะสม มีความรับผิดชอบและตรงเวลาในการทำงาน ไม่ปล่อยให้เกิดความล่าช้าจนก่อความเสียหายต่อตนเองและผู้อื่น มีหลักการและจุดยืนในการทำงานและให้บริการดำเนินนโยบายและแผนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้องค์กรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

๓. ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาคุณภาพของนโยบาย แผน และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์ :

มีการกำหนดและปรับปรุงนโยบาย แผน และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นที่ยอมรับร่วมกัน สามารถนำไปปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดผลในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ :

๑. สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดทำและปรับปรุงนโยบาย แผน และมาตรการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของกระบวนการจัดทำและปรับปรุงนโยบาย แผน และมาตรการ เพื่อให้ครอบคลุมและเข้าถึงความต้องการของทุกภาคส่วน

๓. พัฒนาคุณภาพของระบบการติดตามประเมินผลการนำนโยบาย แผน และมาตรการไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์

๔. สร้างความเชื่อมั่นในนโยบาย แผน และมาตรการที่จัดทำขึ้น โดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง หรือคณะรัฐมนตรี

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มศักยภาพในการรับรู้
ประสานสนับสนุน และสร้างเครือข่ายให้เอื้อต่อการนำ
นโยบาย แผนและมาตรการไปสู่การปฏิบัติที่เกิดประสิทธิผล
เป้าประสงค์ :**

ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจในนโยบาย แผน และมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่จัดทำขึ้น และสามารถนำนโยบาย แผน และมาตรการไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กลยุทธ์ :

๑. สร้างเสริมความเข้าใจในนโยบาย แผน และ มาตรการของบุคลากร สผ. เพื่อสามารถถ่ายทอดนโยบาย แผน และมาตรการได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

๒. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถดำเนินการตามนโยบาย แผน และมาตรการการบริหาร จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ โดยเฉพาะคณะกรรมการชุดต่างๆ ของ สผ.

๓. เสริมสร้างศักยภาพการบริหารกองทุนสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเอื้อต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ของ นโยบาย และแผน

๔. เพิ่มศักยภาพในการประสานและสนับสนุน กับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำและปรับปรุงนโยบาย แผน และมาตรการ อย่างบูรณาการและต่อเนื่อง

๕. พัฒนาศักยภาพของเครือข่ายในระดับพื้นที่ ในการติดตามการนำนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : เสริมสร้างและพัฒนา
เครื่องมือและองค์ความรู้ที่เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและ
ระยะยาว**

เป้าประสงค์ :

ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีเครื่องมือและองค์ความรู้ ที่ทันสมัยและเอื้อต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ :

๑. ยกระดับองค์ความรู้และกลไกในการแปลง นโยบาย แผน และมาตรการต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติให้กับ ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เอื้อต่อการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. พัฒนาและปรับปรุงเครื่องมือ กลไก ด้านการ บังคับใช้กฎหมายและมาตรการต่างๆ ให้เอื้อต่อการนำนโยบาย แผน และมาตรการไปปฏิบัติ

๓. เพิ่มการประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่าง ประเทศและต่างประเทศ ในการเพิ่มความรู้และดำเนินการร่วม ด้านนโยบาย แผน และมาตรการด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพช่องทางการเข้าถึง ข้อมูลข่าวสารของประชาชนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

**ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการ
และบริหารจัดการภายใน**

เป้าประสงค์ :

บุคลากรของ สผ. สามารถปฏิบัติหน้าที่และบริหาร จัดการภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ บูรณาการ และสอดคล้อง กับหลักธรรมาภิบาลและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

กลยุทธ์ :

๑. เสริมสร้างความรู้ให้กับบุคลากร สผ. ในเรื่องการพัฒนากระบวนการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

๒. เสริมสร้างความรู้ด้านการวางแผนและบริหาร งบประมาณให้บุคลากรของ สผ. ให้เกิดการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างคุ้มค่าโดยมุ่งเน้นผลงาน

๓. ปรับปรุงฐานข้อมูลทางด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการทำงานของบุคลากรของ สผ. ให้ง่ายและสะดวกต่อการ ค้นคว้า ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายกับบุคลากร สผ. ในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและ สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย

๔. ปลุกฝังค่านิยมหลักองค์กรให้กับบุคลากรของ สผ. เพื่อก่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถ ปฏิบัติงานร่วมกันอย่างมีทิศทางด้วยสัมฤทธิ์ผลของงานอย่าง สูงสุด

๕. การเสริมสร้างสมรรถนะของหน่วยงานสนับสนุน ให้สามารถสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มงานวิชาการได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการพัฒนา สื่อสารของ สผ. ให้ได้มาตรฐานและมีประสิทธิภาพ เพื่อสนับสนุน การปฏิบัติการกิจของ สผ.

๔. คณะผู้บริหาร

นางรวิวรรณ ภูริเดช

เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นายพงศ์บุญย์ ปองทอง

รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางอัษฎาพร ไกรพานนท์

รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางปิยนันท์ โสภนคณาภรณ์

รองเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางอินทิรา เอี่ยมลัตร์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม

นางอรรรรณ ดนัยบุตร
รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

นางสาวสุชญา อัมราลิขิต
ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

นางสาวชิตชนก พุทประเสริฐ
ผู้อำนวยการสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

นายสมศักดิ์ บุญดาว
ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

นายดำรงค์ เครือโพธิ์กุล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

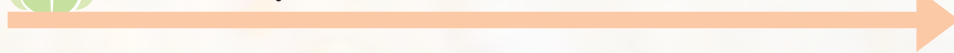
นายประเสริฐ ศิรินภาพร

ผู้อำนวยการสำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

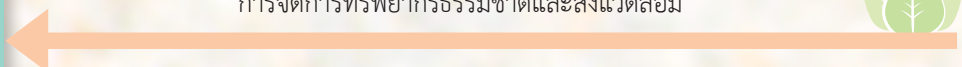
นายสุโข อุบลทิพย์

ผู้อำนวยการสำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม

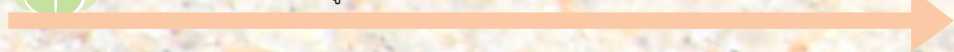
นายนวัฒน์ ไกรพานนท์

ผู้อำนวยการกองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
และรักษาการในตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน
การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นางจุไรรัตน์ สุขสวัสดิ์

ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการที่ดิน

นางกิตติมา ยินเจริญ

เลขานุการกรม

นางเพราพรรณ ทองส้ม

หัวหน้าฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ

นางณัฐยา ลากเลิศสุข

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

นายประมวล เจริญ

ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ

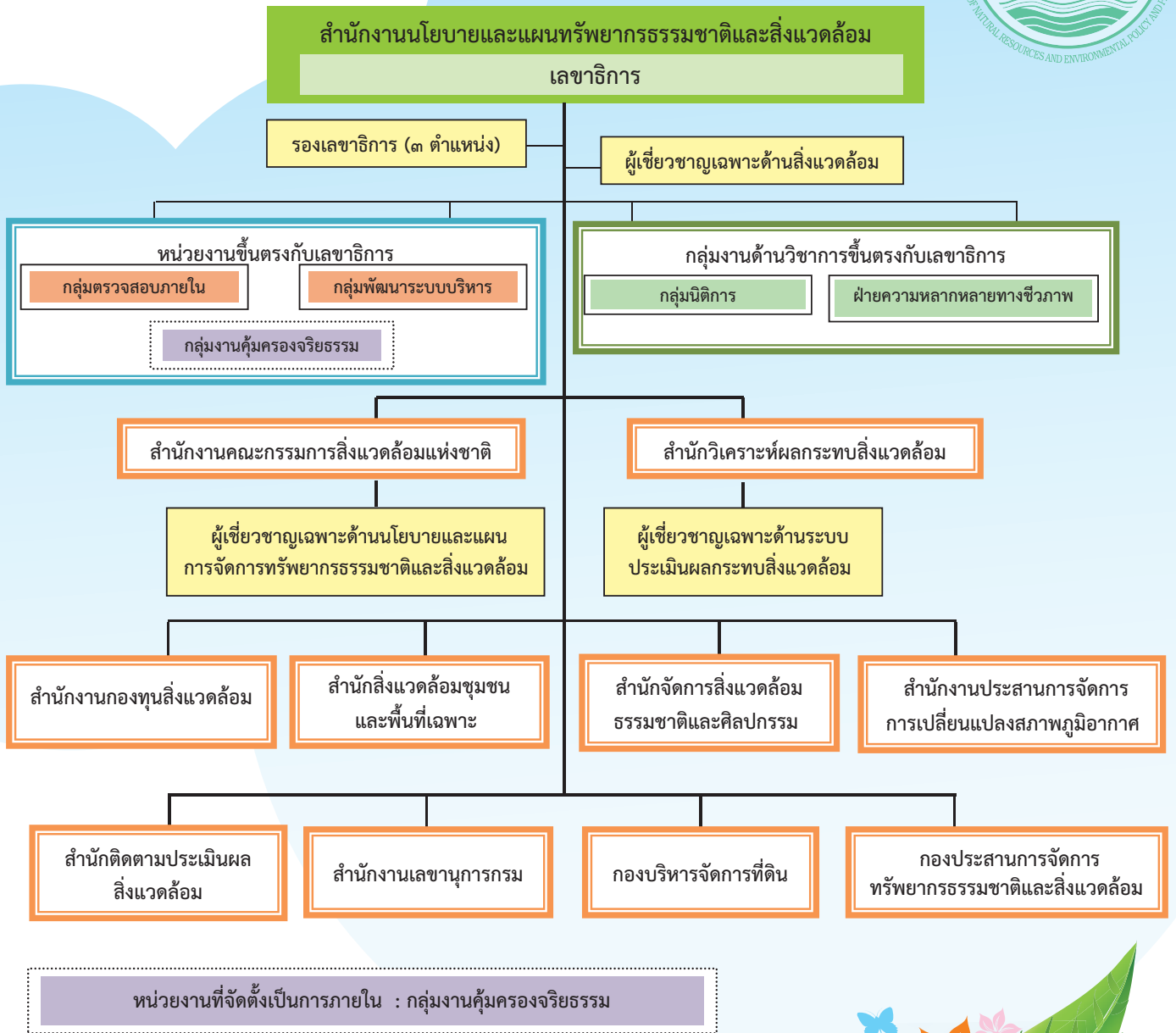
นางสาวลีลา สุชาติวัฒนชัย

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

๕. โครงสร้างองค์กร

๖. อำนาจหน้าที่

ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ สผ. มีภารกิจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเสนอแนะนโยบายและแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ตลอดจนติดตามตรวจสอบมาตรการและเงื่อนไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจของประเทศและสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืนและคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและประสานความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับหน่วยงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- ✦ จัดทำนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ✦ ประสานและจัดทำแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และดำเนินการอื่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานการจัดการเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- ✦ ศึกษา วิเคราะห์ ประสานและกำหนดมาตรการเพื่อดำเนินการให้มีการประกาศเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

✦ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนและมาตรการและจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

✦ ดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการหรือกิจกรรมของภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดผลเสียหายนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

✦ บริหารงานกองทุนสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพเพื่อสนับสนุนนโยบาย แผนและมาตรการ และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทุกภาคส่วน

✦ เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารที่ดิน การวางแผนการถือครองที่ดิน การสงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน และการสงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐ

✦ ประสานความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศและต่างประเทศ ในการดำเนินการร่วมด้านนโยบายและแผนการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

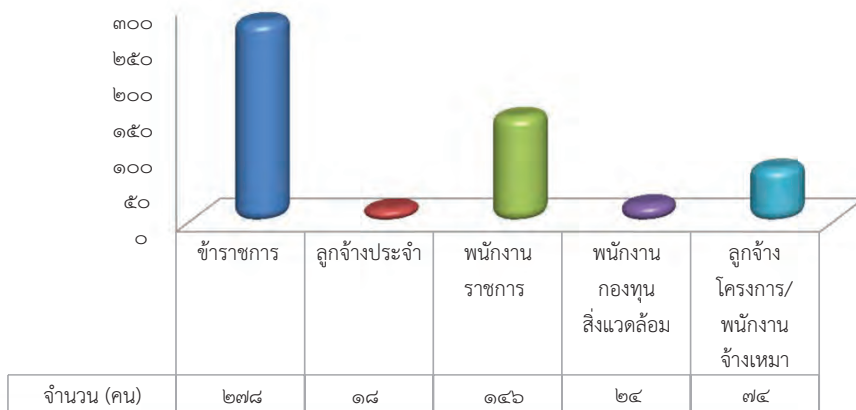
✦ เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย โดยภารกิจเก็บและการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งศึกษาวิจัย และพัฒนาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

✦ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ สผ. หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๗. อัตรากำลัง

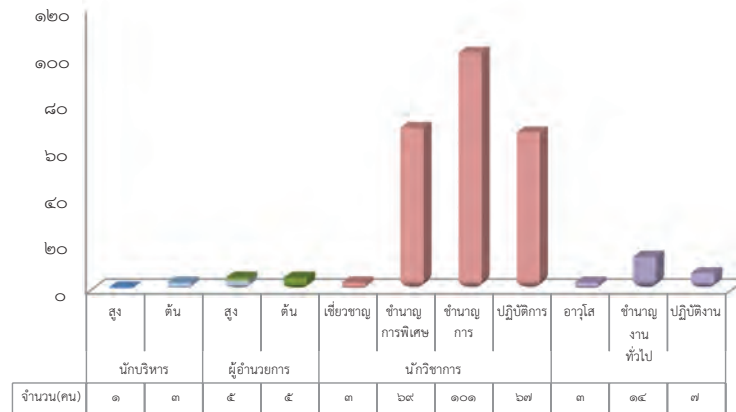
อัตรากำลังประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีอัตรากำลังรวมทั้งสิ้น ๕๔๐ คน ประกอบด้วย ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ พนักงานราชการ พนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม ลูกจ้างโครงการ และพนักงานจ้างเหมา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

อัตรากำลังข้าราชการ

ข้าราชการของ สผ. รวมทั้งสิ้น ๒๗๘ คน ประกอบด้วย ตำแหน่งนักบริหาร ตำแหน่งอำนวยการ ตำแหน่งวิชาการ และ ตำแหน่งทั่วไป จำแนกตามระดับ ดังนี้

๘. งบประมาณและผลการใช้จ่าย

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นวงเงินทั้งสิ้น ๙๙๓,๓๙๓,๐๐๐ บาท สามารถจำแนกงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรและผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ดังนี้

งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร

ยุทธศาสตร์ ๕.๓ การอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

ผลผลิตที่ ๑ เครื่องมือ กลไก ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑๐๒,๕๗๔,๕๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๓ ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมด)

ยุทธศาสตร์ ๕.๔ การจัดการสิ่งแวดล้อม

ผลผลิตที่ ๒ เครื่องมือ และกลไกในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๕๐,๔๘๓,๔๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๒๑ ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมด)

โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๖๔๐,๓๓๕,๑๐๐ บาท (คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๔๖ ของงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งหมด)

ตารางแสดงจำนวนงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (ล้านบาท)				
หมวดรายจ่าย	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม			
	ผลผลิตที่ ๑	ผลผลิตที่ ๒	โครงการถ่ายโอนฯ	รวม
งบบุคลากร	๔๕.๑๕	๙๒.๕๕		๑๓๗.๗๐
งบดำเนินงาน	๑๖.๗๖	๖๑.๗๖		๗๘.๕๒
งบลงทุน	๐.๑๐	๑๔.๖๖		๑๔.๗๖
งบอุดหนุน	๑๓.๕๗	๒.๑๗		๑๕.๗๔
งบถ่ายโอน (เฉพาะกิจ)			๖๔๐.๓๓	๖๔๐.๓๓
งบรายจ่ายอื่น	๒๗.๐๐	๗๙.๓๔		๑๐๖.๓๔
รวม	๑๐๒.๕๗	๒๕๐.๔๘	๖๔๐.๓๓	๙๙๓.๓๘

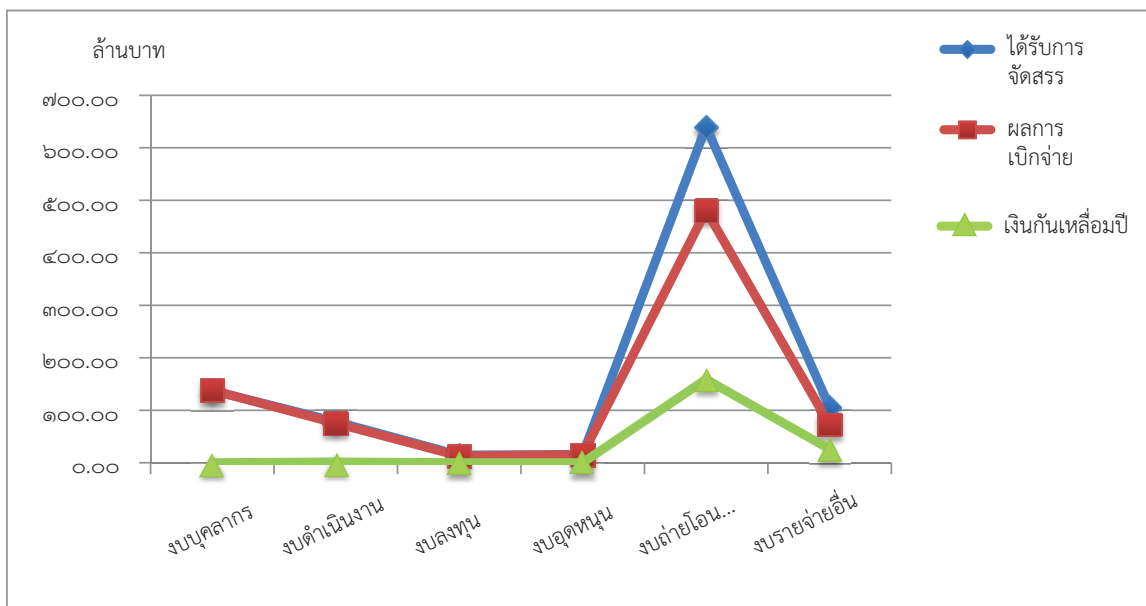

ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สม. ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวนทั้งสิ้น ๙๙๓,๓๙๓,๐๐๐ บาท และมีผลการเบิกจ่าย จำนวนทั้งสิ้น ๗๙๕,๘๔๒,๖๖๙ บาท โดยสามารถจำแนกได้ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบอุดหนุน	งบถ่ายโอน (เฉพาะกิจ)	งบรายจ่ายอื่น	รวม
ได้รับการจัดสรร	๑๓๗.๗๐	๗๘.๕๒	๑๔.๗๖	๑๕.๗๔	๖๔๐.๓๔	๑๐๖.๓๔	๙๙๓.๓๙
ผลการเบิกจ่าย	๑๓๘.๐๕	๗๕.๕๗	๑๒.๙๘	๑๕.๗๓	๔๘๐.๘๑	๗๒.๗๑	๗๙๕.๘๔
เงินกันเหลือมปี	๐	๑.๙๕	๐.๑๐	๐	๑๕๘.๕๓	๓๓.๖๓	๑๘๖.๖๔

ร้อยละผลการเบิกจ่ายงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เปรียบเทียบกับเป้าหมายแผนการเบิกจ่ายของรัฐบาล

ผลผลิต	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	รวม
ผลผลิตที่ ๑	๒๒.๘๐	๔๘.๕๒	๖๗.๒๖	๙๔.๑๓	๙๔.๑๓
ผลผลิตที่ ๒	๔๑.๒๓	๙๒.๐๔	๑๔๘.๘๕	๒๒๐.๙๑	๒๒๐.๙๑
โครงการถ่ายโอนฯ	๑๘๔.๘๔	๒๕๖.๘๘	๓๕๘.๑๖	๔๘๐.๘๑	๔๘๐.๘๑
รวม	๒๔๘.๘๗	๓๙๗.๔๓	๕๗๔.๒๖	๗๙๕.๘๔	๗๙๕.๘๔
(ร้อยละสะสม)	๒๓.๙๐	๓๘.๑๗	๕๕.๑๕	๘๐.๑๑	
เป้าหมายแผนการเบิกจ่ายของรัฐบาล (ร้อยละสะสม)	๓๒	๕๕	๗๖	๙๖	

แผนผังความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การจั้ตสร้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระดับชาติ	ประเด็นนโยบายตามแผนบริหารราชการแผ่นดิน	๕.๓ การอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	๕.๕ การจัดการสิ่งแวดล้อม
	เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ฐานทรัพยากรธรรมชาติมีการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม และความหลากหลายทางชีวภาพมีความยั่งยืน	ผู้ประกอบการและผู้บริโภคปรับตัวกิจกรรมการผลิตและบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ระดับกระทรวง	เป้าหมายการให้บริการกระทรวง	กลุ่มเป้าหมายมีการนำเครื่องมือ กลไก และฐานข้อมูลมาใช้อนุรักษ์คุ้มครองและพัฒนาการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน	ทุกภาคส่วนสามารถนำกลไกไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	๑) วิชากิจชุมชนมีความสามารถในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ ๒) ภาคธุรกิจเอกชนมีการดำเนินธุรกิจชีวภาพเชิงพาณิชย์ ๓) จำนวนเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ (๙ เรื่อง)	๑) จำนวนหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาชนที่ได้รับการบริหารและอำนวยความสะดวก (๑๐๙ หน่วยงาน) ๒) จำนวนเครื่องมือ กลไก ในการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๑๙ เรื่อง) ๓) จำนวนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ มีส่วนร่วมในการผลิต การบริการ และการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ ๓๐)
	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ข้อ ๒ สงวน อนุรักษ์ พื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ให้ตอบสนองต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ข้อ ๕ พัฒนาการ เครื่องมือ กลไก องค์ความรู้ รวมทั้งจัดสำนักและกรมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ระดับหน่วยงาน	เป้าหมายการให้บริการหน่วยงาน	ภาคีการพัฒนาใช้เครื่องมือ กลไกและฐานข้อมูลในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบ	ภาคีการพัฒนา ใช้เครื่องมือและกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและมีบูรณาการในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	ร้อยละของเครื่องมือ กลไก และฐานข้อมูลที่ดีดำเนินงานแล้วเสร็จ ในปีงบประมาณที่ผ่านมาได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ ๗๐/ปี)	ร้อยละของนโยบาย แผน และมาตรการที่ดีดำเนินงานแล้วเสร็จในปีที่ผ่านมาได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ ๗๐/ปี)
	กลยุทธ์หน่วยงาน	๑. พัฒนาคู่มือของนโยบาย แผน และมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๒. เสริมศักยภาพในการรับรู้ ประสานสนับสนุน และสร้างเครือข่ายให้เอื้อต่อการนำนโยบาย แผน และมาตรการไปสู่การปฏิบัติที่เกิดประสิทธิภาพ ๓. เสริมสร้างและพัฒนาเครื่องมือและองค์ความรู้ที่เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว	๑. พัฒนาคู่มือของนโยบาย แผน มาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๒. เพิ่มศักยภาพในการรับรู้ ประสานสนับสนุน และสร้างเครือข่ายให้เอื้อต่อการนำนโยบาย แผน มาตรการไปสู่การปฏิบัติที่เกิดประสิทธิภาพ ๓. เสริมสร้างและพัฒนาเครื่องมือและองค์ความรู้ที่เอื้อต่อระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ๔. เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติการและบริหารจัดการภายใน
	ผลผลิต	เครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ กิจกรรมหลัก ๑. พัฒนาเครื่องมือ กลไก และฐานข้อมูลเพื่อการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการอนุรักษ์สัญญา ๒. พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ	เครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กิจกรรมหลัก ๑. พัฒนาเครื่องมือ และกลไกในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการอนุรักษ์สัญญา ๒. พัฒนาเครื่องมือกลไกขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓. พัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและพิจารณาผลงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม ๔. พัฒนาเครื่องมือและกลไกในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
		โครงการ: โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด กิจกรรมหลัก ๑. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการสิ่งแวดล้อม	
ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ: จำนวนเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ (๙ เรื่อง) เชิงคุณภาพ: เครื่องมือและกลไกที่จัดทำขึ้นมีการบูรณาการและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ร้อยละ ๘๐) เชิงเวลา: เครื่องมือและกลไกสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน (ร้อยละ ๘๐) เชิงค่าใช้จ่าย: เครื่องมือและกลไกสามารถดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับ (๑๐๒.๕๗๔๘ ล้านบาท)	เชิงปริมาณ: จำนวนเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม (๑๘ เรื่อง) เชิงคุณภาพ: เครื่องมือและกลไกที่จัดทำขึ้นมีการบูรณาการและรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ร้อยละ ๘๐) เชิงเวลา: เครื่องมือและกลไกสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติงาน (ร้อยละ ๘๐) เชิงค่าใช้จ่าย: เครื่องมือและกลไกสามารถดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินงบประมาณที่ได้รับ (๒๕๐.๔๘๓๔ ล้านบาท)	
	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย: (โครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด) เชิงปริมาณ: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้การสนับสนุน ๑๒๒. ดำเนินการจัดการสิ่งแวดล้อม (๑ เรื่อง) เชิงคุณภาพ: ประชาชน/อปท. มีความพึงพอใจ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด (ร้อยละ ๗๕) เชิงเวลา: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในแผนการปฏิบัติงาน (ร้อยละ ๗๕) เชิงค่าใช้จ่าย: แผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้สำเร็จภายใต้วงเงินที่ได้รับ (๒๘๘.๒๒๘๗ ล้านบาท)		

๙. ระบบการตรวจสอบภายใน

ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องมีการตรวจสอบวิเคราะห์ การประเมินความเสี่ยงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในของส่วนราชการและการบริหารความเสี่ยง การสอบทานระบบปฏิบัติงานตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี การตรวจสอบการดำเนินงานและการเงิน การคลัง การตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สิน การประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการเงิน การคลัง รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าของการใช้ทรัพยากร

เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบการตรวจสอบภายในดังกล่าว ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการตรวจสอบในเรื่อง ดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบการควบคุมภายใน
๒. การตรวจสอบสารสนเทศ
๓. การตรวจสอบการบริหารและระบบการควบคุมด้านงบประมาณการเงินการบัญชี
๔. การตรวจสอบกองทุนสวัสดิการ สผ.
๕. การตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม
๖. การตรวจสอบการควบคุมวัสดุ
๗. การตรวจสอบการดำเนินงานโครงการศึกษา เพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ (The National Adaptation Plan (NAP) for Thailand)
๘. การตรวจสอบการเงินการบัญชี ระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Government Fiscal Management Information System : GFMIS)
๙. การตรวจสอบการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ กรณีการจ่ายเงินส่วนเพิ่ม

ผลการตรวจสอบ

รายงานผลการตรวจสอบ พบว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง และได้้นำข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายในไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและมติคณะรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

ผลการปฏิบัติราชการ

๑. ผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ตารางสรุปผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘

ตัวชี้วัดผล การปฏิบัติราชการ	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน		
			๑	๒	๓	๔	๕	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
มิติภายนอก : การประเมินประสิทธิผล (ผลลัพธ์และผลผลิต) (น้ำหนัก : ร้อยละ ๗๕)										
ตัวชี้วัดที่ ๑ ตัวชี้วัดภารกิจหลักของกระทรวงตามยุทธศาสตร์ของประเทศ/แผนยุทธศาสตร์กระทรวง/ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) และตัวชี้วัดภารกิจหลักของกรม (ร้อยละ ๖๐)										
ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ ระดับความสำเร็จของการประกาศเขตพื้นที่ และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณบางกะเจ้า อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ	ระดับ	๑๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๒.๕	๒.๐	๐.๓๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของเป้าหมายในการปฏิบัติตามแผนการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ(NAMAs) ในภาคพลังงานและภาคขนส่ง (Outcome Joint KPIs)	ระดับ	๑๐	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๕๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๓ ระดับความสำเร็จของการจัดทำฐานข้อมูลการปล่อย และการดูดกลับก๊าซเรือนกระจก (Output Joint KPIs)	ระดับ	๑๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๗๕๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ระดับความสำเร็จในการบูรณาการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพ	ระดับ	๑๐	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๕๐๐๐
ตัวชี้วัดที่ ๑.๕ ระดับความสำเร็จในการเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของกองทุนสิ่งแวดล้อม	ระดับ	๑๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๗๕๐๐

ตัวชี้วัดผล การปฏิบัติราชการ	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน			
			๑	๒	๓	๔	๕	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก	
มิติภายนอก : การประเมินคุณภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ ๑๐)											
ตัวชี้วัดที่ ๒ คุณภาพการให้บริการ ประชาชน (Service Level Agreement : SLA) การพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม										๓.๘๙๗๔	๐.๓๘๙๗
ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ รายงานความก้าวหน้า ของการดำเนินการตามแผนการ ปรับปรุง/พัฒนางานบริการที่ได้จัดทำ ข้อตกลงระดับการให้บริการ	ระดับ	๑	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๐๕๐๐	
ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ ร้อยละ (เฉลี่ย) ผลสำเร็จของการปรับปรุง/พัฒนา กระบวนการบริการ เทียบกับ แผนการปรับปรุงฯ	ร้อยละ	๕	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑๐๐	๕	๐.๒๕๐๐	
ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ ร้อยละความพึงพอใจ ของผู้รับบริการต่อกระบวนการให้ บริการตามข้อตกลงระดับการให้บริการ	ร้อยละ	๔	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐	๑๐๐	-	๒.๒๔๒๕	๐.๐๘๙๗	
มิติภายใน : การประเมินประสิทธิภาพ (น้ำหนัก : ร้อยละ ๑๕)											
ตัวชี้วัดที่ ๓ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ		๕									
ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละความสำเร็จ ของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ	๒.๕	๗๐	๗๓	๗๖	๗๙	๘๒	๙๒.๕๕	๑.๑๕๑๖	๐.๐๒๘๘	
ตัวชี้วัดที่ ๓.๒ ร้อยละความสำเร็จ ของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ รายจ่ายภาพรวม	ร้อยละ	๒.๕	๘๗	๘๙	๙๑	๙๓	๙๕	๘๘.๙๙	๑	๐.๐๒๕๐	
ตัวชี้วัดที่ ๔ การประหยัดพลังงาน											
ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ด้านไฟฟ้า	ระดับ	๒.๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๑๒๕๐	
ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง	ระดับ	๒.๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๑๒๕๐	
ตัวชี้วัดที่ ๕ การพัฒนาประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศภาครัฐ	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๔.๔	๓.๖	๐.๑๘๐๐	

ตัวชี้วัดผล การปฏิบัติราชการ	หน่วย วัด	น้ำหนัก (ร้อยละ)	เกณฑ์การให้คะแนน					ผลการดำเนินงาน			
			๑	๒	๓	๔	๕	ผลการ ดำเนินงาน	ค่า คะแนน ที่ได้	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก	
ตัวชี้วัดที่ ๖ การพัฒนาสมรรถนะ องค์การ		๕									
ตัวชี้วัดที่ ๖.๑ ระดับความสำเร็จของการ จัดทำรายงานลักษณะสำคัญขององค์การ	ระดับ	๑	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๓	๕	๐.๐๕๐๐	
ตัวชี้วัดที่ ๖.๒ ระดับความสำเร็จของการ พัฒนาองค์การ	ระดับ	๔	๑	๒	๓	๔	๕	ระดับ ๕	๕	๐.๒๐๐๐	
ตัวชี้วัดที่ ๗ ระดับคุณธรรมและความ โปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ	ระดับ	๕	๑	๒	๓	๔	๕	-	๔.๐	๐.๒๐๐๐	
รวม		๑๐๐									๔.๑๒๓๕

หมายเหตุ

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายลงทุน ต้องรอผลการอุทธรณ์จากทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๙

๒. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

๒.๑ การจัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

๒.๑.๑ การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์

๑) การจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยงานหลักในการจัดทำนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภาพรวมของประเทศ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยที่ผ่านมา สผ. ได้จัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ระยะยาว (๒๐ ปี) พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๕๙ ขึ้นเป็นฉบับแรก ตามมาตรา ๑๓ (๑) ของพระราชบัญญัติฯ และถ่ายทอดเป็นแผนปฏิบัติการ ระยะกลาง ๕ ปี หรือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๓๕ ของพระราชบัญญัติฯ ซึ่ง สผ. ได้มีการจัดทำมาแล้ว รวม ๔ ฉบับ ได้แก่ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๒-๒๕๔๙ กรอบแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔ และฉบับที่ใช้อยู่ปัจจุบันคือ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ทั้งนี้ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฉบับปัจจุบันใกล้หมดกรอบระยะเวลาการนำไปปฏิบัติแล้ว สผ. จึงได้เตรียมจัดทำฉบับใหม่ สำหรับใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยให้มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ สผ. จึงเห็นควรเตรียมการจัดทำประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดและทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้ยกร่างประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของประเทศ รวมถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วนำไปรับฟังความคิดเห็นจากภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องในระดับภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน ๘ ครั้ง และในระดับประเทศ ๑ ครั้ง จากนั้น จึงนำข้อคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงร่างประเด็นยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว เสนอต่อคณะกรรมการแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ ก่อนที่จะนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อนำประเด็นยุทธศาสตร์ฯ ไปบรรจุในกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ต่อไป ทั้งนี้สาระสำคัญของร่างประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม ประกอบด้วย กลยุทธ์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและเป็นธรรม และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมสังคมให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย กลยุทธ์การปรับฐานเศรษฐกิจให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาเศรษฐกิจบนฐานชีวภาพ สนับสนุนภาคการท่องเที่ยวให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ประกอบด้วย กลยุทธ์การป้องกัน ลด และขจัดมลพิษ การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง การจัดการแหล่งสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม และการเยียวยาช่วยเหลือ

การสัมมนารับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในระดับภูมิภาค ทั่วประเทศ จำนวน ๘ ครั้ง

การสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) ประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ในระดับประเทศ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรมเซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพฯ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างศักยภาพการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติและส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศ ประกอบด้วย กลยุทธ์การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

เงื่อนไขความสำเร็จ

การนำร่างกรอบแนวคิดและทิศทางของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มายกร่างเป็นแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ นั้น จะต้องดำเนินการยกร่างให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๙ และเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อให้ความเห็นชอบตามลำดับ ซึ่งในขั้นตอนการพิจารณา อาจทำให้การดำเนินงานล่าช้าออกไปได้ ดังนั้น สผ. จึงเร่งจัดทำร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ และจัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดในร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อจะได้จัดทำมาตรการและแนวทางการปฏิบัติภายใต้ร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ ให้มีความชัดเจนโดยเร็ว

ข้อเสนอแนะ

การนำร่างแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติแล้ว ไปขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิบัติ จะต้องมีความชัดเจน รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ ขณะนี้ สผ. ได้ของบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๒) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์การจัดการระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามัน

พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามันเป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมหลากหลายและনারายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนมาก เช่น กิจกรรมการประมงชายฝั่ง และการท่องเที่ยว เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พื้นที่ชายฝั่งทะเลดังกล่าวประสบกับภัยคุกคาม

จากการกระทำของธรรมชาติ เช่น การกัดเซาะชายฝั่งทะเล และการเพิ่มขึ้นของระดับน้ำทะเลจากภาวะโลกร้อน เป็นต้น นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในเชิงพื้นที่ และรายสาขา อาทิ นโยบายด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การพาณิชย์ และการอุตสาหกรรม การประมงเพื่อการส่งออก การเกษตร ยางพาราและปาล์มน้ำมัน รวมทั้งอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น เป็นตัวเร่งให้มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งธุรกิจ บริการ และกิจกรรมต่างๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศจนได้รับความเสียหาย ดังนั้นสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์การจัดการระบบนิเวศชายฝั่งอันดามัน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีโอกาสสูงในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและมีความเสี่ยงสูงในการเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศซึ่งมีความเปราะบางและอ่อนไหวเหล่านี้

ผลการดำเนินงาน

(๑) จัดทำ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามันอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศชายฝั่งอย่างสมดุลและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามันแบบบูรณาการอย่างมีธรรมาภิบาล ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ ฐานข้อมูล การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามันให้มีประสิทธิภาพ และ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ติดตาม ประเมินผลการจัดการสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศชายฝั่งทะเลอันดามันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๒) จัดทำข้อมูลการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ (Zoning) ประกอบด้วย พื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ พื้นที่ที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และพื้นที่ที่ควรได้รับการฟื้นฟู

(๓) จัดทำฐานข้อมูลศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม โอกาส ข้อจำกัดและความเสี่ยง ที่เกิดจากการพัฒนาในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ๖ จังหวัด

ปัญหา อุปสรรค

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือ ใหม่ที่ถูกนำมาใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับความรู้และความเข้าใจของภาคส่วน ที่เกี่ยวข้อง

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ ชายฝั่งทะเลอันดามันอย่างยั่งยืนไปสู่การปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

ส่งเสริมการให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำ เครื่องมือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ไปใช้ ประกอบการตัดสินใจต่อหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ และ ประชาชน อย่างถูกต้องและต่อเนื่อง

๓) การพัฒนาเมืองและชุมชนเพื่อมุ่งสู่สังคม คาร์บอนต่ำ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเทศไทยได้กำหนดนโยบายในการเพิ่มบทบาทของ ประเทศในเวทีประชาคมโลกและประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงนำผลที่ได้รับจากการประชุมทั้งในระดับโลกและระดับ ภูมิภาคอาเซียนมากำหนดรูปแบบและแนวทางการดำเนินงาน ที่เหมาะสมกับสังคมไทย โดย สผ. ในฐานะหน่วยประสานงาน กลางของประเทศในคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมือง ที่ยั่งยืน ได้ดำเนินโครงการ “พัฒนาเมืองและชุมชนเพื่อมุ่งสู่ สังคมคาร์บอนต่ำ” ซึ่งเป็นการขยายงานสืบเนื่องจากปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่ให้ความสำคัญกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่าง บูรณาการ การเพิ่มพื้นที่สีเขียว ตลอดจนส่งเสริมเพิ่ม ศักยภาพแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถบริหารจัดการ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ การดำเนินโครงการมีวัตถุประสงค์หลักมุ่งเน้นภารกิจ การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความร่วมมืออาเซียน ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน การส่งเสริมใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในการเดินทางประเทศไทยสู่การเป็นเศรษฐกิจสีเขียว และสังคมคาร์บอนต่ำ การพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อม ทางกายภาพเพื่อมุ่งสู่เมืองสะอาดและเมืองสีเขียว การค้นหา เครื่องมือที่จำเป็นและเหมาะสมเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

และภาคส่วนต่างๆ มีการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ให้ปรากฏผลอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนแบ่งปันประสบการณ์ ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนให้กับประเทศเพื่อน บ้าน เพื่อเสริมสร้างบทบาทของประเทศไทยในความร่วมมือ ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองและชุมชนที่ยั่งยืนในภูมิภาคอาเซียน

ผลการดำเนินงาน

โครงการฯ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) การจัดทำร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความร่วมมือ อาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน โดยมีแผนกลยุทธ์ แผน ปฏิบัติการ และแผนงานหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (Roadmap for ASEAN Community 2015) ในเสาประชาคมสังคมและ วัฒนธรรมอาเซียนด้านความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (๒) ระบบ ข้อมูลพื้นที่สีเขียวและเมืองหรือชุมชนในประเทศไทยที่มีผลการ ปฏิบัติที่ดีด้านน้ำสะอาด น้ำเสีย การจัดการมูลฝอย การจัดการ อากาศ การจัดการเมืองสีเขียว และเมืองที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม และ (๓) ข้อเสนอแนวคิดที่เป็นรูปธรรมเพื่อเสริมสร้าง บทบาทของประเทศไทยในความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ ยั่งยืนของภูมิภาคอาเซียน และผลการถอดบทเรียนการปฏิบัติ ที่เป็นเลิศของประเทศไทยที่เหมาะสม เพื่อเป็นต้นแบบในการ จัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ รวมทั้ง การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอน ต่ำ (Low Carbon Society) และการศึกษาดูงานการจัดการ สิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้แก่ ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้คณะทำงานอาเซียน ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนและสำนักเลขาธิการอาเซียน

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึกในการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนทางวิชาการ โดยได้รับความร่วมมือ จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน และภาคส่วนต่างๆ ตลอดจน การประสานงานที่ตีร่วมกับ ประเทศสมาชิกอาเซียนที่ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเมือง และ ระหว่างองค์กรระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง นับเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้การดำเนินโครงการประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

ร่างยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความร่วมมืออาเซียน ด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนควรได้รับการผลักดันไปสู่การ พิจารณาในระดับนโยบายรวมทั้งผลักดันการดำเนินโครงการ/ กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ อย่างเป็นทางการ สามารถ ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติได้อย่างชัดเจน และเป็นที่ยอมรับจาก ทุกภาคส่วน

๔) การจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับโลกอันมีสาเหตุ มาจากการสะสมของปริมาณก๊าซเรือนกระจก (Greenhouse Gases) ในชั้นบรรยากาศของโลก ประเทศไทยกำลังเผชิญกับปัญหาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นกัน จึงเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศ การมีแผนแม่บทระยะยาวจะช่วยให้ประเทศมีกรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลสัมฤทธิ์ และสามารถนำพาประเทศสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ ซึ่งเป็นปีเป้าหมาย และเป็นปีเป้าหมายของนานาประเทศ ในการเป็นสังคมคาร์บอนต่ำด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) และพิธีสารเกียวโต (The Kyoto Protocol) จึงยิ่งเพิ่มความสำคัญของการมีแผนหรือกรอบการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี โดยดำเนินการแบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการร่วมจัดทำแผน และได้นำร่างแผนไปรับฟังความคิดเห็นในทุกภูมิภาคของประเทศรวมทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง พร้อมทำการปรับแก้ไขตามข้อคิดเห็นมาตามลำดับเวลา ผ่านคำแนะนำของคณะทำงานปรับปรุงแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ด้านการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบ (Adaptation) และคณะทำงานปรับปรุงแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านวิชาการเมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ปัญหา อุปสรรค

การจัดทำแผนแม่บทฉบับนี้ใช้เวลาในการจัดทำนานหลายปี ปัญหาที่สำคัญคือการไม่ได้ให้ภาคส่วนประชาชนและประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการยกร่างแผนตั้งแต่เริ่มต้น เมื่อนำร่างแผนฉบับแรก (พ.ศ. ๒๕๕๒) ไปรับฟังความคิดเห็นในช่วงแรก พ.ศ. ๒๕๕๓ มีการร้องเรียนและขอให้ยกเลิกและได้จัดทำร่างขึ้นใหม่โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างแท้จริงและนำร่างแผนไปรับฟังความคิดเห็นในทุกภูมิภาคของประเทศ มีการปรับ แก้ไขตามข้อเสนอจากการรับฟังความคิดเห็นและจากคณะทำงานฯ คณะอนุกรรมการฯ คณะกรรมการฯ จนได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีดังกล่าว

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการยกร่างแผนตั้งแต่เริ่มต้นคือเงื่อนไขความสำเร็จของการจัดทำแผน และเป็นเงื่อนไขความสำเร็จของการถ่ายทอดแผนไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่หรือภาคส่วนกิจกรรมเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

การให้การสนับสนุนการลงมือปฏิบัติในการขับเคลื่อนแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ จากทุกภาคส่วน (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคประชาชน) ในทุกระดับ (ระดับประเทศ กระทรวง กรม ภูมิภาค จังหวัด ท้องถิ่น) จะช่วยให้แผนได้รับการถ่ายทอดหรือนำไปปฏิบัติและเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อไป

๕) การจัดทำแผนแม่บทบูรณาการจัดการความ

หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔

มาตรา ๖ ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กำหนดให้ภาคีจัดทำกลยุทธ์และแผนระดับชาติเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ มอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาทบทวนและบูรณาการการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นกรอบในการบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพในระดับประเทศ ให้มีทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานร่วมกันที่ชัดเจน สอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศและแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพระดับโลก พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน) ดำเนินการยกร่างแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ โดยผ่านกระบวนการหารือ ระดมความเห็นและข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวม ๓ ครั้ง โดยแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ได้รับความเห็นชอบในหลักการจากคณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.) ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบแผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

ปัญหา อุปสรรค

แผนแม่บทฯ ฉบับนี้เป็นแผนที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะกำหนดกรอบแผนด้านความหลากหลายทางชีวภาพให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยนอกจากจะตอบสนองต่อประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศแล้ว ยังเป็นเครื่องมือหลักของประเทศที่จะผลักดันการดำเนินงานในภาคส่วนต่างๆ ให้บรรลุเป้าหมายไว้ ซึ่งเป้าหมายความหลากหลายทางชีวภาพของโลก ซึ่งยังมีปัญหาและอุปสรรคในการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถแสดงถึงผลการดำเนินงานที่จะนำไปสู่เป้าหมายตามที่กำหนดไว้ทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ และการถ่ายทอดตัวชี้วัดต่างๆ สู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงานและในระดับพื้นที่

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของภาคส่วนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับต่างๆ เป็นเงื่อนไขความสำเร็จที่จะทำให้แผนเป็นไปตามวัตถุประสงค์

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดทำกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานที่ชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ โดยเน้นการถ่ายทอดสู่การปฏิบัติในระดับจังหวัดและพื้นที่ให้มากขึ้น

๒.๑.๒ การจัดทำแผนและมาตรการ

๑) การจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (พื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและภาคตะวันตก)

ผลกระทบอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ผิดปกตินั้นส่งผลให้ระบบนิเวศ ที่มีความหลากหลายในพื้นที่แต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำได้รับผลกระทบ ซึ่งรวมทั้งการดำเนินชีวิตที่มีแนวโน้มจะต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติในหลายรูปแบบมากขึ้น ทำให้ภาครัฐต้องเตรียมพร้อมเพื่อการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเหล่านี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อลดความเปราะบางต่อผลกระทบของสภาพภูมิอากาศ ซึ่งการให้ความสำคัญกับกระบวนการวางแผนเพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สามารถลดความเสี่ยงต่อผลกระทบและภัยพิบัติที่เกิดขึ้นปัจจุบันและสภาพการณ์ในอนาคตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องเร่งดำเนินการ ซึ่งนอกจากจะเป็นการแก้ปัญหาในเชิงรับที่จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนในขณะนี้ โดยการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรมให้กลับคืนมาเพื่อรักษาฐานการผลิตของชุมชนในลุ่มน้ำแล้ว ยังถือเป็นความท้าทายที่จะแก้ปัญหาในเชิงรุกที่จะเตรียมความพร้อมในการรับมือกับเหตุการณ์ โดยการจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษา ประเมินและกำหนดพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตก และ (๒) จัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตก

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตก ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๑๖ กลยุทธ์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะมีผลกระทบต่อระบบนิเวศลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตก ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลัก คือ (๑) การจัดการระบบนิเวศต้นน้ำลำธารและพื้นที่ป่าไม้ (๒) การจัดการระบบนิเวศแหล่งน้ำและการจัดการน้ำอย่างบูรณาการ (๓) การจัดการระบบนิเวศเกษตรกรรม (๔) การจัดการระบบนิเวศชายฝั่งทะเล และ (๕) การจัดการระบบนิเวศชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความพร้อมในการรับมือและจัดการความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์หลัก คือ (๑) การจัดการอุทกภัย (๒) การจัดการภัยแล้ง (๓) การจัดการภัยแผ่นดินถล่ม (๔) การทำการเกษตรที่ยั่งยืนเพื่อความมั่นคงทางอาหาร (๕) การส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ (๖) การป้องกันและเฝ้าระวังด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างขีดความสามารถในการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ประกอบด้วย ๕ กลยุทธ์หลัก คือ (๑) การเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการปรับตัว (๒) การประเมินและเสริมสร้างขีดความสามารถและสมรรถนะทางเทคนิค (๓) การส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน (๔) การเสริมสร้างและใช้นวัตกรรมเพื่อการปรับตัวที่เหมาะสม และ (๕) พัฒนากลไกการผนวกการปรับตัวเข้ากับแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูที่อิงอาศัยระบบนิเวศ

ทั้งนี้ ระบบนิเวศพื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตกที่ยืดหยุ่น คงทน สมบูรณ์ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคต และรองรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้

กระบวนการมีส่วนร่วมของโครงการจัดทำแผนการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อขับเคลื่อนการบริหารจัดการชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (พื้นที่ลุ่มน้ำภาคกลางและพื้นที่ลุ่มน้ำภาคตะวันตก)

ปัญหา อุปสรรค

ชุมชนยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทำให้ผลการศึกษาที่ได้ไม่สามารถนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อจัดทำเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดซึ่งจำเป็นต้องอาศัยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ที่พิสูจน์ได้มาเป็นตัวกำหนด

เงื่อนไขความสำเร็จ

ประชาชนในชุมชนมีความรู้และความเข้าใจเป็นอย่างดีต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มวิธีการและรูปแบบการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้เข้าถึงประชาชนในทุกๆ ระดับ

๒) การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินเชิงบูรณาการกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มีการดำเนินการจัดทำ (ร่าง) นโยบาย แผน และมาตรการด้านการบริหารจัดการที่ดินเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้ปัญหาที่ดินทวีความรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะ

กรณีการเกิดปัญหาอุทกภัย ปัญหากล้ง และอุบัติเหตุธรรมชาติ อื่นๆ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้ที่ดินอย่างยั่งยืน และเพื่อให้ (ร่าง) นโยบาย แผน และมาตรการดังกล่าว สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนา ประเทศและแผนพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สม. จึงได้จัดทำ โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดิน เชิงบูรณาการกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ

ผลการดำเนินงาน

ในการศึกษานี้ได้คัดเลือกพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรีเป็นพื้นที่ กรณีศึกษา โดยผลิตผลและผลลัพธ์ของโครงการศึกษาประกอบด้วย

(๑) (ร่าง) แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดิน เชิงบูรณาการกับพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำเพชรบุรี ประกอบด้วย ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑.๑) ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการ (ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ๘ แนวทาง)

(๑.๒) ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างยั่งยืน (ประกอบด้วย ๔ มาตรการ ๒๒ แนวทาง)

(๑.๓) ด้านการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม (ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ๑๐ แนวทาง)

(๑.๔) ด้านการเพิ่มขีดความสามารถ ศักยภาพ และเสริมสร้างการมีส่วนร่วม (ประกอบด้วย ๒ มาตรการ ๘ แนวทาง)

(๒) คู่มือกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการ จากผล การศึกษา ได้จัดทำคู่มือกระบวนการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตลอดทุกขั้นตอนของจัดทำ แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการที่ดินเชิงบูรณาการกับ แผนพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำ กรณีศึกษา : ลุ่มน้ำเพชรบุรี โดยมี กระบวนการจัดทำแผน ๔ ขั้นตอน คือ (๒.๑) การสำรวจและ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ลุ่มน้ำที่จะทำการจัดทำแผน ปฏิบัติการจากเอกสารและการสัมภาษณ์หน่วยงาน และบุคคล ที่เกี่ยวข้อง (๒.๒) การคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของ ประเด็นการบริหารจัดการที่ดิน (๒.๓) การวิเคราะห์และ ประมวลผล และ (๒.๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการ

ปัญหา อุปสรรค

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการฯ เพื่อให้เกิดการบูรณาการ ในบริหารจัดการที่ดินอย่างเป็นรูปธรรม ยังขาดองค์กรกลาง ทั้งในระดับประเทศและระดับพื้นที่ และยังพบว่ากฎหมายด้าน การบริหารจัดการที่ดินในปัจจุบันยังไม่เอื้อให้เกิดการบูรณาการ

เนื่องจากกฎหมายที่มีอยู่เดิมนั้นประกาศใช้เพื่อแก้ไขปัญหา เฉพาะเรื่อง และยังขาดความเชื่อมโยงระหว่างกฎหมายและ หน่วยงาน

เงื่อนไขความสำเร็จ

การปรับปรุงกฎหมายด้านการบริหารจัดการที่ดิน ที่มีความเชื่อมโยงกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน ให้เกิดการ บูรณาการ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็น ปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการ ที่ดินเชิงบูรณาการกับแผนพัฒนาระดับพื้นที่ลุ่มน้ำได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้มีองค์กร กลางในการบริหารจัดการที่ดินทั้งในระดับประเทศและระดับ พื้นที่ การศึกษานี้เสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติว่าด้วยการ บริหารจัดการที่ดิน ที่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารจัดการที่ดินพื้นที่ลุ่มน้ำและมีอำนาจ หน้าที่กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ดินทุกด้าน ในลักษณะบูรณาการ

๓) การเตรียมรับมือและป้องกันผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่อาจมีต่อระบบนิเวศและ สิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ประเภทน้ำตก

แหล่งธรรมชาติประเภทน้ำตกเป็นแหล่งธรรมชาติ ที่มีความเชื่อมโยงกับสภาพความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่ ต้นน้ำ ลำธารของน้ำตกและการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ตอนล่างลงไปของ น้ำตก ปัจจุบันประชากรของประเทศเพิ่มขึ้นส่งผลให้การใช้ ทรัพยากรต่างๆ เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดินหรือการจัดการ ธรรมชาติอื่นๆ การส่งเสริมการบริโภคแบบวัตถุนิยมที่เพิ่มขึ้น ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศธรรมชาติที่เชื่อมโยง กับสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติประเภทน้ำตกได้รับผลกระทบ อย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนำมา ซึ่งแนวโน้มภัยคุกคามต่อคุณค่าที่โดดเด่นของน้ำตก โดยเฉพาะ ในเรื่องของปริมาณน้ำและระยะเวลาการไหลของน้ำตก ดังนั้น เพื่อเป็นการคงคุณค่าความสำคัญระบบนิเวศของสิ่งแวดล้อม แหล่งธรรมชาติประเภทน้ำตกเอาไว้ สำนักงานนโยบายและ แผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สม.) จึงมีการเตรียม รับมือและป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ ที่อาจมีต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมของแหล่ง ธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตกขึ้น โดยมีเกณฑ์การ รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางปฏิบัติในการติดตาม สถานภาพของแหล่งธรรมชาติว่าปัจจัยสิ่งแวดล้อมยังเป็นไป

ประชุมรับฟังความคิดเห็นการจัดทำโครงการเตรียมรับมือและป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ที่อาจมีต่อระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อมแหล่งธรรมชาติ ประเภทน้ำตก

ตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ หรืออยู่ในภาวะต่ำกว่าเกณฑ์ หรืออยู่ในภาวะวิกฤติยิ่ง เป็นต้น เป้าหมายสำคัญ ก็คือ การรักษาคุณค่าความสำคัญของแหล่งธรรมชาตินั้นๆ เอาไว้ให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีแนวทางการจัดการแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของแหล่งน้ำตกอย่างมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และยังเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนให้เกิดการติดตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสาเหตุอื่นๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เหมาะสมสำหรับการตั้งรับ ปรับตัว และป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อแหล่งธรรมชาติประเภทน้ำตกได้

ผลการดำเนินงาน

สม. ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือ เกณฑ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมแนวทางและมาตรการ และระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตกในการเตรียมรับมือและป้องกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รายละเอียดเพิ่มเติม [www.onep.go.th/thailandnaturalsites.](http://www.onep.go.th/thailandnaturalsites)) ซึ่งทำให้แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตก ๘๔ แห่ง ใน ๔๔ จังหวัด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ ได้รับการประเมินและติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติอย่างเป็นระบบ

เงื่อนไขความสำเร็จ

ชุมชน หน่วยงานที่รับผิดชอบในพื้นที่แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ประเภทน้ำตกจะต้องประเมินและติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติเพื่อทราบสถานภาพคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

น้ำตกนางรอง

น้ำตกทีลอซู

๔) แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๗-๔๑ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในท้องที่เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือเขตควบคุมมลพิษ มีหน้าที่จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ในกรณีที่จังหวัดไม่อยู่ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม หรือเขตควบคุมมลพิษ แต่ประสงค์จะดำเนินการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น อาจจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ให้สอดคล้องกับแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน เพื่อพิจารณาแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ดังนี้

(๑) แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มเติมเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน ๒๙ จังหวัด และเห็นชอบให้ สผ. ตั้งงบประมาณสำหรับการก่อสร้าง หรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบกำจัดของเสียรวม จำนวน ๙๐ โครงการ งบประมาณ ๕,๖๒๐,๓๕๒,๑๐๐ บาท

(๒) แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ซึ่งที่ประชุม มีมติเห็น

ชอบแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด จำนวน ๕๑ จังหวัด และเห็นชอบให้ สผ. ตั้งงบประมาณสำหรับการก่อสร้างหรือดำเนินการเพื่อให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวม จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๒๔๓.๐๖๓๑ ล้านบาท

ปัญหา อุปสรรค

(๑) จังหวัดมีความพร้อมในการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียด รวมถึงการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การพิจารณาของ สผ. ไม่มากเท่าที่ควร ทำให้รายละเอียดข้อมูลทางด้านเทคนิคที่ใช้ในการออกแบบ และขั้นตอนการดำเนินการในกระบวนการต่างๆ เช่น การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นต้น

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่สามารถบริหารจัดการระบบได้อย่างเต็มศักยภาพตามที่ออกแบบไว้เท่าที่ควร เนื่องจากขาดความต่อเนื่องของผู้บริหาร รวมถึงขาดการให้ความสำคัญและการสนับสนุนในการดำเนินงานของผู้บริหารต่อการบริหารจัดการระบบและการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดังกล่าว

การประชุมคณะทำงานด้านเทคนิควิชาการ โดยเชิญสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคมาชี้แจงโครงการก่อนนำเสนอคณะกรรมการกำกับการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการบริหารงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด เมื่อวันที่ ๑๗ - ๑๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมโนโวเทล แพลทินัม ประตูน้ำ กรุงเทพฯ

(๓) การเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ระดับจังหวัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

(๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรศึกษาและปฏิบัติตามคู่มือการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด และคู่มือการจัดทำโครงการศึกษาความเหมาะสมและออกแบบรายละเอียดสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของกรมควบคุมมลพิษ เป็นแนวทางในการดำเนินการศึกษาและจัดทำรายละเอียดโครงการ โดยจะต้องเตรียมการให้แล้วเสร็จ ก่อนส่งให้ สผ. พิจารณารวมทั้งจะต้องตรวจสอบพื้นที่ตั้งโครงการกับแบบรายละเอียดให้ถูกต้องและสอดคล้องตรงกัน รวมถึงต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งการใช้พื้นที่และรูปแบบการก่อสร้าง

(๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าของโครงการ จะต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบ และเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลการดำเนินการโครงการ เป็นระยะๆ ตั้งแต่การริเริ่มโครงการ ระหว่างการก่อสร้าง และการบริหารจัดการระบบ ภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ รวมทั้งให้มีการออกเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดการระบบ และบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) เพื่อให้การเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ เห็นควรให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง จัดทำตัวชี้วัดเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณ และให้มีการตั้งงบประมาณ เพื่อดำเนินการโครงการถ่ายโอนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ไว้ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

๕) การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี

พื้นที่บริเวณเมืองโบราณศรีมโหสถ ตั้งอยู่ที่ตำบลโคกปึก อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี เป็นบริเวณที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีสมัยทวารวดี มีความสำคัญระดับชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ แสดงให้เห็นถึงร่องรอยของอารยธรรมที่เจริญรุ่งเรืองในอดีต และยังมีพัฒนาการต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ด้วยความสมบูรณ์ขององค์ประกอบของเมืองในสมัยทวารวดีที่ครบถ้วน ทั้งกำแพงเมือง คูเมืองโบราณสถานทั้งในเมืองและนอกเมือง รวมถึงธรรมชาติ

และระบบนิเวศเกษตรภายในเมือง ล้วนส่งผลให้แหล่งศิลปกรรมแห่งนี้ยังคงดำรงรักษาคุณค่าไว้ได้ และมีศักยภาพสูงในการพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญในระดับนานาชาติแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการของสังคมในช่วงเชื่อมต่อระหว่างยุคก่อนประวัติศาสตร์ ผ่านวัฒนธรรมทวารวดี วัฒนธรรมเขมร วัฒนธรรมอินเดียมาสู่ภูมิภาคอุษาคเนย์

ในสภาพการณ์ปัจจุบัน พื้นที่ดังกล่าวรวมถึงบริเวณโดยรอบ ประสบปัญหาทางตรง ที่มีผลโดยตรงต่อการเสื่อมสภาพของโบราณสถาน และปัญหาที่ส่งผลในทางอ้อมต่อโบราณสถานและสภาพแวดล้อมโดยรอบ อาทิเช่น การเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินสิ่งก่อสร้างประชิด รุกล้ำ บดบัง โบราณสถาน ก่อให้เกิดปัญหาด้านมลพิษต่อแหล่งศิลปกรรมการขุดตักดินลูกรังเพื่อการค้า ในบริเวณใกล้เคียงก่อให้เกิดการเสียดุลของระบบนิเวศวิทยา และอาจลุกลามเข้ามาในบริเวณแหล่งศิลปกรรม ก่อให้เกิดปัญหาดินทรุดตัว ส่งผลต่อความคงทนของแหล่งศิลปกรรม

ทั้งนี้ จากสภาพปัญหาที่ปรากฏ พบว่าการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถาน ป้องกันได้ แต่เพียงตัวโบราณสถานเท่านั้น ยังไม่สามารถป้องกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม หรือสภาพแวดล้อมรอบตัวโบราณสถานได้ อีกทั้งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องยังไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ ส่วนหนึ่งเป็นผลเนื่องจากหน่วยงานที่ดูแลโบราณสถานไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่น จึงยังไม่สามารถประกาศเขตโบราณสถานให้ครอบคลุมพื้นที่ได้ ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม หากปล่อยปัญหาเหล่านี้ไว้ โดยไม่มีมาตรการ

คุ้มครองสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของพื้นที่ ย่อมกระทบลักษณะทางกายภาพและภูมิทัศน์ของแหล่งศิลปกรรม ซึ่งเป็นฐานทรัพยากรอันมีค่าที่เป็นฐานเศรษฐกิจของชุมชนส่งผลต่อระดับความสำเร็จของการอนุรักษ์ จิตสำนึกในการอนุรักษ์ ตลอดจนหลักฐานทางประวัติศาสตร์โบราณคดี ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการอนุรักษ์ต่อไปในอนาคต จึงเห็นว่าเป็นภาวะวิกฤตที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินการคุ้มครองสภาพแวดล้อมโดยรวมของพื้นที่ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๔ และ ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อเตรียมการประกาศเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เนื่องจากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นกลไกที่สามารถนำมาใช้ในการแก้ปัญหา ควบคุม ป้องกัน และบริหารจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยรอบแหล่งศิลปกรรมในภาวะวิกฤตให้เป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการควบคุมและป้องกันสภาพแวดล้อมทางกายภาพมิให้เปลี่ยนไปสู่สภาพที่ขัดแย้ง หรือมีผลกระทบในเชิงลบต่อสภาพแวดล้อมของเมืองประวัติศาสตร์

ผลการดำเนินงาน

(๑) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ดำเนินโครงการบูรณาการเพื่อจัดทำแนวเขตและมาตรการกำหนดเขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม พื้นที่เมืองศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี โดยเป็นการดำเนินการในขั้นตอนการสำรวจ ศึกษา และจัดทำฐานข้อมูล

(๒) ปี พ.ศ. ๒๕๕๔- ๒๕๕๘ ดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เมืองศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี มีรายละเอียด ดังนี้

(๒.๑) แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อเตรียมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ โดยมี นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายกเทศมนตรี นายก อบต. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นคณะทำงาน

(๒.๒) จัดประชุมคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อเตรียมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ

(๒.๓) จัดประชาคมหมู่บ้าน

(๒.๔) จัดประชุมรับฟังความเห็น

(๒.๕) เสนอคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม อนุกรรมการพิจารณาการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี

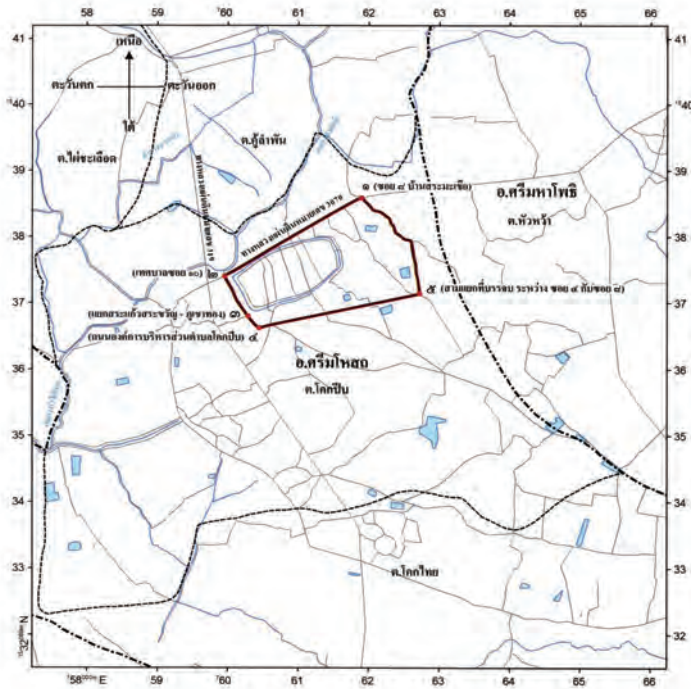
(๒.๖) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๒๑๙ ง ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

ในระหว่างการดำเนินการ มีการจัดทำโครงการส่งเสริมและกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเมืองศรีมโหสถ ควบคู่ไปกับการเตรียมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๕ เป็นต้นมา เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการนำมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมไปสู่การปฏิบัติ และเพื่อความยั่งยืนของการดำเนินการอนุรักษ์เมืองศรีมโหสถ ในระยะยาว อาทิ การจัดทำทางเชื่อมไม้ไผ่และเส้นทางจักรยาน การจัดทำโฮมสเตย์ การจัดทำผลิตภัณฑ์เพื่อต่อยอดขยายผลโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การจัดกิจกรรมค่ายศิลปะเยาวชนศรีมโหสถ การจัดกิจกรรมปันปันรักษ์ โดยทั้งหมดมีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมจิตสำนึกในการอนุรักษ์แหล่งศิลปกรรมเมืองศรีมโหสถ และเตรียมความพร้อมของชุมชนให้เกิดทัศนคติเชิงบวก ตลอดจนประชาสัมพันธ์การเตรียมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในบริเวณดังกล่าว

เงื่อนไขความสำเร็จ

การสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่อย่างชัดเจน เป็นเงื่อนไขแห่งความสำเร็จในการนำมาสู่การยอมรับและความต้องการที่มาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในการใช้การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเป็นเครื่องมือในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของพื้นที่

แผนที่ที่แสดงประกาศกระทรวงศึกษาธิการและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐

เครื่องหมาย

- (สีแดง) : แนวเขตพื้นที่ที่ได้รับมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- (เส้นประ) : เขตอำเภอก
- (เส้นประ) : เขตตำบล
- (เส้นทึบ) : ทางหลวงชนบท ขอบ
- ~ (เส้นประ) : แม่น้ำ คลอง หรือ
- ~ (เส้นประ) : อ่างเก็บน้ำหนองบึง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(นางสาวจิตชนก พุทธประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

(นางวิวิรรณ ภูมิเดช)

เลขที่การสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘

เนื่องจากในเขตพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี กำลังเผชิญปัญหา การเสื่อมสภาพของโบราณสถาน ทั้งจากปัจจัยของตัวโบราณสถานเอง และจากการเปลี่ยนแปลงภายนอก ก่อให้เกิดการเสื่อมสภาพของระบบนิเวศวิทยา และอาจถูกละเลยเข้ามาในบริเวณแหล่งศิลปกรรม โดยการดำเนินการ ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถาน ป้องกันได้แต่เพียงตัวโบราณสถาน แต่ไม่สามารถป้องกัน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมรอบตัวโบราณสถานได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และโดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี จึงออกประกาศกำหนดเขตพื้นที่ และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ดังกล่าว ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ใ้กำหนดพื้นที่ภายในบริเวณเมืองโบราณศรีมโหสถและพื้นที่ต่อเนื่องซึ่งอยู่ในเขตผังเมืองรวม จังหวัดปราจีนบุรี โดยกำหนดเขตพื้นที่จุดที่ ๑ เริ่มต้นที่ปากซอย ๘ บ้านสระมะเขือ ไปทางด้านตะวันตก คลอดตามแนวทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๗๐ จนไปถึงสี่แยกทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๗๐ ตัดกับ ซอยเทศบาล ๑๐ เป็นจุดที่ ๒ จากจุดดังกล่าวตลอดไปทางด้านในตามแนวซอยเทศบาล ๑๐ จนถึงแยก สระแก้วสระขวัญ ถึงจุดที่ ๓ จากจุดดังกล่าวตลอดไปตามแนวถนนแยกสระแก้วสระขวัญ ถึงจุดที่ ๔ จากจุดดังกล่าวตัดกับถนนองค์การบริหารส่วนตำบลโคกปึก เป็นจุดที่ ๔ จากจุดดังกล่าวลากเป็นเส้นตรงไปจนถึง ลานแยกที่บรรจบระหว่างซอย ๔ กับซอย ๘ บ้านสระมะเขือ เป็นจุดที่ ๕ จากจุดดังกล่าวตลอดไป ทิศด้านเหนือตามซอย ๘ บ้านสระมะเขือ จนถึงบรรจบกับจุดที่ ๑ ตามแผนที่ท้ายประกาศนี้ ให้เป็นเขตพื้นที่ ที่ให้ใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

- ข้อ ๒ ในพื้นที่ตามข้อ ๑ ห้ามกระทำการหรือประกอบกิจกรรม ดังต่อไปนี้
- (๑) การกระทำ หรือการประกอบกิจกรรมใดๆที่เป็นอันตรายหรือมีผลกระทบต่อ ตัวโบราณสถาน เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อการศึกษาริจัยทางวิชาการหรือเป็นการดำเนินการของทางราชการ ซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากกรมศิลปากร
  - (๒) ตีตั่งป้ายหรือสิ่งสร้างชิ้นสำหรับติดหรือตั้งป้ายบนตัวโบราณสถาน และในพื้นที่ นอกเขตโบราณสถาน เว้นแต่เฉพาะในพื้นที่นอกเขตโบราณสถานซึ่งไม่บังหรือไม่มีลักษณะบดบังหรือ ทำลายทัศนียภาพของโบราณสถาน
  - (๓) จุดหรือตักดินในบริเวณรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ เมตร จากที่ตั้งโบราณสถาน ไทหรือถนน เนิบดิน เว้นแต่เป็นการดำเนินการในที่ดินที่เอกชนมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หากพบสิ่งทีควรจะเป็น โบราณสถานหรือโบราณวัตถุ ให้แจ้งกรมศิลปากร

ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘

๖) การประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๙ (๑) ให้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า มีหน้าที่ในการกำหนดพื้นที่เมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

การประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องรับทราบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าที่ชัดเจนในการดำเนินงานวางแผนงาน/โครงการ มาตรการและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้เมืองเก่าเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่ารวมทั้งสิ้น ๙ แห่ง ดังนี้

(๑) ประกาศคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เรื่อง ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่ารายเมือง ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ดังนี้

(๑.๑) เมืองเก่าแพร์ เนื้อที่รวม ๑.๕๖ ตารางกิโลเมตร

(๑.๒) เมืองเก่าเพชรบุรี เนื้อที่รวม ๑.๘๕ ตารางกิโลเมตร

(๑.๓) เมืองเก่าจันทบุรี เนื้อที่รวม ๐.๔๕ ตารางกิโลเมตร

(๑.๔) เมืองเก่าปัตตานี เนื้อที่รวม ๒.๓๕ ตารางกิโลเมตร

(๒) ประกาศคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า เรื่อง ประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่ารายเมือง ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ดังนี้

(๒.๑) เมืองเก่าเชียงรายได้ เนื้อที่รวม ๑.๒๗ ตารางกิโลเมตร

(๒.๒) เมืองเก่าสุพรรณบุรี เนื้อที่รวม ๓.๘๐ ตารางกิโลเมตร

(๒.๓) เมืองเก่าบุรีรัมย์ เนื้อที่รวม ๐.๙๘ ตารางกิโลเมตร

(๒.๔) เมืองเก่าระยอง เนื้อที่รวม ๐.๑๑ ตารางกิโลเมตร

(๒.๕) เมืองเก่าตะกั่วป่า เนื้อที่รวม ๐.๓๓ ตารางกิโลเมตร

เมืองเก่าตะกั่วป่า

เมืองเก่าแพร์

เมืองเก่าระยอง

เมืองเก่าจันทบุรี

หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้รับทราบขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าที่ชัดเจน ซึ่งสามารถนำไปกำหนดนโยบาย มาตรการ แผนงาน/โครงการ และระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้เมืองเก่าได้รับการคุ้มครองดูแลในฐานะที่เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม สืบทอดความเจริญทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติ และสนับสนุนให้พื้นที่เมืองเก่าเกิดประโยชน์ต่อท้องถิ่นในด้านการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายนเมือง ภายใต้คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิโดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นอนุกรรมการ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ เป็นผู้ขับเคลื่อน และกำกับการดำเนินงาน

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ได้แก่ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด

ข้อเสนอแนะ

สนับสนุนคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายนเมือง ทั้งด้านงบประมาณ และด้านวิชาการในการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า

๗) การกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า

เมืองเก่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติที่รัฐบาลให้ความสำคัญ โดยกำหนดนโยบายการดำเนินงานเป็นพิเศษเฉพาะพื้นที่เป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ มีคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า ทำหน้าที่วางนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

การกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า เป็นขั้นตอนแรกของการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า โดยการศึกษาประวัติศาสตร์ ความเป็นมาและพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ คุณค่าความสำคัญของพื้นที่เมืองเก่า สสำรวจองค์ประกอบ

เมืองเก่า ได้แก่ กำแพงเมือง คูเมือง วัง คุ่มเจ้าเมือง โบราณสถาน อาคารที่มีคุณค่า รวมถึงธรรมชาติภายในเมืองเก่า และกำหนดขอบเขตพื้นที่ตามหลักฐานทางกายภาพโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในพื้นที่เมืองเก่า ภายใต้การกำกับให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า เพื่อให้มีขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าที่ชัดเจน ที่จะดำเนินการวางนโยบาย แผนงาน/โครงการในการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่าต่อไป

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้จัดทำเอกสารการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า รายนเมือง รวม ๖ เมือง ได้แก่ เมืองเก่าพะเยา เมืองเก่าตาก เมืองเก่าพิจิตร เมืองเก่านครราชสีมา เมืองเก่าสกลนคร และเมืองเก่าสตูล ซึ่งทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เมืองเก่ารับรู้แนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า และเห็นด้วยกับขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า โดยคณะกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า เห็นชอบเอกสารการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า รายนเมือง และเห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า

แนะนำโครงการการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า
กลุ่มที่ ๒ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด

กิจกรรมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความร่วมมือของทุกภาคส่วน ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรี หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่เมืองเก่า หัวหน้าชุมชนในพื้นที่เมืองเก่า สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด และคณะอนุกรรมการลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า

ข้อเสนอแนะ

สนับสนุนการดำเนินงานอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง ทั้งด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ

๒.๑.๓ การขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์และมาตรการไปสู่การปฏิบัติ

๑) การนำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทย่านชุมชนเก่าไปสู่การปฏิบัติ : แผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่าทำอุเทน จังหวัดนครพนม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ศึกษาโครงการจัดทำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมประเภทย่านชุมชนเก่า ระยะที่ ๒ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย ผลการศึกษามีการเสนอย่านชุมชนเก่าทำอุเทน อำเภอทำอุเทน จังหวัดนครพนม เป็นพื้นที่ตัวอย่าง เนื่องจากมีความโดดเด่นด้านคุณค่าและด้านกายภาพของความเป็นย่านชุมชนเก่า เป็นตัวแทนของย่านชุมชนเก่าริมแม่น้ำโขง ที่มีบทบาททางการค้า ศูนย์กลางทางความเชื่อ ความหลากหลายของชาติพันธุ์และ

ความทรงจำ โดยผลการศึกษาที่ผ่านมามีข้อเสนอแนะว่า เพื่อความสัมฤทธิ์ผลสูงสุด เป้าหมายสุดท้ายควรกลับไปสู่สากลในระดับท้องถิ่นให้สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้ เพื่อฐานที่มั่นคงในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านชุมชนเก่าอย่างยั่งยืน ดังนั้น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ สผ. จึงดำเนินโครงการนำมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่าไปสู่การปฏิบัติ : แผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่าทำอุเทน อำเภอทำอุเทน จังหวัดนครพนม

ผลการดำเนินงาน

(๑) จัดทำแผนจัดการการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมย่านชุมชนเก่าทำอุเทน ประกอบด้วย ๓ ยุทธศาสตร์ ๗ แผนงาน ๑๖ โครงการ

(๒) จัดทำแนวทางการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่าทำอุเทน ประกอบด้วย ๔ แนวทางได้แก่ แนวทางพัฒนาด้านกายภาพ แนวทางการใช้กลไกกฎหมาย แนวทางการใช้กลไกทางการเงิน และแนวทางการจัดตั้งเครือข่ายชุมชน

(๓) การดำเนินโครงการต้นแบบ ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริง ๕ โครงการ ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์ข้อมูลย่านชุมชนเก่าทำอุเทน การอนุรักษ์ฟื้นฟูอาคารเก่าและเรือนพื้นถิ่น การจัดทำเอกสารเผยแพร่ การสร้างสื่อออนไลน์ และการจัดตั้งเครือข่ายชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ย่านชุมชนเก่าทำอุเทน

พิธีเปิดศูนย์ข้อมูลย่านชุมชนเก่าทำอุเทน

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

โดยรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน

เยี่ยมชมบ้านที่ได้รับเกียรติบัตรอาคารอันครอนุรักษ์ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุน เชิดชู การอนุรักษ์อาคาร สถาปัตยกรรมอันทรงคุณค่า รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างกำลังใจ แก่เจ้าของอาคาร

โดยถือเป็นการสร้างชุมชนต้นแบบการดำเนินการ อนุรักษ์ย่านชุมชนเก่า ตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ศิลปกรรม ประเภทย่านชุมชนเก่า ในมิติการสร้างควมตระหนักรู้ถึงคุณค่า ความสำคัญ การรับมือและการคงอยู่ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงจากการพัฒนาที่นับจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเรียนรู้วิถีการดำรงชีวิตร่วมกับสภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความเข้มแข็งและความพร้อมของชุมชนและหน่วยงาน ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อเสนอแนะ

กลไกสำคัญที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานอนุรักษ์ ย่านชุมชนเก่า คือการมีส่วนร่วมของชุมชนกับหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนท้องถิ่น

๒) การดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อนงานอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับจังหวัด

แผนขับเคลื่อนงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมระดับจังหวัด จัดทำขึ้นเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเป็นไปมีประสิทธิภาพ การประสานงานเป็นไปอย่างสะดวก และรวดเร็ว รวมทั้งในการขับเคลื่อนนโยบายการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมให้บรรลุเป้าหมาย

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะศูนย์ประสานงาน ติดตาม และนิเทศ (ศปน.) ภายใต้แผนขับเคลื่อนงานอนุรักษ์ฯ มีหน้าที่ในการ

ขับเคลื่อนติดต่อประสานงานกับภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด และสนับสนุนงานอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ได้มีการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) จัดประชุมภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด รวม ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ศูนย์เรียนรู้ตามรอยพุทธทาส อำเภอไชยา จังหวัด สุราษฎร์ธานี ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่โรงเรียน พะเยาพิทยาคม จังหวัดพะเยา และครั้งที่ ๓ วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๘ ที่โรงแรมมิโด กรุงเทพฯ รวมทั้งได้ร่วมกับหน่วยอนุรักษ์ฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จัดประชุมประจำปีตัวแทนภาคีอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นการติดตามผลการดำเนินงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ทำงานระหว่างเครือข่าย และขยายความร่วมมือ ไปยังเครือข่ายในภาคส่วนต่างๆ ในท้องถิ่นด้วย

(๒) ประสาน ติดตาม ประเมินผล และนิเทศการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์ฯ และภาคีอนุรักษ์ฯ กลุ่มจังหวัด อาทิ จัดกิจกรรมส่งเสริมและกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมเมืองศรีมโหสถ ควบคู่ไปกับการเตรียม การประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ/ แลกเปลี่ยนการดำเนินงานร่วมกับสมาชิกกลุ่มภาคีอนุรักษ์ฯ กลุ่มต่างๆ /ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์ฯ พะเยา นครพนม ลพบุรี ระยอง เป็นต้น

(๓) สนับสนุนงบประมาณดำเนินงานของหน่วยอนุรักษ์ฯ ผ่าน สผ. โดยความเห็นชอบคณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ธรรมชาติและศิลปกรรม มีการประชุมคณะทำงานพิจารณา
กลั่นกรองแผนงาน/โครงการและติดตามการดำเนินงานของ
หน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น
ทั่วประเทศ รวม ๒ ครั้ง เพื่อสนับสนุนแผนงาน/โครงการ
ของหน่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมท้องถิ่น จำนวน
๑๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท

(๔) จัดกิจกรรม และสนับสนุนการให้ความรู้ความ
เข้าใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม โดยจัด
ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำหน่วยอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่น ในวันที่ ๒๗ - ๒๘
พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร

การประชุมตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ
ศิลปกรรมระดับจังหวัด

(๕) ขยายเครือข่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและ
ศิลปกรรมท้องถิ่น โดยผลักดันให้จังหวัด อปท. NGO ชมรม
ชุมชน ภาคเอกชน หน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น และวัด เข้าร่วม
ภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม และสนับสนุน
ให้มีการนำเครื่องมือ กลไก ทาง Social Media มาใช้ เพื่อเป็น
ช่องทางในการส่งข้อมูลข่าวสาร รายงานสถานการณ์สิ่งแวดล้อม
ธรรมชาติและศิลปกรรม โดย เปิด Facebook ชื่อ “หน่วยอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมท้องถิ่นจังหวัด.....” มีการ
ดำเนินการเกือบครบคลุมทั้ง ๗๖ จังหวัดแล้ว ส่งผลให้
เครือข่ายได้รับข้อมูล ข่าวสารต่างๆ อย่างทั่วถึงและรวดเร็วทัน
ต่อสถานการณ์ปัจจุบัน

ประสาน ติดตาม ประเมินผล และนิเทศการดำเนินงาน
ของหน่วยอนุรักษ์ฯ

ประชุมประจำปีตัวแทนภาคีอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรมกลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๘
วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ วิทยาลัยนานาชาติการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โดยมี เลขาธิการ สผ. ดร.เกษมสันต์ จิณณวาโส เป็นประธาน

๓) การติดตาม ประเมินผลและขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘

อ่าวปัตตานีในอดีตเป็นอ่าวที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นฐานการดำรงชีวิตที่มีความสำคัญของชุมชนชาวปัตตานีอย่างแท้จริง ในช่วงที่ผ่านมา อ่าวปัตตานีประสบกับภาวะเสื่อมโทรมของระบบนิเวศและทรัพยากรสัตว์น้ำชายฝั่งอันเนื่องมาจากการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ขาดการควบคุม มีการขยายตัวของชุมชนเมือง เกษตรกรรม อุตสาหกรรมบนฝั่ง แม่น้ำและบริเวณอ่าวปัตตานี การขยายตัวของพื้นที่นาเกลือ เป็นผลให้เกิดการสูญเสียพื้นที่ป่าชายเลน รวมถึงป่าต้นน้ำถูกบุกรุกแผ้วถาง และบางแห่งมีสภาพเสื่อมโทรม ส่งผลต่อความตื่นตัวของอ่าว การกัดเซาะชายฝั่ง คุณภาพน้ำเสื่อมโทรม และที่สำคัญมีการประมงเชิงพาณิชย์ที่ใช้เครื่องมือผิดกฎหมาย ชาวประมงพื้นบ้านต้องสูญเสียแหล่งผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงชีพ มีการอพยพทิ้งถิ่นอาศัยเพื่อหางานทำในพื้นที่อื่น ทำให้ชาวบ้านประสบกับความยากจนและเกิดปัญหาด้านต่างๆ เป็นลูกโซ่ตามมา

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า มอบหมายกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทั้งส่วนกลางและพื้นที่จังหวัดปัตตานี ดำเนินการยก (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ และเห็นชอบร่วมกันในการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว โดยได้ประชุมหารือจำนวนทั้งสิ้น ๓ ครั้ง และสำรวจพื้นที่และรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในพื้นที่ด้วย โดย (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ๑๐ กลยุทธ์ ๓๓ มาตรการ ๓๖๕ โครงการ มีหน่วยงานดำเนินการจำนวน ๑๗ หน่วยงาน วงเงินงบประมาณทั้งสิ้น ๘๑๔.๙๕ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สผ. จึงได้ดำเนินโครงการติดตาม ประเมินผล และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อสร้างกระบวนการในการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้จัดทำรายงานโครงการติดตาม ประเมินผล และขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งกระบวนการและกลไกการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี แบบมีส่วนร่วม พร้อมทั้งเครือข่ายความร่วมมือของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการระบบนิเวศอ่าวปัตตานีอย่างยั่งยืน ซึ่งแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานีสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น สถาบันการศึกษา ผู้นำศาสนา เครือข่ายภาคประชาชน เอกชนและประชาชนในชุมชนโดยรอบอ่าวปัตตานีที่มีความพยายามร่วมกัน ในการฟื้นฟูอ่าวปัตตานีให้กลับมามีความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังเช่นในอดีต

ข้อเสนอแนะ

- (๑) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๒ ควรนำ (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ฯ ดังกล่าว เป็นแนวทางในการดำเนินงานในการฟื้นฟูอ่าวปัตตานี
- (๒) ควรมีการผลักดันกลไกในการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศอ่าวปัตตานี โดยการดำเนินการร่วมกันของทุกภาคส่วนตามที่ได้เสนอไว้

๔) การขับเคลื่อนแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์เมืองหัวหิน

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๔ รับทราบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อม ภูมิทัศน์และให้แปลงไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่นำร่องที่มีความสำคัญ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๗ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้ร่วมกับเทศบาลเมืองหัวหินและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สผ. ได้ขับเคลื่อนแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์เมืองหัวหิน โดยจัดทำแผนแม่บทและปรับปรุง ภูมิทัศน์ในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองหัวหิน ในชุมชนสมอเรียง ร่วมกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ชุมชนสมอเรียงและเทศบาลเมืองหัวหิน

ผลการดำเนินงาน

การจัดทำแผนแม่บทและปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองหัวหิน ณ ชุมชนสมอเรียง เพื่อเป็นกรอบแนวทางการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ชุมชนสมอเรียง ซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่ดั้งเดิมของเมืองหัวหิน ซึ่งจะมีผลทำให้ชุมชนสมอเรียงมีสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ที่ดี มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สะอาด สวยงาม สะดวกสบายและปลอดภัยแล้ว ประชาชนในชุมชนสมอเรียงยังมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย ที่สำคัญยังเป็นการส่งเสริมให้เมืองหัวหิน ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลกให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน

นอกจากนี้แล้ว การจัดทำแผนแม่บทและปรับปรุงภูมิทัศน์ในพื้นที่นำร่องเทศบาลเมืองหัวหิน ในชุมชนสมอเรียง เป็นการดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในชุมชนชาวสมอเรียงมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ จนสิ้นสุดโครงการ โดยการให้ความเห็นจากการเข้าร่วมประชุมที่จัดขึ้น ๓ ครั้ง จากการออกแบบสอบถาม และจากการพบปะพูดคุยแบบไม่เป็นทางการ ทำให้เป็นแผนที่เกิดจากความคิดเห็นของชุมชน และผ่านกระบวนการออกแบบเพื่อให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและสภาพแวดล้อมของพื้นที่ จึงเป็นแผนที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

เงื่อนไขความสำเร็จ

สผ. มีการประสานภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ชุมชนสมอเรียง

ข้อเสนอแนะ

การสร้างความรู้ ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการจัดการสิ่งแวดล้อมภูมิทัศน์ชุมชนสมอเรียงอย่างต่อเนื่อง

๒.๒ การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มีการประกาศกำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน ๓๖ ประเภท และโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ จำนวน ๑๑ ประเภท ในระยะที่ผ่านมา สผ. ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการประเมินสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อย่างไรก็ตามกระบวนการดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งกระบวนการ เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ควบคู่กับการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นที่ยอมรับในฐานะเครื่องมือที่ช่วยป้องกันและคุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๑ การพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ทำหน้าที่ตรวจสอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA)

และเสนอความเห็นเบื้องต้นต่อรายงานฯ ประสานและนำ คชก. เข้าสำรวจพื้นที่โครงการ รวมทั้งจัดประชุมเพื่อพิจารณารายงานฯ โดยในปี พ.ศ.๒๕๕๘ มีจำนวนรายงานฯ ที่เสนอให้ สผ. พิจารณา จำนวนทั้งสิ้น ๒,๐๒๐ ฉบับ ซึ่ง สผ. ได้จัดประชุม คชก. จำนวนทั้งสิ้น ๓๔๗ ครั้ง และได้แจ้งเห็นชอบรายงานฯ รวมทั้งสิ้น ๔๘๖ โครงการ รวมทั้ง แจ้งผลการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมไปยังหน่วยงานอนุญาตและเจ้าของโครงการ รวมทั้งสิ้น ๑,๔๖๗ ฉบับ

นอกจากนี้ สผ. ได้ตรวจสอบและให้ความเห็นเบื้องต้นต่อรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (Initial Environmental Examination : IEE) ที่เสนอตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วย การกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งสิ้น ๑๓๙ ฉบับ และได้แจ้งเห็นชอบรายงานฯ รวมทั้งสิ้น ๑๓๒ โครงการ

๒.๒.๒ การพิจารณารายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมรวมทั้งสิ้น ๓,๑๒๕ ฉบับ และได้พิจารณาตรวจสอบรายงานฯ และแจ้งผลไปยังหน่วยงานอนุญาตและเจ้าของโครงการ รวมทั้งสิ้น ๑,๔๑๗ ฉบับ ดังนี้

ประเภท	จำนวนรายงานที่ได้รับ (ฉบับ)	จำนวนรายงานที่พิจารณาตรวจสอบและแจ้งผล (ฉบับ)
๑. โครงการบริการชุมชนและที่พักอาศัย	๘๕๒	๓๑๓
๒. คมนาคม	๒๘๔	๑๔๙
๓. เหมืองแร่	๘๑๑	๓๒๑
๔. อุตสาหกรรม	๓๔๐	๑๖๓
๕. พลังงาน	๔๕๐	๒๔๒
๖. ปิโตรเคมี-นิคมอุตสาหกรรม	๓๘๘	๒๒๙
รวม	๓,๑๒๕	๑,๔๑๗

๒.๒.๓ การพิจารณาผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้มีการประชุมรวม ๒๑ ครั้ง และคณะกรรมการกลั่นกรองการขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ได้มีการประชุมรวม ๔๖ ครั้ง สรุปเรื่องที่พิจารณา ดังนี้

๑. นิติบุคคลเสนอขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔๑ ครั้ง เป็นจำนวน ๓๗ ราย ได้รับใบอนุญาต ๓๓ ราย ไม่ได้รับใบอนุญาต ๔ ราย

๒. บุคคลเสนอขอเป็นผู้ชำนาญการ จำนวน ๗๘ คน ผ่านเกณฑ์ ๖๒ คน ไม่ผ่านเกณฑ์ ๑๖ คน เจ้าหน้าที่ประจำทั้งหมด ๔๔๐ คน

๓. นิติบุคคลขอเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่ประจำ ๕๙ ราย จำนวน ๑๔๖ เรื่อง ในจำนวนนี้เป็นเรื่องการขอเพิ่มเจ้าหน้าที่ประจำจำนวน ๑๘๙ คน เรื่องขอลดเจ้าหน้าที่ประจำจำนวน ๑๕๘ คน และเรื่องขอลดผู้ชำนาญการจำนวน ๑ คน

๒.๒.๔ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) ที่แต่งตั้งขึ้นตามคำสั่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีจำนวน ๑๑ ชุด ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดประชุม คชก. จำนวนทั้งสิ้น ๓๔๗ ครั้ง ดังนี้

๑. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมจำนวน ๒๑ ครั้ง

๒. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ จำนวน ๓๗ ครั้ง

๓. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาปิโตรเลียม และระบบขนส่งทางท่อ จำนวน ๓๑ ครั้ง

๔. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน ปิโตรเลียม ปิโตรเคมีและแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ จำนวน ๒๕ ครั้ง

๕. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการ

วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมและระบบสาธารณูปโภคที่สนับสนุน จำนวน ๔๔ ครั้ง

๖. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน จำนวน ๙๐ ครั้ง

๗. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโรงไฟฟ้าพลังความร้อน จำนวน ๓๔ ครั้ง

๘. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและอื่นๆ จำนวน ๕ ครั้ง และในระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะกรรมการฯ ชุดดังกล่าว ถูกปรับเป็น ๒ ชุด คือ

๘.๑ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคมนาคมทางบกและอากาศ จำนวน ๒๙ ครั้ง

๘.๒ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านคมนาคมทางน้ำ จำนวน ๒๕ ครั้ง

๙. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาแหล่งน้ำ จำนวน ๕ ครั้ง

๑๐. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการบ้านเอื้ออาทรชุดที่ ๑ (ไม่มีการประชุมเนื่องจากไม่มีรายงานเสนอมาที่ สผ.)

๑๑. คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการบ้านเอื้ออาทรชุดที่ ๒ จำนวน ๑ ครั้ง

๒.๒.๕ การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมทั้งสิ้น ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน (คชก.) ระดับจังหวัด จำนวน ๘ จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี ภูเก็ต เพชรบุรี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ พังงา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยปัจจุบันมีความคืบหน้า ดังนี้

(๑.๑) จังหวัดในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ๕ จังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี ภูเก็ต เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้ออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการฯ ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมของแต่ละจังหวัดเรียบร้อยแล้ว (จังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา อยู่ระหว่างออกประกาศพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม)

(๑.๒) กรุงเทพมหานคร อยู่ระหว่างเสนอรายชื่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ หากกรุงเทพมหานครเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้ว จะนำเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเห็นชอบตามขั้นตอนต่อไป

๒. การจัดทำคู่มือและแนวทาง จำนวน ๒ เรื่อง ดังนี้

(๒.๑) การจัดทำประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice: CoP) สำหรับโครงการที่เข้าข่ายได้รับการยกเว้น ไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิง ที่มีกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ ขึ้นไป

(๒.๒) แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการด้านอุตสาหกรรม (โรงงานน้ำตาล)

๓. การจัดการฐานข้อมูลและพัฒนาระบบติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยได้ดำเนินการ ๒ เรื่อง ดังนี้

(๓.๑) โครงการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตาม มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการ ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการของ ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ หรือโครงการร่วมกับเอกชน

(๓.๒) โครงการบริหารจัดการฐานข้อมูลรายงาน การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๖ การเตรียมการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพ กระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการเตรียมการเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑ เรื่อง คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอุตสาหกรรม และระบบสาธารณสุขที่สนับสนุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๑๐ จังหวัด คือ จังหวัดตาก มุกดาหาร สงขลา จังหวัดสระแก้ว ตรัง เชียงราย กาญจนบุรี หนองคาย นครพนม และจังหวัดนราธิวาส

๒.๒.๗ การประชุม สัมมนา อบรมในงานที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๑) การอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ให้กับสมาชิกเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ทั้งนี้ เป็นการจัดอบรมให้กับกลุ่มเป้าหมาย ๑๒ ครั้ง ซึ่งจัดในพื้นที่คุ้มครอง ๗ จังหวัด ดังนี้

(๑) วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ โรงแรม แอมบาสเดอร์ ซิตี้ จอมเทียน จังหวัดชลบุรี

(๒) วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรม สวนบกหาด ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

(๓) วันที่ ๘ - ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม สยามธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๔) วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เบย์วิว บีช รีสอร์ท จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๕) วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม หัวหินแกรนด์ ไฮเต็ล แอนด์ พลาซ่า จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๖) วันที่ ๑๑ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เมโทรโพล จังหวัดภูเก็ต

(๗) วันที่ ๒๑ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรม เดอะ บริษา บีช รีสอร์ท เขาหลัก จังหวัดพังงา

(๘) วันที่ ๖ - ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมกระบี่ รีสอร์ท จังหวัดกระบี่

บรรยากาศการอบรม ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

บรรยากาศการอบรม ณ จังหวัดภูเก็ต

๒) การอบรม เรื่อง การใช้แบบจำลองการพยากรณ์และวิจัยสภาพอากาศชั้นสูง (WRF) ในการเตรียมข้อมูลอุตุนิยมวิทยาชั้นสูง เพื่อนำเข้าแบบจำลอง AERMET/AERMOD วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องภัทรบอลรูม โรงแรมเสนาเพลส กรุงเทพมหานคร

๓) การประชุม เรื่อง การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพ โครงการด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรม เซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร

๔) การประชุม เรื่อง เตรียมความพร้อมการพิจารณา รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดินและบริการชุมชน ระดับจังหวัด (กรุงเทพมหานคร) วันอังคารที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

๕) การประชุม เรื่อง “ร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อ EIA ที่มีคุณภาพ” วันอังคารที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรม เซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร

๖) การประชุมสัมมนา เรื่อง “แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประเภทโครงการเหมืองแร่” วันจันทร์ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๘ ณ ห้องเซฟไฟร์ ๑-๒ ชั้น ๒ โรงแรม เซ็นจูรี พาร์ค กรุงเทพมหานคร

ปัญหา อุปสรรค

(๑) การไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาต นำมาตรการดังกล่าว ไปประกอบในเงื่อนไขการอนุมัติ/อนุญาตไม่ครบถ้วน

(๒) คุณภาพของรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่จัดทำโดยนิติบุคคลผู้จัดทำรายงานฯ

(๓) เนื่องจากจำนวนรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental Health Impact Assessment : EHIA) และรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี ส่งผลให้บุคลากรของสำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต้องรองรับภาระงานที่เพิ่มมากขึ้นและต้องเร่งดำเนินการพิจารณารายงานดังกล่าว ให้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด

เงื่อนไขความสำเร็จ

(๑) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ประกอบกับใช้มาตรการจูงใจในด้านอื่นๆ เช่น ให้รางวัลกับผู้ประกอบการที่ปฏิบัติดี หรือมีมาตรการจูงใจทางด้านภาษี เป็นต้น

(๒) การปรับปรุงกระบวนการขั้นตอนการพิจารณาให้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาความรู้ และความเชี่ยวชาญของบุคลากรให้มากยิ่งขึ้น

(๓) หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาตต้องนำมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมไปกำหนดในเงื่อนไขการอนุมัติ/อนุญาตให้ครบถ้วน และกำกับ ดูแลการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างเคร่งครัด

(๔) นิติบุคคลผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักวิชาการและขั้นตอนตามกฎหมาย รวมทั้งมีจรรยาบรรณในหน้าที่ความรับผิดชอบ

(๕) การปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านความเห็นชอบ และผลการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานฯ ให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้หน่วยงาน/ประชาชนทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

(๖) ควรพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการประเมินสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

(๑) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการประเมินสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ประกอบด้วย หน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานที่มีอำนาจในการอนุมัติ/

อนุญาต และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมตามกฎหมาย ผู้ประกอบการ/เจ้าของโครงการ นิติบุคคลผู้มีสิทธิจัดทำ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ประชาชน/ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาโครงการ องค์การเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนสื่อสารมวลชน ที่จะต้องร่วมกัน ขับเคลื่อนกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้เป็น เครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ภายใต้การมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ปรับปรุงกฎหมาย ประกาศและระเบียบให้ทันสมัย รวมทั้งการกระจายอำนาจให้หน่วยงานส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น ผลักดันให้หน่วยงานอนุมัติ/อนุญาตมีการจัดทำคู่มือหลักการ ปฏิบัติงาน (Code of Practice) สำหรับโครงการที่มี ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

(๓) สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ประกอบการ ประชาชน และหน่วยงานอนุมัติ/อนุญาตทราบถึงกระบวนการ จัดทำรายงานฯ ที่ถูกต้อง เช่น การเสนอรายงานฯ ต้องกระทำ ก่อนการดำเนินการก่อสร้างโครงการ เป็นต้น

๒.๓ การบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ให้การสนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐ ที่เป็นส่วนราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจ รวมถึง เอกชน ในการจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย/อากาศเสีย ระบบ กำจัดของเสีย อีกทั้งสนับสนุนส่วนราชการ และองค์กรเอกชน ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ ยังให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวกับการ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๒.๓.๑ การจัดทำแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

การจัดทำแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินผลการ ดำเนินงานทุนหมุนเวียน (กองทุนสิ่งแวดล้อม) และเป็นแผน แม่บทฉบับที่ ๒ ของกองทุนสิ่งแวดล้อมต่อจากแผนแม่บท กองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งจะสิ้นสุดระยะเวลา ของแผนในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้ดำเนินการจัดทำ แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมี วัตถุประสงค์ ดังนี้

๑) เพื่อให้องค์กรระดับบริหารของกองทุนสิ่งแวดล้อม มีกรอบนโยบาย ยุทธศาสตร์ ทิศทาง และเป้าหมาย ในการ บริหารจัดการกองทุนฯ ที่ชัดเจนและตอบสนองต่อเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อให้องค์กรระดับปฏิบัติของกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้งผู้จัดการเงินกู้ และผู้จัดการเงินอุดหนุนกองทุนฯ และ สำนักงานกองทุนฯ มีกรอบแนวทางปฏิบัติและเป้าหมายการ ดำเนินงานที่ชัดเจนและนำไปสู่การจัดทำแผนกลยุทธ์ของแต่ละ หน่วยงาน ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ และตอบ สนองต่อกรอบนโยบายการบริหารจัดการขององค์กรระดับ บริหารของกองทุนฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

กองทุนสิ่งแวดล้อมได้จัดทำแผนแม่บทกองทุน สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัจจัย ภายในภายนอก การวิเคราะห์ประเด็นยุทธศาสตร์และการ ยกร่างแผนแม่บทฯ ซึ่งมีการรับฟังความคิดเห็น จำนวน ๓ ครั้ง ทั้งนี้สาระสำคัญของแผนแม่บทฯ ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาการดำเนินงานด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดมาตรการ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้การใช้ทรัพยากรของกองทุน สิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแก้ไขปัญหา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญๆ ของประเทศให้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านศักยภาพทางการเงินของกองทุน สิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนดมาตรการและแนวทางการดำเนินงาน เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินให้กับกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยให้กองทุนสิ่งแวดล้อมมีรายได้เข้ากองทุนให้เพียงพอกับ การปฏิบัติงานรับผิดชอบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านประสิทธิภาพและธรรมาภิบาล ในการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม โดยมีการกำหนด มาตรการและแนวทางในการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม และให้กองทุน สิ่งแวดล้อมสามารถสนองความต้องการของสังคมด้านการ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เงื่อนไขความสำเร็จ

แผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ และเสนอคณะกรรมการกองทุน สิ่งแวดล้อมพิจารณาให้ความเห็นชอบให้ทันเวลาในการนำไปใช้ เป็นกรอบทิศทางในการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการเผยแพร่แผนกองทุนสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อประชาสัมพันธ์ให้เกิดการสนับสนุนการดำเนินการตามแผนแม่บทกองทุนสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึง

๒.๓.๒ การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมให้กับโครงการที่เข้าข่ายได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อมให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินแก่ทุกภาคส่วนตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้มีการดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนโยบายและแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ผลการดำเนินงาน

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ให้การส่งเสริมและสนับสนุนทางการเงินแก่ภาคส่วนต่างๆ ตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนี้

๑) โครงการตามมาตรา ๒๓(๑) ประเภทเงินอุดหนุนส่วนราชการหรือราชการส่วนท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดทำระบบกำจัดของเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ โครงการ วงเงิน ๑๑.๖๘๒ ล้านบาท ได้แก่ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย ของเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง

(๒) ให้การสนับสนุนเงินสมทบแก่โครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการฯ ละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท รวมวงเงิน ๑ ล้านบาท

(๓) ให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้โครงการปรับปรุงซ่อมแซมระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๔ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๕๔.๑๖๒ ล้านบาท

๒) โครงการตามมาตรา ๒๓(๓) ประเภทเงินกู้ภาคเอกชน จำนวน ๙ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๒๐๘.๙๓๘ ล้านบาท ดังนี้

(๑) โครงการเปลี่ยนหม้อไอน้ำจากน้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล (Biomass) ของบริษัท โรงแปง พรกมล จำกัด จังหวัดระยอง วงเงิน ๘.๘ ล้านบาท

(๒) โครงการออกแบบและก่อสร้างระบบผลิตก๊าซชีวภาพจากน้ำเสีย ของโรงงานเส้นก๋วยเตี๋ยว บุญญะสถานต์

จังหวัดอุตรดิตถ์ วงเงิน ๑.๘๔๖ ล้านบาท

(๓) โครงการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรด้วยระบบบ่อหมักก๊าซชีวภาพ ของบริษัท เอส พี เอ็ม อาหารสัตว์ จำกัด จังหวัดราชบุรี วงเงิน ๖๓ ล้านบาท

(๔) โครงการก่อสร้างและติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียของโรงพยาบาลตรังรวมแพทย์ส่วนขยายอาคาร ๓ ของบริษัท ตรังเวชกิจ จำกัด จังหวัดตรัง วงเงิน ๑๐ ล้านบาท

(๕) โครงการจัดการมูลไก่จากฟาร์มไก่ไข่ สุนทรฟาร์ม จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ของสุนทรฟาร์ม (ราชาไข่ไก่) จังหวัดฉะเชิงเทรา วงเงิน ๕๐ ล้านบาท

(๖) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ ของบริษัท เกษตรลุ่มน้ำ จำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราช วงเงิน ๒๐ ล้านบาท

(๗) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย ของบริษัท ปาล์มดีศรีนคร จำกัด จังหวัดนครศรีธรรมราช วงเงิน ๓๓.๕๙ ล้านบาท

(๘) โครงการซื้อและติดตั้งเครื่อง Boiler/Hot Oil ของบริษัท สมุทรสาครพิมพ์ผ้า จำกัด จังหวัดสมุทรสาคร วงเงิน ๘.๗๐ ล้านบาท

(๙) โครงการก่อสร้างระบบบำบัดน้ำเสียเพื่อผลิตก๊าซชีวภาพ (ส่วนขยาย) ของบริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด จังหวัดลำพูน วงเงิน ๑๓ ล้านบาท

๓) โครงการตามมาตรา ๒๓(๔) ประเภทเงินอุดหนุนด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๓.๕๘ ล้านบาท ดังนี้

(๑) โครงการชุมชนนำร่องต้นแบบผลิตก๊าซชีวภาพในครัวเรือนจากมูลสัตว์และการแก้ไขปัญหาโลหะจากการเลี้ยงสัตว์ ของเทศบาลเมืองตากลี จังหวัดนครสวรรค์ วงเงิน ๐.๒๙ ล้านบาท

(๒) โครงการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ของเทศบาลตำบลหนองแดง อำเภอแม่จรม จังหวัดน่าน วงเงิน ๓.๒๘ ล้านบาท

๔) โครงการที่เข้าข่ายตามมาตรา ๒๓(๔) ประเภทเงินอุดหนุนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน ๓ โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๔.๒๖ ล้านบาท ดังนี้

(๑) ให้การสนับสนุนส่วนราชการ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่ โครงการการสร้างเสริมพลังชุมชนเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ป่าใหญ่ โคนจิก - ตาลอก อำเภอพยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยวลัยรุกชเวช มหาวิทยาลัยมหาสารคาม วงเงิน ๔.๒๘ ล้านบาท

(๒) ให้การสนับสนุนองค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

(๒.๑) โครงการเสริมสร้างศักยภาพองค์กรชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ต้นน้ำพุ่ง ดำเนินการโดยสมาคมเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาเทือกเขาเพชรบูรณ์ (สอพ.) วงเงิน ๔.๙๙ ล้านบาท

(๒.๒) โครงการฟื้นฟูระบบนิเวศน์เกษตรและความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์ข้าวพื้นบ้านในระบบเกษตรอินทรีย์ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม : พื้นที่นำร่อง จังหวัดสุพรรณบุรี ดำเนินการโดยมูลนิธิข้าวขวัญ วงเงิน ๔.๙๙ ล้านบาท

ปัญหา อุปสรรค

ผู้ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมมีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ตลอดจนการจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมยังไม่เพียงพอ

ข้อเสนอแนะ

กองทุนสิ่งแวดล้อมจะได้จัดให้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ที่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และการจัดทำข้อเสนอโครงการ รวมถึงคู่มือสำหรับผู้ที่จะขอรับการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมไปตามกลุ่มเป้าหมายต่อไป

๒.๓.๓ กรอบความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของ ภาคธุรกิจเอกชน

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดทำกรอบความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อสนับสนุนให้ภาคธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับภาครัฐ ภายใต้หลักการการดำเนินธุรกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างภาคีเครือข่ายภาคธุรกิจเอกชนในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับกองทุนสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ

ผลการดำเนินงาน

กองทุนสิ่งแวดล้อมได้จัดทำบัญชีโครงการ (Shopping Lists) ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีภาคธุรกิจเอกชน จำนวน ๘ ราย ให้การสนับสนุนโครงการ และลงนามในบันทึกความเข้าใจกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวม ๑๖ โครงการ จำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๒,๘๖๐,๗๐๐ บาท ได้แก่

๑. บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน)

- โครงการความร่วมมือปลูกป่าเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พื้นที่บ้านห้วยสะแพด หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่สอย อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ (รหัสแปลง ๑ ขม-๐๐๔)

- โครงการปลูก ปัน ป้อง ป่าชายเลน: ภาคใต้ จังหวัดชุมพร

- โครงการปลูก ปัน ป้อง ป่าชายเลน: ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง

- โครงการปลูก ปัน ป้อง ป่าชายเลน: ภาคกลาง จังหวัดสมุทรสาคร

๒. กลุ่มบริษัท ดอยซ์ โพสท์ ดีเอชแอล ในประเทศไทย

- โครงการปลูกป่าเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่ายางน้ำกืดเหนือและป่ายางน้ำกืดใต้ บ้านหนองสะแก หมู่ ๔ ตำบลวังจันทร์ อำเภอกงกระจาน จังหวัดเพชรบุรี (รหัสแปลง ๑๐/๑ พบ-๐๑๙)

- ๓. บริษัท ปูนซีเมนต์นครหลวง จำกัด (มหาชน)
  - โครงการการจัดการทรัพยากรป่าไม้และลุ่มน้ำแบบบูรณาการบนฐานชุมชนโดยการประยุกต์ใช้กลไกเขตเขตตอบแทนคุณค่าของระบบนิเวศ
- ๔. บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)
  - โครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำบ้านแม่ใจ
  - โครงการกักขังชีวภาพจากน้ำเสียในการผลิตยางแผ่นและของเสียจากคริวเรื่อน และส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารเคมี เพื่อสุขภาพะที่ดีของชุมชนเกาะหมากน้อย
  - โครงการความร่วมมือในการเพาะเลี้ยงขยายพันธุ์ปะการังและการฟื้นฟูแนวปะการังบริเวณหมู่เกาะสีชัง
- ๕. บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมสิ่งทอ จำกัด (มหาชน)
  - โครงการฟื้นฟูป่าชายเลน เพื่อป้องกันการกัดเซาะริมชายฝั่งทะเล พื้นที่ชุมชนคลองตำหรุ
- ๖. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
  - โครงการการเฝ้าระวังการบุกรุกและการฟื้นฟูป่าชายเลน เขาขนานน้ำ อำเภอมือง จังหวัดกระบี่
- ๗. บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)
  - โครงการอนุรักษ์พันธุ์ไม้เศรษฐกิจพันธุ์ดี (พื้นที่สถานีวนวัฒนวิจัย จังหวัดสุราษฎร์ธานี)

- ๘. บริษัท IRPC จำกัด (มหาชน)
  - โครงการพืชสมุนไพร พันธุ์ไม้ป่าคืนถิ่น อุทยานภูลังกา
  - โครงการรณรงค์เพื่อร้านปลอดอาหารเมนูสัตว์ป่ารอบพื้นที่ป่ามรดกโลกเขาใหญ่
  - โครงการอนุรักษ์พันธุ์ไม้เศรษฐกิจพันธุ์ดี (พื้นที่ชุมชน จังหวัดบุรีรัมย์)
  - โครงการทางเชื่อมได้ร่มไม้เมืองศรีมโหสถ เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถและพื้นที่ต่อเนื่อง

เงื่อนไขความสำเร็จ

การกำหนดบัญชีโครงการ (Shopping Lists) ภายใตกรอบความร่วมมือด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจเอกชน มีความสอดคล้องกับความต้องการและส่งเสริมการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility : CSR) ขององค์กร และสามารถส่งเสริมการสร้างภาคีเครือข่ายระหว่างภาครัฐกับภาคธุรกิจเอกชน

ข้อเสนอแนะ

กองทุนสิ่งแวดล้อมควรมีการพัฒนารูปแบบแนวทางที่จะให้ภาคธุรกิจเอกชนสนับสนุนกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นการสร้างภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

๒.๓.๔ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อมได้มีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

๑. การสัมมนาเผยแพร่ผลสำเร็จของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่องาน “กองทุนสิ่งแวดล้อม สานพลังเครือข่าย” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้รับทราบข้อมูลผลสำเร็จของโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม ทั้งจากหน่วยงานขององค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมสถาบันการศึกษา และภาคเอกชน รวมทั้งเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาได้รับทราบข้อมูลแนวคิดการสร้างเครือข่าย แนวคิดการสร้างควมรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมขององค์กรและหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ เพื่อนำไปสู่การดำเนินงานด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดประสพผลสำเร็จและต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายและสร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยผ่านกลไกการสนับสนุนเงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

๒. การสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาข้อเสนอโครงการเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อม สำหรับภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓(๓) ประเภทเงินกู้ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๔ ครั้ง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร อุบลราชธานี ชลบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นภาคเอกชนในกลุ่มธุรกิจต่างๆ อาทิเช่น กลุ่มที่พักอาศัย กลุ่มโรงพยาบาลเอกชน กลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มอุตสาหกรรมปิโตรเคมี กลุ่มอาหารและเครื่องดื่ม และกลุ่มฟาร์มปศุสัตว์ เป็นต้น

๓. การสัมมนาเพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง สำหรับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั่วประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อชี้แจงรายละเอียดโครงการเผยแพร่ข้อเสนอโครงการ รวมถึงแบบฟอร์มการจัดทำข้อเสนอโครงการให้กับกลุ่มเป้าหมาย อันได้แก่ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทั่วประเทศ และสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานประสาน และเผยแพร่โครงการต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศต่อไป

๔. การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาข้อเสนอโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เชิงลึกตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้ในกระบวนการจัดทำข้อเสนอโครงการด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม และเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำข้อเสนอโครงการได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และสอดคล้องกับรอบทิศทาง การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม และผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์และประเมินความเหมาะสมของโครงการ และสามารถนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาตามขั้นตอนได้ จำนวน ๓ ครั้ง รวม ๗ โครงการ

๒.๔ การบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๔.๑ การศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) เป็นสถานการณ์ที่นานาประเทศยอมรับร่วมกันว่าเกิดขึ้นจริง ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Impact) เป็นที่ประจักษ์และส่งผลกระทบต่อดำเนินชีวิตและความเป็นไปของมนุษย์และระบบนิเวศทั่วโลก จึงมีข้อตกลงร่วมกันระดับโลกเพื่อร่วมแก้ปัญหาที่เรียกว่าเป็นทางการว่ากรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) โดยร่วมมือกันลดก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นต้นเหตุของผลกระทบดังกล่าว ในขณะเดียวกันให้แต่ละประเทศเตรียมความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Adaptation) ด้วยเช่นกัน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ เพื่อใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางของประเทศให้มุ่งสู่การมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำตามแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืนภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ โดยแผนได้เสนอแนวทางการดำเนินการด้านการลดก๊าซเรือนกระจก ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และด้านการสร้างขีดความสามารถด้านการบริการจัดการ ซึ่งแนวทางการดำเนินงานด้านการปรับตัวที่เสนอไว้จำแนกตามสาขากิจกรรม ได้แก่ สาขาการจัดการน้ำ อุทกภัยและภัยแล้ง สาขาการเกษตรและความมั่นคงทางอาหาร สาขาการท่องเที่ยว สาขาสาธารณสุข สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสาขาการตั้งถิ่นฐานและความมั่นคงของมนุษย์ โดยในแผนแม่บทฯ ไม่ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานด้านการปรับตัว (Adaptation) ที่จำแนกในเชิงพื้นที่ไว้

ผลการดำเนินงาน

สผ. ในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change, UNFCCC) ได้ดำเนินการศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ ได้แก่ ๑) เพื่อศึกษาและประเมินความเปราะบางด้านต่างๆ ของประเทศไทยจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Vulnerability Assessment) ในเชิงพื้นที่เป็นรายภูมิภาคและรายจังหวัด และรายสาขาในแต่ละจังหวัด และจัดทำแผนที่พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่เปราะบางตามผลการศึกษา ๒) เพื่อจัดทำฐานข้อมูล ฐานข้อมูลสารสนเทศและฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศตามผลการศึกษา และ ๓) เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อเสนอแนะสำหรับใช้ในการวางแผนหรือจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติต่อไป โดยมีเป้าหมายเชิงผลลัพธ์ที่สำคัญ ได้แก่ รายงานการศึกษาที่มีเนื้อหา สถานภาพ ผลกระทบ ความเสี่ยง ความสามารถในการรับมือ ความเปราะบาง และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ในเชิงพื้นที่และรายสาขา แผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่เปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ฐานข้อมูล ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ ด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ และข้อมูล

และข้อเสนอแนะสำหรับใช้ในการวางแผนหรือจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติของพื้นที่ในการเตรียมรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศ และทำให้เกิดการขับเคลื่อนแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๙๓ หน่วยงานและประชาชนในพื้นที่สามารถวางแผนเตรียมรับมือเองได้อย่างถูกต้อง

ปัญหา อุปสรรค

การศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อสภาพภูมิอากาศแห่งชาติจะต้องทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการประเมินความเปราะบาง ข้อมูลการคาดการณ์สภาพภูมิอากาศในอนาคตบนฐานด้านสังคมเศรษฐกิจของประเทศที่อาจเป็นไปได้ รวมถึงศักยภาพในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของแต่ละพื้นที่ในประเทศ อย่างไรก็ตาม ที่ผ่านมามีประเทศไทยมีการศึกษาด้านนี้ไว้บ้างแต่ไม่ละเอียดและครอบคลุมเพียงพอซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการศึกษาให้ครอบคลุมเพียงพอต่อการประเมินมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาที่ทำการศึกษาที่ไม่เพียงพอให้ครอบคลุมทุกประเด็นได้ และข้อจำกัดด้านเครื่องมือแบบจำลองในการเทียบสอบหรือทวนสอบข้อมูลคาดการณ์สภาพภูมิอากาศกับข้อมูลอุตุนิยมวิทยาของประเทศ

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีข้อมูลทุติยภูมิที่เพียงพอ การสำรวจความคิดเห็นในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่รวมถึงผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษาเพื่อวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปใช้ในการวางแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ อย่างไรก็ตาม ควรมีการทบทวนในบางประเด็นเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาทันกับสถานการณ์

๒.๔.๒ การพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระยะที่ ๑

การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ เป็นการดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายงานแห่งชาติ (National Communication: NC) เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและแสดงให้เห็นประเทศภาคีต่างๆ ทราบ

ถึงการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการดำเนินการร่วมกับประชาคมโลกในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งปัจจุบันกำลังจัดทำรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๓ ในรายงานมีองค์ประกอบหลักๆ ๓ เรื่อง คือ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ประเทศไทยจะต้องเริ่มรายงานความก้าวหน้าในการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกและรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในรายงานความก้าวหน้าราย ๒ ปี (Biennial Updated Report: BUR) เป็นรายงานที่เพิ่มขึ้นมาอีกฉบับหนึ่ง ตามมติการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๑๗ (COP 17) เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๔

นอกจากนี้ ประเทศไทยจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับกระบวนการ International Consultation Analysis (ICA) ซึ่งจะเป็นกระบวนการทวนสอบการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของแต่ละประเทศว่ามีความโปร่งใส ถูกต้อง เพียงใด โดยจะต้องแสดงให้เห็นว่าการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกมีกระบวนการตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement, Reporting and Verification: MRV) ด้วยระบบที่แต่ละประเทศกำหนดขึ้น ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งจัดทำระบบโครงสร้างระบบการรายงานข้อมูล และวิธีการจัดเก็บข้อมูล และการเตรียมองค์กรเพื่อรองรับการประเมินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ตลอดจนเป็นการเตรียมความพร้อมและจัดระบบของประเทศเพื่อรองรับมาตรการ และข้อตกลงพหุภาคีระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาแบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ ระยะ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑) เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้ประเทศไทยมีระบบการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกที่มีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินโครงการการพัฒนาแบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระยะที่ ๑ โดยเป็นการศึกษาวิเคราะห์การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานตั้งแต่ระดับหน่วยย่อยต่ำสุดจนถึงระดับสูงสุดที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย และออกแบบวิธีการตรวจวัดและรายงานข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก โดยเป็นไปตามข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณของคู่มือ Intergovernmental Panel on Climate Change ๑๙๙๖ (IPCC) และ IPCC ๒๐๐๖

เพื่อรองรับจัดทำรายงานแห่งชาติ (NC) และรายงานความก้าวหน้า ราย ๒ ปี (BUR) จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปใช้ในการจัดทำทิศทางการรายงานข้อมูล (Data Flow) ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้ง ๕ ภาคส่วน ได้แก่ ภาคพลังงาน ภาคกระบวนการอุตสาหกรรม และการใช้ผลิตภัณฑ์ ภาคเกษตร ภาคการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและป่าไม้ และภาคของเสีย เพื่อแสดงให้เห็นถึงทิศทางการรายงานข้อมูลจากหน่วยงานย่อยไปสู่หน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางของแต่ละภาคส่วน ก่อนที่ข้อมูลถูกส่งให้ สผ. รวบรวมในขั้นตอนสุดท้าย และนำไปใช้ประเมินบัญชีก๊าซเรือนกระจก รวมทั้งจัดทำแบบฟอร์มรายงานข้อมูลพื้นฐานทั้ง ๕ ภาคส่วน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการรายงานข้อมูลกิจกรรมในแต่ละระดับ และจัดทำคู่มือทางเทคนิคที่แสดงรายละเอียดของระบบ MRV ในระยะถัดไป

ปัญหา อุปสรรค

- ๑) ข้อมูลการจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทยในปัจจุบันมีความซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากมีหลายหน่วยงานทำการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูล
- ๒) ข้อมูลบางรายการมีการเก็บรวบรวมโดยหน่วยงานระดับภูมิภาคแต่ไม่ได้มีการรายงานให้กับหน่วยงานส่วนกลางโดยตรง
- ๓) หลายหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และยังไม่มีกรรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเป็นรูปแบบ
- ๔) การกำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการเก็บข้อมูลตามประกาศ แต่ในทางปฏิบัติหน่วยงานยังไม่สามารถเก็บข้อมูลได้อย่างเป็นประสิทธิภาพ (ไม่ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ และขาดการตรวจสอบ)
- ๕) ยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะการศึกษา ค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจก (Emission Factor) ของประเทศในปัจจุบัน ทำให้การรายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ไม่สามารถพัฒนาในระดับ Tier ที่สูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

- ๑) สผ. ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานกลางแห่งชาติ (Focal Point) ในการจัดทำรายงานแห่งชาติ ควรเป็นหน่วยงานหลักในการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลการจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย โดยดำเนินการประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่มีการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล

การจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของแต่ละภาคส่วน เพื่อลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บข้อมูล

- ๒) กำหนดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานสำหรับรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลการจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ทั้ง ๕ ภาคส่วน ให้ชัดเจน และควรกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบหลัก (Focal Point) ของแต่ละภาคส่วน เพื่อทำหน้าที่ประสานรวบรวม และจัดเก็บข้อมูลกิจกรรมจากหน่วยงานที่เป็นแหล่งข้อมูล และควรสนับสนุนให้หน่วยงานส่วนกลางมีการถ่ายทอดนโยบายลงมาสู่หน่วยงานภูมิภาคอย่างเป็นทางการ

- ๓) จัดอบรมให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ได้แก่ รายการข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจก วิธีการใช้งานแบบฟอร์มรายงานข้อมูลพื้นฐานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปปฏิบัติได้

- ๔) ทำการศึกษาถึงวิธีการตรวจวัด การรายงานผล และกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูลตั้งแต่ระดับหน่วยย่อยต่ำสุดจนถึงระดับสูงสุดของแต่ละภาคส่วน ตามกระบวนการ MRV (Measurement, Reporting and Verification) โดยศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง

- ๕) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการศึกษาและวิจัยค่าสัมประสิทธิ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นค่าเฉพาะและเหมาะสมสำหรับประเทศมากขึ้น

๒.๕ การบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.๕.๑ การปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย

สัตว์มีกระดูกสันหลังเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพและมีความสัมพันธ์ในระบบนิเวศส่งผลให้ระบบนิเวศนั้นๆ มีความอุดมสมบูรณ์ แม้ว่าสัตว์มีกระดูกสันหลังจะมีความสำคัญต่อสังคมมนุษย์แต่การคุกคามสัตว์กลุ่มนี้ยังคงเพิ่มขึ้นและอย่างต่อเนื่อง ทำให้สัตว์บางชนิดสูญพันธุ์ไปแล้วและบางชนิดอาจสูญพันธุ์ได้ในอนาคตอันใกล้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางระดับชาติของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้จัดทำสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังของประเทศไทย กลุ่มสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นก สัตว์เลื้อยคลาน สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก และปลาแล้วจำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และ พ.ศ. ๒๕๔๘ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่การจัดสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังในประเทศไทยครั้งล่าสุด ได้มีการศึกษาวิจัยและมีข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับสัตว์มีกระดูกสันหลังต่างๆ เพิ่มขึ้น ข้อมูลสถานภาพที่มีอยู่ในปัจจุบันจึงไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ประกอบกับสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพในการประชุมสมัยที่ ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีข้อตัดสินใจที่ ๑๐/๓๙ ให้เพิ่มพูนความรู้เรื่องสถานภาพของชนิดพันธุ์และขอบเขตทางนิเวศ เพื่อเป็นตัวชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ รวมถึงเห็นชอบแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ และเป้าหมายไอจิ โดยเป้าหมายที่ ๑๒ ให้มีการป้องกันไม่ให้ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามต้องสูญพันธุ์ สผ. จึงดำเนินการปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย เพื่อให้ประเทศไทยมีข้อมูลสถานภาพชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน สำหรับใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการอ้างอิงร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และตระหนักถึงความสำคัญของชนิดพันธุ์ที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพที่กำลังเผชิญกับภาวะการคุกคามและนำไปสู่การกำหนดแนวทางเร่งด่วนและเหมาะสมในการอนุรักษ์ พันธุ์ และคุ้มครองชนิดพันธุ์ ตลอดจนถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของชนิดพันธุ์นั้น

ผลการดำเนินงาน

๑) สผ. ได้จัดประชุมหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญสัตว์มีกระดูกสันหลังในแต่ละด้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลและพิจารณาการปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๗ โดยมีการประชุมจำนวน ๔ ครั้ง คือ เดือนมิถุนายน และ สิงหาคม ๒๕๕๖ เดือนสิงหาคม และธันวาคม ๒๕๕๗ ตามลำดับ

๒) สผ. นำเสนอการปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทยในการประชุมคณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นชอบในหลักการและให้เวียนขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความถูกต้องของข้อมูล

๓) สผ. ได้ขอความอนุเคราะห์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ และรวบรวมเพื่อนำเสนอคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.) ต่อไป

เงื่อนไขความสำเร็จ

การปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคามในประเทศไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากนักวิชาการ นักอนุกรมวิธานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจำนวนประชากร การกระจายสถานภาพถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ปัจจัยคุกคาม และการบริหารจัดการ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงตามหลักอนุกรมวิธานที่ถูกต้องและทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

ควรเพิ่มการแต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจจากสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์และสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลที่ได้มีความถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อหน่วยงานต่างๆ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการอนุรักษ์ พันธุ์ และคุ้มครองชนิดพันธุ์ และถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมถึงการนำไปใช้อ้างอิงโดยได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน

การประชุมหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญสัตว์มีกระดูกสันหลัง
ในแต่ละด้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลและพิจารณา
การปรับปรุงสถานภาพสัตว์มีกระดูกสันหลังที่ถูกคุกคาม
ในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๗

๒.๕.๒ การประชุมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ของทุกปี เป็นวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ (International Day for Biological Diversity) โดยในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ สำนักเลขาธิการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้กำหนดหัวข้อ คือ ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในทุกระดับเพื่อดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางระดับชาติของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพได้จัดประชุมเนื่องในวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพต่อเนื่องมาทุกปี และในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้จัดการประชุมขึ้นอีกครั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับการ

พัฒนาอย่างยั่งยืนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ และเป้าหมายไอจิ (Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Targets) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการลดอัตราการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐

ผลการดำเนินงาน

การประชุมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นจูรีพาร์ก กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยการบรรยายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (post-2015 development agenda and SDGs) การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ และเป้าหมายไอจิเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน จากริโอ ถึง ริโอ: พัฒนาการอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการแปรสภาพเป็นทะเลทราย (United Nations Convention to Combat Desertification : UNCCD) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological

Diversity : CBD) ความหลากหลายทางชีวภาพกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมุมมองของภาคส่วนต่างๆ (เมืองยั่งยืน เกษตรกรรม สื่อมวลชน เยาวชน) โดยผู้เข้าร่วมประชุม ประมาณ ๓๐๐ คน ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคธุรกิจ สถาบันการศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน นักวิชาการ และประชาชนที่สนใจ

การประชุมวันสากลแห่งความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่พาร์ค กรุงเทพมหานคร

๒.๖ การศึกษา วิจัย และการสร้างองค์ความรู้

๒.๖.๑ การจัดทำแนวทางเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่แหล่งมรดกที่มีคุณค่าความโดดเด่นในระดับสากลสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

ปัจจุบันแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม แหล่งมรดกทางธรรมชาติ แหล่งมรดกโลก และพื้นที่โดยรอบได้รับผลกระทบจากภัยคุกคามในด้านต่าง ๆ เช่น การบุกรุกพื้นที่ของชุมชนบริเวณโดยรอบแหล่งมรดกโดยขาดการวางแผนการบริหารจัดการและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย รวมถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งมรดกและส่งผลกระทบต่อคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล (Outstanding Universal Value) ดังนั้นการวางแผนการจัดการแหล่งเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน รวมถึงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความเข้มแข็งในการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อรักษาคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของแหล่งมรดกให้คงอยู่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดทำโครงการจัดทำ

แนวเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่แหล่งมรดกที่มีคุณค่าความโดดเด่นในระดับสากล สู่สังคมคาร์บอนต่ำ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของแหล่ง รวมถึงการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป็นการเสริมสร้างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในเชิงรุกเพื่อสนองต่อความต้องการที่เปิดกว้าง โดยไม่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมและเป็นการรักษาความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้จัดทำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ถึงคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากลของพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานในรูปแบบแผ่นพับ (ภาษาไทย - ภาษาอังกฤษในฉบับเดียวกัน) และเอกสารเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน: ปัน เลี้ยว เทียวชม สู่สังคมคาร์บอนต่ำ ซึ่งภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจ ในคุณค่าความโดดเด่นอันเป็นสากล และเตรียมการในการตั้งรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งเกิดการเรียนรู้ผ่านเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และนำไปสู่วิถีชีวิตชุมชนสังคมคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ภาพกิจกรรมเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในคุณค่าโดดเด่นอันเป็นสากล และส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในพื้นที่นาร่อง สู้สังคมคาร์บอน ณ อุทยานแห่งชาติกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อเสนอแนะ

- ๑) ภายหลังเสร็จสิ้นโครงการฯ ควรมีการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแลเส้นทางเชิงอนุรักษ์อย่างต่อเนื่อง
- ๒) ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้คนในชุมชนที่อาศัยอยู่บริเวณโดยรอบแหล่งมรดกหรือนักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

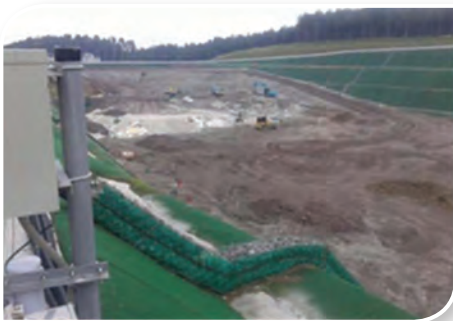
๒.๖.๒ การฝึกอบรมหลักสูตร Capacity Development for Environmental Management ภายใต้โครงการเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและบูรณาการ การดำเนินงานระหว่างหน่วยงานในส่วนกลาง ภูมิภาค จังหวัดและท้องถิ่น

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับความร่วมมือทางวิชาการจากรัฐบาลญี่ปุ่น ผ่าน Japan International Cooperation Agency (JICA) ในการดำเนินโครงการ Strengthening Environmental Management and Linkages among Central, Regional, Provincial and Local Levels ระยะเวลา ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖-

๒๕๕๙) ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๘ (สสภ. ๘) และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด (ทสจ.) ๕ จังหวัด (จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี สมุทรสงคราม เพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์) เพื่อพัฒนากลไกในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ผ่านกระบวนการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล พร้อมนี้ โครงการได้จัดการฝึกอบรมหลักสูตร Capacity Development for Environmental Management ระหว่างวันที่ ๗-๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ ประเทศญี่ปุ่น

ผลการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน ๑๕ คน (ผู้แทนจาก สผ. สสภ. ๘ ทสจ. ๕ จังหวัด เทศบาลตำบลท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี และเทศบาลตำบลปากท่อ จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ดำเนินโครงการนาร่อง) ได้เข้ารับฟังบรรยายและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับ ประเทศ จังหวัด และท้องถิ่น ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมของประเทศญี่ปุ่น จังหวัดคานากาวะ และเมืองฟูจิ จังหวัดชิซุโอกะ โดยมีหัวข้อสำคัญ อาทิ การจัดทำ

ศึกษาดูงาน : สถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยของ บริษัทสิ่งแวดล้อมแห่งเมืองฟูจิ ประเทศญี่ปุ่น

ศึกษาดูงาน : สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้ายของ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

นโยบายและแผนงานด้านสิ่งแวดล้อม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการขยะมูลฝอยมลพิษทางน้ำและมลพิษทางอากาศ การบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ การเสริมสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ ได้ดูงานโรงงานเผาขยะมูลฝอยและสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้ายของกรุงโตเกียว และสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอยของบริษัทสิ่งแวดล้อมแห่งเมืองฟูจิ

ประเทศญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก เนื่องจากเห็นว่าสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์จากเหตุการณ์ภาวะมลพิษทางน้ำอย่างรุนแรงในอดีต ส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชนจำนวนมากและสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจสูง ทำให้ภาครัฐ เอกชนและประชาชน เกิดความตระหนักและหันมาร่วมมือร่วมใจกันรักษาสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ของตนอย่างจริงจัง นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นยังให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วม การประชาสัมพันธ์ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ ให้ประชาชนได้รับทราบในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน รวมถึงการปลูกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับเยาวชนตั้งแต่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งประเทศไทยสามารถนำแนวคิดและแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของญี่ปุ่นมาประยุกต์ใช้ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

การฝึกอบรมดังกล่าวเป็นการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในเรื่องการวางแผน การคิดเชิงวิเคราะห์ การบูรณาการ การดำเนินงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี จึงควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมลักษณะนี้ในสาขาอื่นๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป

๒.๖.๓ การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐ หัวข้อเรื่อง กลไกการบริหารจัดการระบบนิเวศต้นน้ำถึงท้ายน้ำ

อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ตั้งอยู่ภายในพื้นที่ค่ายพระรามหก ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้และฝึกอบรมด้านการอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในช่วงที่ผ่านมา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนพ.) ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร

อย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ดำเนินโครงการศึกษาแผนแม่บทการแก้ไขปัญหามลพิษจากแก๊สเรือนกระจกชายฝั่งทะเล ตั้งแต่ปากแม่น้ำเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ถึงปากแม่น้ำปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ดำเนินโครงการปรับสภาพภูมิทัศน์ระบบนิเวศชายฝั่งทะเลในพื้นที่โดยรอบพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว จัดทำเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติพื้นที่ป่าชายเลน นอกจากนี้ สนพ. ยังเป็นหน่วยงานเครือข่ายพันธมิตร ดำเนินการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น ภายใต้แผนยุทธศาสตร์และปฏิบัติการอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ และแผนพัฒนาอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ อย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๗ พรรษา ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ สนพ. จึงขอถวายความจงรักภักดี โดยน้อมนำพระราชดำรัสของพระองค์ท่านความตอนหนึ่งว่า “...การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมในสังคมวิทยา...” มาเป็นหลักการและแนวทางในการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยได้กำหนดหัวข้อเรื่อง กลไกการบริหารจัดการระบบนิเวศต้นน้ำถึงท้ายน้ำ ในระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ การอบรมดังกล่าวประกอบด้วยการบรรยายด้านวิชาการ และศึกษาดูงานในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานภาครัฐ นักศึกษา และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕๐ คน ซึ่งผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถนำความรู้ความเข้าใจ เรื่อง การบริหารจัดการระบบนิเวศต้นน้ำถึงปลายน้ำ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่รับผิดชอบของตนเองและหน่วยงาน เพื่อให้มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างยั่งยืนและมีมีส่วนร่วมของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจาก สนพ. เป็นหน่วยงานเครือข่ายพันธมิตรภายใต้แผนพัฒนาอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ดังนั้น เพื่อเป็นการให้ความร่วมมือกับการดำเนินงานของอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธรและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรโดยเฉพาะหน่วยงานในระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับพื้นที่ จึงควรดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

๒.๖.๔ การศึกษาเพื่อกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการประเมินผลโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม

กระบวนการดำเนินงานแผนงาน/โครงการสาธารณะกำหนดให้มี ๓ ตัวขับเคลื่อนหลัก คือ การจัดทำแผนงาน/โครงการ การนำแผนงาน/โครงการไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการ สำหรับการประเมินผลเป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงาน/โครงการ ที่บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแผนงาน/โครงการที่ตั้งไว้หรือก่อให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด ความสำคัญและจุดมุ่งหมายในการประเมินผลเพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผลสำเร็จ ความน่าเชื่อถือ และการยอมรับของผลการประเมินผลนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น แนวคิดการประเมินรูปแบบการประเมิน วิธีการประเมิน เกณฑ์และตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน การรวบรวมข้อมูล และการประมวลผล เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งเน้นที่การประเมินผลแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักและกองต่างๆ ภายใต้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้ดำเนินแผนงาน/โครงการต่างๆ เพื่อสนองตอบนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งตามภารกิจอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยแต่ละสำนัก/กอง ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานและโครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เช่น โครงการติดตามประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรีและจังหวัดชลบุรี โครงการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ป่าดงดิบชื้น โครงการติดตามประเมินผลการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โครงการติดตามและประเมินแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของท้องถิ่นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๒ ภาคตะวันออกและภาคกลาง โครงการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการลุ่มน้ำท่าจีน เป็นต้น อย่างไรก็ตามพบว่ากรอบและหลักเกณฑ์ที่สำนัก/กองต่างๆ นำมาใช้ประเมินผลแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น มีความหลากหลายและแตกต่างกันทั้งด้านวัตถุประสงค์ วิธีการ เครื่องมือ และตัวชี้วัดในการประเมิน

ผลการดำเนินงาน

สผ. ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนาระบบกลไกการประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อกำหนดกรอบและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับการประเมินผลแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการรวบรวมข้อมูลแผนงาน/โครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากสำนัก/กองต่างๆ ภายในสผ. จากนั้นนำมาวิเคราะห์กรอบและหลักเกณฑ์การประเมินผล พร้อมทั้งรูปแบบ กลไก วิธีการ เครื่องมือ ตัวชี้วัด ที่ใช้ในการประเมินผลโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อเสนอแนะ สำหรับผู้ที่ จะทำการประเมินผลโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่อไป

ปัญหา อุปสรรค

งบประมาณดำเนินโครงการมีจำกัด จึงไม่สามารถนำผลการดำเนินงานไปทดสอบภาคปฏิบัติในพื้นที่ได้

ข้อเสนอแนะ

๑) หน่วยงานในสังกัด สผ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำกรอบและหลักเกณฑ์ฯ ไปใช้ในการจัดทำหรือดำเนินโครงการประเมินผลด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเน้นการประเมินผลให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งในส่วนของจัดทำโครงการประเมินผล และการกำกับประเมินผลที่ดำเนินการโดยที่ปรึกษา

๒.๖.๕ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีภารกิจหลักในการพัฒนาระบบและกลไกการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ของหน่วยงาน จึงได้จัดทำโครงการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวสามารถส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการนำแผนจัดการฯ ไปสู่การปฏิบัติได้ ซึ่งหน่วยงานสามารถนำไปเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน เพื่อดำเนินการตามแผนจัดการฯ รวมทั้งยังสามารถสนับสนุนให้เกิดการสร้างภาคีเครือข่ายในการติดตามประเมินผลแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งและผลักดันให้มีการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม

การประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามประเมินผลของหน่วยงาน ในการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙

ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวทางการพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

ผลการดำเนินงาน

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติ และการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกลุ่มเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ ได้แก่ หน่วยงานส่วนกลางที่เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ หน่วยงานสนับสนุน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและแนวทางการปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในแผนจัดการฯ รวมทั้งเทศบาลนคร ๓๐ แห่งทั่วประเทศ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาค สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ สผ. พบว่า ๑) ลักษณะของการติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัด แผนงาน และแนวทางการปฏิบัติตามที่กำหนดในแผนจัดการฯ ที่หน่วยงานรับผิดชอบในช่วงเวลาที่ผ่านมา มีการรายงานการติดตามประเมินผลครบถ้วน แต่มีบางประเด็นที่ไม่สามารถปฏิบัติตามที่แผนจัดการฯ กำหนด และ ๒) ในภาพรวมของหน่วยงานทั้งหมด พบว่าการติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ จะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ทำให้เกิดการสร้างความร่วมมือของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยค่อนข้างมากต่อปัจจัยที่ทำให้เกิดความร่วมมือของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ ดังนี้ การสนับสนุนจากผู้บริหารหน่วยงาน การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน ลักษณะโครงสร้างของหน่วยงาน ความพร้อมของบุคลากร การติดตามผลการปฏิบัติงาน และการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาในการปฏิบัติงาน ความพร้อมของงบประมาณ สภาพแวดล้อม

ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี ตามลำดับ ส่วนการกำหนดบทลงโทษและการให้รางวัลนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นด้วยค่อนข้างน้อยต่อปัจจัยนี้

นอกจากนั้น การศึกษาในครั้งนี้ ยังสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคีเครือข่ายในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แผนจัดการฯ ผ่านกลุ่มภาคีเครือข่ายดังกล่าว ซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของแผนจัดการฯ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการสร้างภาคีเครือข่ายเพิ่มขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแผนจัดการฯ อย่างบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ อย่างต่อเนื่องในอนาคต

ปัญหาและอุปสรรค

๑) ด้านงบประมาณ ซึ่งได้รับการจัดสรรอย่างจำกัดและไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามแผนฯ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น

๒) ด้านบุคลากร ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจต่อแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ และแนวทางการปฏิบัติตามแผนฯ ในทุกระดับและทุกภาคส่วน

๓) ด้านบทบาทภารกิจของหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารของหน่วยงานในทุกระดับ ต้องมีความชัดเจนในการกำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ ให้ชัดเจน รวมทั้งความสอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน

เงื่อนไขความสำเร็จ

ในการแก้ไขปัญหาการนำนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไปปฏิบัติ ในส่วนของการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารของหน่วยงานในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนจังหวัด และส่วนท้องถิ่น ต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพการ

ติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการฯ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะ

๑) ควรประสานงานไปยังหน่วยงานระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องตามแผนจัดการฯ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ซึ่งผู้บริหารจะได้รับทราบสาระสำคัญของแผนจัดการฯ และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมไปสู่หน่วยงานในระดับภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น

๒) ควรสนับสนุนให้หน่วยงานมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการนำแผนจัดการฯ ไปปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลตามที่แผนจัดการฯ กำหนดในทุกภาคส่วน

๓) ควรกำหนดนโยบายให้หน่วยงาน จัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงานเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดในแผนจัดการฯ โดยประสานกับสำนักงบประมาณ ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานดังกล่าวให้สามารถปฏิบัติตามแผนจัดการฯ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนจัดการฯ ได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น

๒.๖.๖ โครงการชุมชนอยู่คู่อุตสาหกรรม

โครงการชุมชนอยู่คู่อุตสาหกรรม เป็นโครงการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบันในพื้นที่จังหวัดระยอง บริเวณเขตรอยต่อระหว่างเทศบาลนครระยอง เทศบาลตำบลเชิงเนิน องค์การบริหารส่วนตำบลตะพง และองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแลง กับพื้นที่โครงการอุตสาหกรรมของบริษัท ไออาร์พีซี จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนและอุตสาหกรรมอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน โครงการได้จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลไก และเครื่องมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ กฎหมาย นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และโครงการ ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ โดยเฉพาะด้านการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ และในระดับความร่วมมือของอาเซียน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนที่ผ่านมา โครงการได้ผลิตผลงานหลายประการ ซึ่งเป็นรูปธรรม

และมีประโยชน์โดยตรงต่อพื้นที่ ทำให้งานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับคัดเลือกเข้ารับรางวัล “ความเป็นเลิศด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม” ในระดับดีเยี่ยม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร)

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สผ. ได้ร่วมมือกับองค์การบริหารส่วนตำบลตะพง เพื่อเป็นพื้นที่ตัวอย่างสำหรับการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ด้วยตนเอง โดยมีกิจกรรมหลายประการ โดยเฉพาะการร่วมมือกันสำรวจพื้นที่สีเขียวและพื้นที่โล่งในตำบลตะพง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นประกอบการจัดทำผังชุมชนเพื่อเป็นเครื่องมือและกลไกในการดูแลรักษาและพัฒนาพื้นที่สีเขียวและพื้นที่โล่งในชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต อนึ่งในการผลักดันให้มีการจัดทำผังชุมชน จะเป็นตัวอย่างมาตรการประกอบสำหรับการจัดทำร่าง “ยุทธศาสตร์การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ในเมืองอุตสาหกรรมสีเขียว” ในการดำเนินงานขั้นตอนต่อไปของโครงการ ผลการดำเนินงานในปัจจุบัน ได้แก่ (๑) ข้อตกลงชุมชนและระบบฐานข้อมูลพื้นที่สีเขียว และพื้นที่โล่งที่เหมาะสม สำหรับการดูแลรักษาและพัฒนาเพื่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่ตำบลตะพงรวมจำนวน ๔๙ แปลง มีเนื้อที่รวมประมาณ ๒,๓๓๙ ไร่ และ (๒) การจัดทำเอกสารเผยแพร่ เรื่อง “พรรณไม้ลดมลพิษ เสริมสร้างชีวิตชุมชนเมือง” ประกอบด้วยพรรณไม้ยืนต้น ๖๕ ชนิดที่มีศักยภาพลดมลพิษด้านอากาศ และเหมาะสมสำหรับการปลูกในพื้นที่สาธารณะ เพื่อเป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำพื้นที่สีเขียวในชุมชน

เงื่อนไขความสำเร็จ

ปัจจัยหลักที่สำคัญต่อการดำเนินงานโครงการ ได้แก่ นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการสื่อสาร ตลอดจนความร่วมมืออย่างต่อเนื่องระหว่างเครือข่าย

ข้อเสนอแนะ

การถอดบทเรียนการดำเนินงานโครงการ เพื่อนำไปสู่การขยายผลในพื้นที่อื่น

๒.๖.๗ การจัดทำฐานข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ปัจจุบันข้อมูลสำคัญที่ใช้สำหรับการดำเนินการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการติดตามประเมินผลตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ยังไม่มีการรวบรวม สรุป และจัดหมวดหมู่ของข้อมูลให้อยู่ในระบบที่เป็นมาตรฐานที่สามารถใช้เป็นกรอบการดำเนินการสำหรับการประกาศบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำกับดูแลการดำเนินการตามประกาศกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ที่การบังคับใช้แล้ว ประกอบกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนส่งผลถึงแนวโน้มการพัฒนาชุมชนที่มีโอกาสเพิ่มมากขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ และผลเสียจากการพัฒนาชุมชน และเกิดความต้องกรบริโภคทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อาจส่งผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนผ.) เห็นว่าการจัดทำระบบฐานข้อมูลมีความจำเป็นต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป จึงได้ดำเนินการศึกษาเพื่อการติดตามและประเมินผลการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการประกาศแล้ว ๗ พื้นที่ ใน ๘ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ชลบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และจังหวัดมหาสารคาม รวมทั้งในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ จังหวัดชุมพร และจังหวัดตาก เพื่อการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม มีกรอบแนวคิดในการดำเนินงาน ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานสำหรับเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เพื่อการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่ที่จะทำการประกาศเขตพื้นที่ การติดตามประเมินผลการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์แนวโน้มคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

สนผ. ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานทั้งฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) และฐานข้อมูลสารสนเทศ (MIS) ของพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จังหวัดกระบี่ พังงา ชลบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม และพื้นที่ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดชุมพร และจังหวัดตาก เพื่อใช้สำหรับการกำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การติดตามประเมินผลการบังคับใช้มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการวิเคราะห์แนวโน้มคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ซึ่งภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ นักวิชาการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรอนุรักษ์ ประชาชน และเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำฐานข้อมูลดังกล่าว ไปใช้ประกอบการดำเนินการตามมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา ชลบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และจังหวัดมหาสารคาม

ปัญหา อุปสรรค

แหล่งข้อมูลและที่มาของข้อมูลมีความหลากหลาย กระจัดกระจายตามหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ขาดการรวบรวมและความต่อเนื่องของการเก็บข้อมูล ความถูกต้องและครบถ้วนในการเก็บรวบรวมข้อมูลยังไม่เป็นมาตรฐาน ขาดการเชื่อมโยง การเข้าถึง และการบูรณาการของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ และการนำข้อมูลไปใช้ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องในการเลือกข้อมูลที่เหมาะสมไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ที่ถูกต้อง ซึ่งจะทำให้เกิดการยอมรับต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

สนับสนุนให้มีหน่วยงานรับผิดชอบดำเนินงานเพื่อให้นำเข้าข้อมูลมีความถูกต้องและความครบถ้วนในเก็บรวบรวมข้อมูลมากยิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต้องมีการวางแผนและตัดสินใจสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๖.๘ การศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities ; AWGESC) ของประเทศไทย ได้จัดการศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนให้แก่ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม การศึกษาดูงานมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่การประยุกต์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง อีกทั้งสนองนโยบายรัฐบาลในสร้างบทบาทเชิงรุกของประเทศไทยในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียน ผ่านการริเริ่มการจัดการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ในการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่เหมาะสมกับแต่ละภูมิภาค

ผลการดำเนินงาน

การจัดการศึกษาดูงานครั้งนี้ มีผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนเข้าร่วม ได้แก่ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหพันธรัฐมาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียน รวม ๑๐ คน กิจกรรมสำคัญประกอบด้วย การรับฟังบรรยาย การสนทนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อคิดเห็น การเยี่ยมชมโครงการพระราชดำริ ได้แก่ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ การบำบัดน้ำเสียโดยวิธีธรรมชาติของกองพันทหารราบที่ ๑๑ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ จังหวัดเพชรบุรี โรงงานผลิตไบโอดีเซลครบวงจร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และโครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ จังหวัดสมุทรสงคราม

ผลการจัดศึกษาดูงาน พบว่า ๑) ผู้เข้าร่วมการศึกษาดูงานมีความสนใจแนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริและเห็นว่าหลายกิจกรรมเป็นประโยชน์สามารถนำไปปรับใช้ได้กับพื้นที่ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือนำแนวคิดวิธีการ เทคนิควิธี เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้ศึกษาดูงานไปประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม ๒) แนวคิดการจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ สามารถปรับใช้ได้กับชุมชนขนาดเล็กหรือเมือง ซึ่งล้วนให้ความสำคัญกับวิถีชีวิตชุมชน

เศรษฐกิจ สังคม อาชีพ ดังนั้น การนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้จึงมีส่วนให้ชุมชนสามารถดำรงอยู่ได้อย่างเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมที่ดี และ ๓) ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมตามแนวพระราชดำริ โดยประเทศไทยเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มและเป็นเจ้าภาพการศึกษาดูงาน

เงื่อนไขความสำเร็จ

ประเทศสมาชิกอาเซียนมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะในเขตพื้นที่เมืองและชุมชน และเกิดความร่วมมือด้านวิชาการ และเทคโนโลยีเพื่อนำไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยต้องเตรียมความพร้อมในการศึกษารวบรวมข้อมูล และคัดเลือกพื้นที่ที่มีการดำเนินงานที่ดี (Best Practice) ด้านสิ่งแวดล้อมเมือง เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และเผยแพร่สำหรับเมืองและชุมชนในประเทศ รวมทั้งเตรียมการสำหรับหมุนเวียนการจัดการศึกษาดูงานระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไป

คณะผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน ร่วมศึกษาดูงานสวนป่าชายเลนทุลกระหม่อม พื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมที่ได้รับการฟื้นฟู จนอุดมสมบูรณ์อีกครั้ง

คณะผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียน เข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานบำบัดน้ำเสียด้วยพืช
ภายในเขตทหาร ตามแนวพระราชดำริ โดยมี ร.อ.วิรัตน์ เกตุปลั่ง เป็นผู้ต้อนรับคณะดูงาน

๒.๖.๙ การขับเคลื่อนการจัดระบบศูนย์ราชการ

การจัดระบบศูนย์ราชการอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้เกิดการพัฒนาสภาพแวดล้อมโดยรอบของสถานที่ราชการที่เหมาะสม ทั้งในด้านชุมชน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ๓๒ จังหวัดทั่วประเทศ จากที่ผ่านมาการจัดระบบศูนย์ราชการมีเพียง ๘ จังหวัดที่มีแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐและผังแม่บทศูนย์ราชการและผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี คือ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น ชลบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช สงขลา-หาดใหญ่ กระบี่ และจังหวัดพังงา ดังนั้น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยงานราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนในการผลักดันและขับเคลื่อนให้มีการจัดระบบศูนย์ราชการอย่างต่อเนื่อง เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในด้านกระบวนการจัดระบบศูนย์ราชการและการจัดระเบียบสถานที่ราชการ

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้จัดการสัมมนา เรื่อง ทิศทางและแนวทางการดำเนินงานการจัดระบบศูนย์ราชการ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่พาร์ค กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนหน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลาง ได้แก่ สำนักงานงบประมาณ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และส่วนท้องถิ่น ได้แก่ สำนักงานจังหวัด สำนักงานธนารักษ์ ในพื้นที่ ๓๒ จังหวัดที่เป็นเมืองหลัก การสัมมนาได้นำเสนอสาระสำคัญ ความรู้ทางวิชาการ ทิศทางการจัดศูนย์ราชการ และแนวทางการบริหารจัดการศูนย์ราชการ

ด้วยหลักการให้เอกชนร่วมลงทุน (Public Private Partnership: PPP) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อประเด็นปัญหาอุปสรรคในการจัดระบบศูนย์ราชการ ประเด็นมุมมองเพื่อการวางแผนเตรียมความพร้อมในอนาคตสำหรับการจัดระบบ ศูนย์ราชการของจังหวัด การสัมมนาดังกล่าว ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมการสัมมนา ซึ่งได้รับความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญการจัดระบบศูนย์ราชการ รวมทั้งเห็นว่า การดำเนินงานจัดระบบศูนย์ราชการต้องมีการทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง ศึกษาเปรียบเทียบ กฎหมาย แนวทางหลักเกณฑ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างสอดคล้องกับแผนหลักการใช้ที่ดินและผังแม่บทศูนย์ราชการ

เงื่อนไขความสำเร็จ

สผ. มุ่งมั่นต่อการดำเนินงานจัดระบบศูนย์ราชการ โดยให้ความสำคัญต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น ได้เข้าร่วมในกระบวนการดำเนินงานนับแต่เริ่มต้น รวมทั้ง ศึกษาค้นคว้า เพื่อปรับปรุงข้อมูลและค้นหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดระบบศูนย์ราชการบรรลุเป้าหมายและเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

การจัดระบบศูนย์ราชการต้องใช้ระยะเวลา เนื่องจากมีหลายพื้นที่และแต่ละพื้นที่มีลักษณะแตกต่างในทางภูมิสังคม ดังนั้น การดำเนินงานทั้งด้านศึกษาวิชาการ การให้ความรู้ ความเข้าใจ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร และการร่วมมือประสานงานระหว่างภาคส่วนต่างๆ ควรได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและมีการจัดทำแผนงานที่ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

การสัมมนาเรื่อง ทิศทางและแนวทางการดำเนินงานการจัดระบบศูนย์ราชการ
เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพมหานคร

**๒.๖.๑๐ การระดมความเห็นต่อการจัดทำคู่มือการจัดการ
สิ่งแวดล้อมชุมชน**

สืบเนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗ สำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำ
(ร่าง) แผนแม่บทการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน โดยการมีส่วนร่วม
ของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และได้นำ (ร่าง) แผนแม่บทการ
จัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ไปรับฟังความเห็นจากทุกภาคส่วน
ที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ โดยนำข้อคิดเห็น
จากการประชุมไปใช้ในการปรับปรุง (ร่าง) แผนดังกล่าว
ปัจจุบัน (ร่าง) แผนฯ อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการ
จัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ ทั้งนี้ หลักการของ
แผนแม่บทการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน คือ มุ่งเน้นให้ชุมชน
สามารถจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนได้ด้วยตนเอง โดยการ
สนับสนุนของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สผ. จึงได้
พัฒนาและสร้างองค์ความรู้ โดยการจัดทำคู่มือการจัดการ
สิ่งแวดล้อมให้แก่ชุมชนในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน
ด้วยตนเอง

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สผ. ได้จัดประชุมหารือระดมความ
เห็นต่อการจัดทำคู่มือการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน ระหว่างวันที่
๑๔-๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม สผ. ซึ่งมีผู้เข้าร่วม
ประชุมประกอบด้วย ประชาชนชาวบ้าน ผู้แทนภาครัฐ ภาคเอกชน
และองค์กรพัฒนาเอกชนที่ประสบความสำเร็จในการจัดการสิ่ง
แวดล้อมชุมชน ผลจากการประชุม ได้รวบรวมเป็นข้อมูลในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนจากผู้เข้าร่วมประชุมที่ประสบความสำเร็จ
ในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนด้วยตนเอง รวมทั้งความ
คิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเป็นประโยชน์
ต่อการนำไปพัฒนาคู่มือการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนฉบับสมบูรณ์

เงื่อนไขความสำเร็จ

ในการจัดทำคู่มือการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน สผ.
ได้มีการนำไปทดลองปฏิบัติ และนำผลมาใช้ในการปรับปรุงคู่มือฯ
ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้จริง

ข้อเสนอแนะ

การจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนมีบริบทที่แตกต่างกัน
ในหลายมิติ จึงจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อใช้ใ
การวางแผนและการดำเนินงานจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่าง
เหมาะสมและต่อเนื่อง

๒.๗ ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๗.๑ การดำเนินงานอนุวัติการอนุสัญญาและข้อตกลงระหว่างประเทศ

๑) อนุสัญญาพื้นที่ชุ่มน้ำ: การเข้าร่วมประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ สมัยที่ ๑๒

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ จัดขึ้นเป็นประจำทุกๆ ๓ ปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยที่ ๑๒ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑-๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ เมืองปุนตา เดล เอสเต สาธารณรัฐบุรพาอูรุกวัย ภายใต้หัวข้อ “Wetland for Our Future” โดยในช่วงแรกระหว่างวันที่ ๑-๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ เป็นการประชุมระดับภูมิภาค (Regional Meeting) เพื่อเตรียมความพร้อมและเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็นต่อร่างข้อคิดของการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา ก่อนพิธีเปิดการประชุม ซึ่งจัดขึ้นในช่วงบ่ายของวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘ มีผู้เข้าร่วมประชุมกว่า ๘๐๐ คน ซึ่งเป็นผู้แทนภาคีอนุสัญญา ๑๔๑ ประเทศ จากประเทศภาคีทั้งหมด ๑๖๙ ประเทศ รวมถึงผู้แทนหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ (UN Agencies) องค์กรระหว่างรัฐบาล องค์กรพัฒนาเอกชน และผู้แทนองค์กรพันธมิตรของภาคีอนุสัญญา (International Organization Partners; IOPs) ซึ่งประกอบด้วย IUCN, Wetland International, BirdLife International, WWF และ Integrated Water Management Institute

ผลการดำเนินงาน

(๑) สมัชชาภาคีอนุสัญญา ได้รับทราบและพิจารณา รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา (Standing Committee) รายงานผลการดำเนินงานของอนุสัญญา ในระดับโลก รายงานการดำเนินแผนงาน CEPA Programme ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๐๙-๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๕) ผลการดำเนินงานของคณะทำงานทบทวนทางวิทยาศาสตร์และวิชาการ (Scientific and Technical Review Panel; STRP) การคัดเลือกผู้แทนภูมิภาคเพื่อทำหน้าที่ในคณะกรรมการบริหารอนุสัญญา โดยมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และไม่เกิน ๒ วาระ

(๒) ข้อมติจำนวน ๑๖ เรื่อง และสมัชชาภาคีอนุสัญญา ให้การรับรองในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๙ ประกอบด้วยหัวข้อหลักๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของประเทศไทย เช่น การเงินและงบประมาณ แผนกลยุทธ์อนุสัญญา ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) สถานภาพของ Ramsar Site การประเมินประสิทธิภาพการจัดการและการอนุรักษ์ Ramsar Sites และปฏิญญาปุนตา เดล เอสเต เป็นต้น

(๓) สมัชชาภาคีอนุสัญญา ได้พิจารณาในประเด็น ความสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และแผนงานระหว่างประเทศอื่นๆ โดยให้การรับรองแผนกลยุทธ์อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๖ - ๒๐๒๔ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓) ซึ่งเดิมกำหนดระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบระยะเวลาของแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๑-๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๖๓)

(๔) สมัชชาภาคีอนุสัญญา ได้รับทราบข้อมูล สถานภาพของพื้นที่ Ramsar Sites ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น ๒,๑๘๘ แห่ง แต่มีพื้นที่ ๑,๒๓๘ แห่ง ที่ยังไม่ได้ดำเนินการจัดทำแผนที่และข้อมูลสถานภาพตามแบบฟอร์มที่อนุสัญญา กำหนด โดยขอให้ภาคีเร่งรัดการดำเนินงานให้แล้วเสร็จ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามสถานภาพของพื้นที่ชุ่มน้ำในระดับโลก สำหรับประเทศไทย ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบฟอร์ม (Ramsar Information Sheet: RIS) ที่สำนักเลขาธิการอนุสัญญา กำหนดแล้วเสร็จทั้ง ๑๔ พื้นที่ ก่อนนำเสนอขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ Ramsar Site ในทะเบียนของอนุสัญญา โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยตามระบบฐานข้อมูลใหม่ (Ramsar Sites Information Service: RSIS) ที่อนุสัญญา พัฒนาขึ้น

(๕) การประเมินประสิทธิภาพการจัดการและการอนุรักษ์ Ramsar Sites ซึ่งเสนอโดยประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลี สมัชชาภาคีอนุสัญญา ได้พิจารณาและให้การรับรองเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการพื้นที่ Ramsar Sites (Ramsar site Management Effectiveness Tracking Tool หรือ R-METT) ซึ่งภาคีอนุสัญญา สามารถนำไปประยุกต์ใช้หรือดำเนินการโดยความสมัครใจ รวมถึงพิจารณานำไปใช้ประกอบการจัดทำรายงานแห่งชาติรวมถึงการรายงานสถานภาพของพื้นที่ Ramsar Sites ของประเทศต่อไป

(๖) ปฏิญญาปุนตา เดล เอสเต สาธารณรัฐบุรพาอูรุกวัย ในฐานะประเทศเจ้าภาพจัดการประชุม ได้เสนอร่างข้อมติ XII.16 เรื่อง Thanks to the Host Country, Uruguay, and the “Declaration of Punta del Este” โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการยืนยันถึงความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การสงวนและใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด การรับรองแผนกลยุทธ์ของอนุสัญญา ระหว่างปี ค.ศ. ๒๐๑๖-๒๐๒๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดการประชุมเพื่อเผยแพร่ผลการประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำ สมัยที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเสนาเพลส กรุงเทพฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลการประชุมดังกล่าวรวมทั้งเผยแพร่ข้อมติที่สำคัญที่ภาคีสมาชิกในภูมิภาคเอเชียควรมานำมาดำเนินการต่อและเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประชุมดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดแนวทางและแผนงานการดำเนินงานด้านพื้นที่ชุ่มน้ำให้สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหา อุปสรรค

การสร้างความรู้ ความเข้าใจและความตระหนักในบทบาทหน้าที่และความสำคัญของระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำ ยังคงมีอยู่อย่างจำกัด

เงื่อนไขความสำเร็จ

การส่งเสริม ผลักดันกิจกรรมการอนุรักษ์ พื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาพื้นที่ชุ่มน้ำ

๒) อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๒.๑) การประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๐ (COP20) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๐ (CMP10)

การประชุมรัฐภาคีสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสมัยที่ ๒๐ (Conference of the Parties : COP20) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๐ (Meeting of the Parties serving as Conference of the Parties to the Kyoto Protocol : CMP10) ได้จัดขึ้น ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู ระหว่างวันที่ ๑-๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗

ผลการดำเนินการ

ประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว โดยมีพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย พร้อมด้วยผู้แทนจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนจากภาคเอกชน และตัวแทนเยาวชน เป็นคณะผู้แทนไทย รวม ๕๐ คน โดยพลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ ได้ขึ้นกล่าวถ้อยแถลงในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทน

ไทย เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ มีสาระสำคัญ ได้แก่ (๑) ประเทศไทยเชื่อมั่นกับหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่วิเคราะห์โดยคณะกรรมการร่วมระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (The Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ที่ระบุชัดเจนว่าปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นภัยคุกคามมนุษย์และสิ่งแวดล้อม (๒) ประเทศไทยใช้แนวทางตามพระราชดำริ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว และเชื่อมั่นว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมสำหรับโลกในขณะนี้ (๓) ประเทศไทยกำลังดำเนินการร่วมกับประชาคมภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้แก่ การจัดทำแผนแม่บทว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒๕๕๗-๒๕๙๓ การประกาศแนวทางดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสม (Nationally Appropriate Mitigation Actions : NAMAs) ร้อยละ ๗-๒๐ รวมทั้งการเตรียมการจัดทำข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Intended Nationally Determined Contributions: INDC) อย่างมุ่งมั่นระดับชาติ สำหรับประกอบการจัดทำข้อตกลงใหม่ที่จะมาแทนพิธีสารเกียวโต และ (๔) ประเทศไทยเห็นว่า ประเทศพัฒนาแล้วควรเป็นผู้นำในการลดก๊าซเรือนกระจกและดำเนินการตามเป้าหมายในด้านต่าง ๆ ให้บรรลุผล รวมทั้งขอแสดงความชื่นชม ที่หลายประเทศได้มีการสมทบให้กองทุน Green Climate Fund

เงื่อนไขความสำเร็จ

การเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้เป็นการดำเนินการตามพันธกรณีและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยในการมีส่วนร่วมกับประชาคมโลกในการร่วมกำหนดทิศทางดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับประเทศไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ประเทศไทยซึ่งเป็นประเทศกำลังพัฒนามีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในลำดับต้นๆ จึงจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและร่วมมือกับภาคีประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ประเทศไทยควรดำรงสถานะของประเทศที่มีเท่าที่ประนีประนอม ร่วมการเจรจาข้อตกลงโดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งจำเป็นต้องเสริมสร้างศักยภาพกลไกและกระบวนการภายในประเทศให้มีความเข้มแข็ง ทั้งด้านความชัดเจนและความต่อเนื่องของนโยบายภายใน ความพร้อมและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันของข้อมูล และความสามารถในการเชื่อมโยงนโยบายของภาคส่วนต่างๆ

๒.๒) การเตรียมความพร้อมสู่ข้อตกลงใหม่ภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๕

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ โดยจัดอยู่ในประเทศนอกภาคผนวกที่ ๑ ซึ่งจะต้องมีพันธกรณีในการร่วมกับประชาคมโลกในการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อบรรลุมติประสงค์ของอนุสัญญาฯ ในการรักษาความเข้มข้นของก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ จากผลการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสมัยที่ ๑๗ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๕๔ ณ เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ที่ประชุมได้มีมติรับรอง “Durban Platform” ซึ่งกำหนดให้ภาคีร่วมกันจัดทำพิธีสาร หรือเครื่องมือทางกฎหมาย หรือผลลัพธ์ของการเจรจาที่มีผลบังคับทางกฎหมายกับทุกประเทศทั้งประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาให้ได้ข้อยุติภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) เพื่อเริ่มมีผลบังคับใช้ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) ดังนั้นประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีจึงจำเป็นต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาดังกล่าว และต้องเตรียมความพร้อมในการเจรจาและสร้างความเข้าใจแก่ภาคส่วนต่างๆ เกี่ยวกับข้อตกลงและเผยแพร่แนวทางปฏิบัติตามข้อตกลงให้แก่ทุกภาคส่วนได้รับทราบและดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีของอนุสัญญา

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนม.) ในฐานะหน่วยงานประสานงานกลางอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ จึงเห็นควรเตรียมความพร้อมภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับแนวทางในการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและเท่าที่ในการเจรจาของประเทศไทยสำหรับการประชุมในระดับต่างๆ เกี่ยวกับการจัดทำข้อตกลงใหม่ภายใต้อนุสัญญาฯ โดยได้จัดประชุมระดมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและเท่าที่ ในการเจรจาของประเทศไทย ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเจรจายภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภายใต้กรอบการดำเนินงานด้านการในภูมิภาคอาเซียน เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นจูรี่ พาร์ค กรุงเทพมหานคร โดยได้นำข้อคิดเห็นจากการประชุมไปประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและ

ท่าทีในการเจรจาของประเทศไทย เพื่อใช้ในการเข้าร่วมประชุม รัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ ต่อไป รวมทั้งมีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งมีองค์ความรู้ในการตั้งรับปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เงื่อนไขความสำเร็จ

การประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางและท่าทีในการเจรจาของประเทศไทย จะต้องมีส่วนร่วมประชุมที่มีความเชี่ยวชาญครบทุกด้าน เพื่อให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปรับปรุงข้อเสนอท่าทีในการเจรจาของประเทศไทยให้มีความสมบูรณ์เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการจัดตั้งคณะทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำท่าทีของประเทศไทย เพื่อจัดทำท่าทีของประเทศไทยในการเจรจา ที่เป็นปัจจุบันและเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินงานของประเทศไทยในระดับประเทศที่สอดคล้องกับท่าทีการเจรจาของประเทศไทย

๒.๓) การจัดทำข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Intended Nationally Determined Contribution: INDC) ของประเทศไทย

ตามที่ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเพื่อเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on

Climate Change: UNFCCC) เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๓๗ โดยมี สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานกลางของอนุสัญญาฯ นั้น ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๑๙ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้มีมติเชิญชวนให้ภาคีเตรียมการเกี่ยวกับการเสนอ "Intended Nationally Determined Contributions (INDCs)" ซึ่งเป็นการแสดงข้อเสนอการมีส่วนร่วมของแต่ละประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการเจรจาของที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๑ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดข้อตกลงใหม่ภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และต่อมาที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาฯ สมัยที่ ๒๐ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนำ INDC ที่ภาคีส่งมาก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ไปวิเคราะห์ในภาพรวม จัดทำเป็นรายงาน Synthesis Report ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

ผลการดำเนินการ

สผ. ได้ทำการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (INDC) ประกอบด้วย การศึกษาศักยภาพและจัดทำเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของภาคพลังงานและขนส่ง ภาคการจัดการของเสีย ภาคการจัดการกระบวนการทางอุตสาหกรรมและการจัดทำ INDC ด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยในกระบวนการศึกษาให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ทั้งการจัดประชุมกลุ่มย่อย การประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ

และการประชุมรับฟังความคิดเห็นในวงกว้างต่อผลการศึกษา (ร่าง) ข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (INDC) ได้กำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ขั้นต่ำที่ร้อยละ ๒๐ จากกรณีปกติ (Business-As-Usual: BAU) และขั้นสูงที่ร้อยละ ๒๕ จากกรณีปกติ โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๘ และจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้เรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นนโยบายสำคัญของประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณ และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกดังกล่าวรวมถึงการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อไป รวมทั้งให้กระทรวงการต่างประเทศสนับสนุนการประสานงานกับองค์กรและกองทุนระหว่างประเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของประเทศไทย

ให้สามารถบรรลุเป้าหมายขั้นสูงได้ ทั้งนี้ สผ. ได้จัดส่ง INDC ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาฯ แล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

ปัญหา อุปสรรค

การตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกมาจากการคาดการณ์ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่มีปัจจัยด้านสังคมและเศรษฐกิจเป็นตัวแปรซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้อีกในอนาคตตามลักษณะสังคมเศรษฐกิจของไทย

เงื่อนไขความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การสนับสนุนทั้งด้านนโยบายและงบประมาณของหน่วยงานหรือภาคเอกชนจะทำให้เกิดสำเร็จในการลดก๊าซเรือนกระจกได้ตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เกิดการลดก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล ควรศึกษาเพิ่มเติมสำหรับศักยภาพลดก๊าซเรือนกระจกในภาคส่วนอื่นๆ เช่น ภาคเมือง ภาคเกษตร ภาคป่าไม้ เป็นต้น และทำการทบทวนเป้าหมายให้เหมาะสมกับสภาพสังคมเศรษฐกิจ รวมถึงการพัฒนาแผนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

๒.๔) การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMAs)

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดทำเจตจำนงการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (NAMAs Pledge) ซึ่งเป็นกรดำเนินงานตามมติการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) ที่ให้ประเทศกำลังพัฒนาดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมในบริบทของตนเองตามการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้เกิดการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศเมื่อเทียบกับปริมาณการปล่อยในกรณีปกติ ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน เทคโนโลยี และ ศักยภาพ พร้อมเชิญชวนให้ประเทศกำลังพัฒนาแสดงเจตจำนงการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมดังกล่าวให้

ผลการดำเนินการ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้ว่าจ้างศึกษาศักยภาพการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศไทยภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จากแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ร้อยละ ๒๕ ใน ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔) แผนอนุรักษ์พลังงาน ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๔-๒๕๗๓) แผนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในอาคารและอุตสาหกรรม และแผนแม่บทในการพัฒนาระบบการขนส่งที่ยั่งยืนและลดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พบว่า ในภาคพลังงานและขนส่ง สามารถประเมินศักยภาพในการลดก๊าซเรือนกระจกจากแผนดังกล่าวได้ประมาณร้อยละ ๒๐ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓) โดยเทียบเคียงกับกรณีปกติ ที่ใช้ปี ค.ศ. ๒๐๐๕ (พ.ศ. ๒๕๔๘) เป็นปีตั้งต้นโดยส่วนดำเนินการเองภายในประเทศ (Domestically-supported NAMAs) มีศักยภาพลดได้ ๒๓ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือประมาณร้อยละ ๗ และส่วนที่ได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศ (Internationally-supported NAMAs) มีศักยภาพลดได้ ๕๐ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า หรือประมาณร้อยละ ๑๓

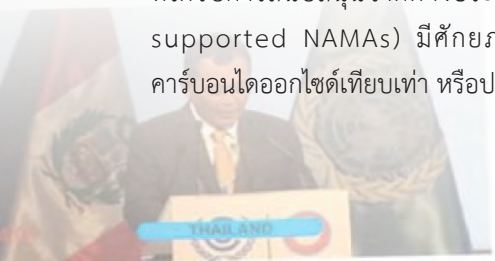
สผ. ร่วมกับองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) ได้จัดการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเกี่ยวกับการแสดงเจตจำนงการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศไทย และตัวเลขศักยภาพการลดก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ ๗-๒๐ และการแสดงเจตจำนงดังกล่าวนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการจัดทำแนวทางการแสดงเจตจำนง (Pledge) การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ จากคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และจากคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๐ (COP 20) และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๐ (CMP 10) ได้ประกาศแสดงเจตจำนงการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ ในระหว่างกรกล่าวถ้อยแถลงในการประชุมดังกล่าว ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงอย่างเป็นทางการต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยประเทศไทยยื่นหนังสือแสดงเจตจำนงฯ เป็นลำดับที่ ๕๘

เงื่อนไขความสำเร็จ

ระบบตรวจวัด รายงาน และทวนสอบ (Measurement, Reporting, & Verification: MRV) ที่มีประสิทธิภาพที่ประเทศไทยจะต้องพัฒนาให้ได้มาตรฐาน

ข้อเสนอแนะ

เร่งพัฒนาความร่วมมือ ความรู้ ความเข้าใจ ด้านการลดก๊าซเรือนกระจก และระบบ MRV รวมถึงการเข้าถึงแหล่งเงินสนับสนุนแก่ทุกภาคส่วน จึงจะทำให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ โดย สผ. ต้องเตรียมความพร้อมในการเป็นศูนย์ประสานงานกลาง NAMAs

๓) อนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก: การประชุมคณะกรรมการมรดกโลก สมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙

คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๐ อนุมัติให้ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (World Heritage Convention) โดยประเทศไทยเข้าร่วมเป็นรัฐภาคีในอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๓๐ ต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๓๔ เห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก เพื่อทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการนำเสนอรายชื่อแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติเสนอต่อคณะกรรมการมรดกโลก รวมทั้งการดำเนินงานอื่นๆ ตามข้อผูกพันของอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ และมีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก (National focal Point) และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ

ผลการดำเนินการ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการดำเนินการตามพันธกรณีอนุสัญญามาโดยตลอด โดยปัจจุบันประเทศไทยมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติที่ได้รับการขึ้นบัญชีเป็นแหล่งมรดกโลกจำนวนทั้งสิ้น ๕ แห่ง ประกอบด้วยแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม ๓ แห่ง ได้แก่ (๑) เมืองประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมืองบริวาร (๒) นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (๓) แหล่งโบราณคดีบ้านเชียง และแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ๒ แห่ง ได้แก่ (๑) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทุ่งใหญ่นเรศวร-ห้วยขาแข้ง (๒) พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติที่ขึ้นทะเบียนบัญชีรายชื่อเบื้องต้น (Tentative List) ของศูนย์มรดกโลก จำนวนทั้งสิ้น ๓ แห่ง ได้แก่ (๑) เส้นทางเชื่อมต่อทางวัฒนธรรม ปราสาทหินพิมายกับศาสนสถาน ที่เกี่ยวข้องกับปราสาทหินพนมรุ้ง และปราสาทเมืองต่ำ (๒) วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร (วัดพระบรมธาตุ) จังหวัดนครศรีธรรมราช (๓) อนุสรณ์สถานแหล่งต่าง ๆ และภูมิทัศน์วัฒนธรรมของเชียงใหม่ นครหลวงของล้านนา นอกจากนี้ ยังมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติที่อยู่ในบัญชีรายชื่อเบื้องต้น (Tentative List) และอยู่ระหว่างการนำเสนอเป็นแหล่งมรดกโลก คือ (๑) อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี และ (๒) พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน

ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙ ในระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน - ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ณ กรุงบอนน์ สหพันธ์รัฐเยอรมนี โดยนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยในการประชุมดังกล่าว โดยคณะผู้แทนไทยประกอบด้วย ผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ได้แก่ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมองค์การระหว่างประเทศ กรมศิลปากร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมทางหลวง และ สผ. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ และหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก โดยในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกครั้งนี้มีวาระการประชุมที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ได้แก่ (๑) การรายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และ นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (๒) การนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ และ (๓) การนำเสนออนุสรณ์สถาน แหล่งต่าง ๆ และภูมิทัศน์วัฒนธรรมของเชียงใหม่ นครหลวงของล้านนา เพื่อบรรจุในบัญชีรายชื่อเบื้องต้นแหล่งมรดกโลก (Tentative List)

ในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙ มีข้อมติที่สำคัญ ได้แก่

(๑) การรายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่แหล่งมรดกโลก

(๑.๑) พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ที่ประชุมได้ร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการในด้านต่าง ๆ อาทิ การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกพื้นที่การป้องกันและปราบปรามการตัด การค้าและขนย้ายไม้พะยุง การป้องกันผลกระทบต่อระบบนิเวศที่เกิดจากการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการการท่องเที่ยวและการบูรณาการการบริหารจัดการพื้นที่ฯ และจัดส่งรายงานสถานภาพการอนุรักษ์ฯ พร้อมด้วยเอกสารสรุปต่อศูนย์มรดกโลก ภายในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการขึ้นทะเบียนพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ไว้ในบัญชีรายชื่อแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย

(๑.๒) นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ที่ประชุมได้ร้องขอให้ประเทศไทยดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ๑. เสนอแนะให้จัดโครงการฝึกอบรมเพื่อปรับปรุงฝีมือและทักษะความรู้ ความชำนาญของช่างฝีมือที่รับผิดชอบในการอนุรักษ์ ๒. ให้พัฒนาแผนที่ครอบคลุมการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ด้วยความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจากสหวิทยาการด้านต่างๆ ๓. จัดทำแผนการจัดการแหล่งมรดกโลกให้เป็นปัจจุบัน ๔. ประสานกับ

ยูเนสโก องค์กรที่ปรึกษา นักวิชาการและนักอนุรักษ์จากประเทศต่างๆ จัดการประชุมสัมมนาระหว่างประเทศเพื่ออภิปรายในเรื่องปรัชญาการอนุรักษ์ในการใช้อิฐที่สัมพันธ์กับแหล่งประเภทต่างๆ ๕. ขอให้เร่งรัดการก่อสร้างใหม่ในแหล่งซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณค่าโดดเด่นระดับสากล และให้มีกลไกควบคุมที่เหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายชาติที่เกี่ยวกับการปกป้องมรดกทางวัฒนธรรมและแหล่งมรดกโลก ๖. ขอให้จัดส่งข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการการฟื้นฟู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานภายหลังจากน้ำท่วมและโครงการหลักที่จะทำในอนาคตในแหล่งทรัพย์สินและพื้นที่กันชนให้กับศูนย์มรดกโลก เพื่อให้องค์กรที่ปรึกษาทบทวน และร้องขอให้ดำเนินการจัดส่งรายงานสถานภาพการอนุรักษ์ฯ พร้อมด้วยเอกสารสรุป ต่อศูนย์มรดกโลกภายในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) การประกาศขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลก มีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก จำนวน ๒๔ แห่ง เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม จำนวน ๒๓ แห่ง และแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติ (Mixed Sites) จำนวน ๑ แห่ง ซึ่งทำให้ปัจจุบันมีแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ จำนวน ๑,๐๓๑ แห่ง ใน ๑๖๓ ประเทศ โดยแบ่งออกเป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ๘๐๒ แห่ง แหล่งมรดกทางธรรมชาติ ๑๙๗ แห่ง และแหล่งมรดกทางธรรมชาติและวัฒนธรรม (Mixed Sites) ๓๒ แห่ง ในประเทศจากรัฐภาคีอนุสัญญา ทั้งหมด ๑๙๑ ประเทศ

ในส่วนของประเทศไทยได้นำเสนอการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกทางธรรมชาติ พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานด้วยหลักเกณฑ์ข้อที่ (X) ในด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาแล้วเห็นว่าเนื่องจากขาดข้อมูลบางประการ จึงเห็นควรส่งเอกสารกลับให้ประเทศไทยดำเนินการเพิ่มเติมข้อมูลเพื่อความสมบูรณ์ของเอกสาร (Referral)

ได้แก่ การแก้ไขปัญหาลิทธิมนุษยชนชุมชนกะเหรี่ยงในพื้นที่โป่งลึก - บางกลอย อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน การปรับปรุงข้อมูลสถานภาพการอนุรักษ์ประชากรสำคัญของชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม การจัดการทรัพยากรชีวภาพและการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และคณะกรรมการมรดกโลกมีความยินดีต่อการดำเนินการจัดทำแผนขับเคลื่อน (Road Map) ของประเทศไทยเพื่อผลักดันให้พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ และขอให้ประเทศไทยนำเสนอเอกสารขึ้นทะเบียนฯ ต่อคณะกรรมการมรดกโลกเพื่อพิจารณาในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๔๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อไป

(๓) การปรับปรุงทะเบียนแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย ที่ประชุมมีมติถอดถอนรายชื่อแหล่งมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตราย ๑ แห่ง ได้แก่ Los Katíos National Park (Colombia) และเพิ่มเติมบัญชีรายชื่อแหล่งมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตราย ๓ แห่ง ได้แก่ ๑) Hatra (Iraq) ๒) Old City of Sana'a (Yemen) และ ๓) Old Walled City of Shibam (Yemen) ทำให้ปัจจุบันมีแหล่งมรดกโลกที่อยู่ในภาวะอันตรายรวมทั้งสิ้น ๔๘ แห่ง แบ่งเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม ๓๐ แห่ง และแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ ๑๘ แห่ง ซึ่งแหล่งมรดกโลกที่ได้รับการขึ้นทะเบียนในภาวะอันตรายในการประชุมครั้งนี้ ล้วนเป็นแหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรมที่ได้รับการคุกคามจากภาวะสงคราม

ทั้งนี้ ในระหว่างการประชุมดังกล่าว สผ. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ได้ดำเนินการนัดหมายกรรมการมรดกโลก จำนวน ๑๙ ประเทศ จากทั้งสิ้น ๒๑ ประเทศ ผู้แทนศูนย์มรดกโลก และผู้แทนสหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์ (IUCN) เพื่อหารือในระดับทวิภาคี (Bilateral) เกี่ยวกับความพยายามและแนวทางการดำเนินงานของประเทศไทยในการดูแล และแก้ปัญหาในพื้นที่มรดกโลกและมรดกทางธรรมชาติของประเทศไทย และนำเสนอแผนขับเคลื่อน (Road Map)

เพื่อให้พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่เป็นมรดกโลกอย่างยั่งยืนและไม่ถูกบรรจุไว้ในบัญชีแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย และแผนขับเคลื่อนเพื่อผลักดันให้พื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกทางธรรมชาติ โดยผู้แทนกรรมการมรดกโลกส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนประเทศไทยต่อความพยายามในการดำเนินการตามแผนขับเคลื่อน (Road Map) ดังกล่าว

ปัญหาและอุปสรรค

เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙ ประเทศไทยไม่ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการมรดกโลก จึงไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลกได้ จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการโน้มน้าว (Lobby) กรรมการมรดกโลกทั้ง ๒๑ ประเทศให้เห็นชอบตามที่ประเทศไทยเสนอ และนำเสนอความเห็นของประเทศไทยต่อที่ประชุมคณะกรรมการมรดกโลกต่อไป ซึ่งในการดำเนินการนัดหมายกรรมการมรดกโลกคณะผู้แทนไทยมีระยะเวลาในการดำเนินงานเพียง ๓ วัน ก่อนที่วาระการประชุมเพื่อพิจารณารายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และการนำเสนอพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจานเป็นมรดกโลกจะเริ่มขึ้น และเนื่องจากกรรมการมรดกโลกมีการกิจในการประชุมอย่างต่อเนื่องและมีรัฐภาคีอื่นๆ ที่มีความประสงค์จะพบปะหารือกับกรรมการมรดกโลกเช่นเดียวกัน จึงเป็นการยากที่กรรมการมรดกโลกจะสามารถจัดสรรเวลาเพื่อพบปะหารือกับคณะผู้แทนไทย และด้วยความร่วมมือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ ทำให้คณะผู้แทนไทยได้มีโอกาสหารือร่วมกับกรรมการมรดกโลกจำนวน ๑๙ ประเทศ จากจำนวนทั้งสิ้น ๒๑ ประเทศ

เงื่อนไขความสำเร็จ

เงื่อนไขความสำเร็จในการดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก คือการที่แหล่งมรดกโลกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติของรัฐภาคีได้รับการปกป้องและคุ้มครองภายใต้กลไกการดำเนินงานของรัฐภาคีนั้นๆ ที่สอดคล้องกับพันธกรณีในอนุสัญญา ทำให้แหล่งมรดกโลกที่ตั้งอยู่ในรัฐภาคีนั้นคงอยู่เป็นมรดกอันล้ำค่าของมวลมนุษยชาติ

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก จะประสบผลสำเร็จได้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน

๒.๗.๒ ความร่วมมือด้านต่างประเทศระดับทวิภาคี ระดับภูมิภาค และระดับโลก

๑) ความร่วมมือในกรอบอาเซียน

๑.๑) การเข้าร่วมการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

คณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในคราวประชุมครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้มีมติเห็นชอบกับกรอบเนื้อหาของร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับแรก (ASEAN Joint Statement on Climate Change 2015) Zero Draft ซึ่งสหพันธรัฐมาเลเซีย ในฐานะประธานอาเซียนปี ค.ศ. ๒๐๑๕ ได้ยกย่องแถลงการณ์ดังกล่าวขึ้น

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางคณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เพื่อขอรับข้อมูลและข้อคิดเห็นต่อแถลงการณ์ร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และได้เข้าร่วมประชุมหารือร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อพิจารณาร่างแถลงการณ์ร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับแรก ซึ่งบรรจุข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับจากประเทศสมาชิกอาเซียนแล้ว ซึ่งในคราวการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ครั้งที่ ๒๖ (26th Meeting of the ASEAN Senior Officials on the Environment: 26th ASOEN) เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ สหพันธรัฐมาเลเซีย ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับแถลงการณ์ร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ASEAN Joint Statement on Climate Change 2015) โดยมอบให้สหพันธรัฐมาเลเซีย ในฐานะประธานอาเซียนเสนอแถลงการณ์ร่วมอาเซียนฯ ต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม (ASEAN Environment Ministers) ในปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๘ ที่สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และที่ประชุมสุดยอด

ผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๒๗ (the 27th ASEAN Summit) ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ที่สหพันธรัฐมาเลเซีย เพื่อขอรับความเห็นชอบต่อไป รวมทั้งมอบให้สหพันธรัฐมาเลเซีย ประธาน สำนักเลขาธิการ UNFCCC เพื่อกล่าวถ้อยแถลงการณ์ฯ ในฐานะกลุ่มประเทศอาเซียนต่อที่ประชุมระดับสูงของ UNFCCC COP 21

สาระสำคัญของแถลงการณ์ร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ASEAN Joint Statement on Climate Change 2015) ประกอบด้วย การแสดงถึงจุดยืนร่วมกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในความร่วมมือเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อมิให้อุณหภูมิโลกเพิ่มขึ้นเกิน ๒ องศาเซลเซียส และการปรับตัวด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้หลักการของการรับผิดชอบร่วมกันในระดับที่แตกต่างกัน ที่สอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งจะทำให้บรรลุผลในเรื่องความยั่งยืนในการจัดการป่าไม้ ความมั่นคงทางอาหาร การลดภัยพิบัติ และการแก้ไขปัญหาความยากจนในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการผลักดันให้มีการสนับสนุนกลไกทางการเงิน และเสริมสร้างศักยภาพในด้านต่าง ๆ รวมถึง การพัฒนาเทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนและการให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยี

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้เกิดความสำเร็จได้

ข้อเสนอแนะ

แนะนำให้มีศูนย์ (Center) ในอาเซียนอย่างเป็นทางการเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจัง

๑.๒) การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ ๒๕ (AWGNCB 25th) (ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ)

การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ(ASEAN Working

Group on Nature Conservation and Biodiversity : AWGNCB) จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพของประเทศสมาชิกอาเซียน และพิจารณากิจกรรมที่จะดำเนินการร่วมกันในอนาคต ทั้งนี้ ผลการประชุมจะนำไปเสนอในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการประชุมในระดับปลัดกระทรวง ระหว่างวันที่ ๗-๑๑ กันยายน ๒๕๕๘ ณ สหพันธรัฐมาเลเซีย

ผลการดำเนินงาน

ประเทศไทย โดย สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกต กรุงเทพฯ โดยมีนางอัมพพร ไกรพานนท์ รองเลขาธิการ สผ. เป็นประธานการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากชาติสมาชิกอาเซียน จำนวน ๘ ประเทศ ผู้แทนจากสำนักเลขาธิการอาเซียน และผู้แทนจากศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ และผู้แทนจากองค์กรหุ้นส่วนคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ผลการประชุมที่สำคัญ มีดังนี้

(๑) ร่างกรอบข้อตกลงอาเซียนว่าด้วยการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรชีวภาพและทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม : คณะทำงานฯ เห็นชอบที่จะไม่ดำเนินการเกี่ยวกับ (ร่าง) กรอบข้อตกลงอาเซียนฯ อีกต่อไป และเห็นชอบที่จะรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวต่อเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการบริหารศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

(๒) โปรแกรมงานอุทยานมรดกแห่งอาเซียน: คณะทำงานฯ รับทราบการรับรองอุทยานมรดกแห่งอาเซียน

การประชุมคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอนุรักษ์ธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

สองแห่ง ได้แก่ Mt. Hamiguitan Range Wildlife Sanctuary และ Tubbataha Reefs Natural Park ในส่วนการเสนอพื้นที่คุ้มครองของประเทศไทยสองแห่งเพิ่มเติมเป็นอุทยานมรดกแห่งอาเซียน ได้แก่ หมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี และ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหมู่เกาะลิบง จังหวัดตรัง ผู้แทนประเทศไทย (โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) รายงานว่าขณะนี้ อยู่ระหว่างการเตรียมเอกสารเพื่อเสนอศูนย์อาเซียนฯ

(๓) แผนกลยุทธ์ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๓ : คณะทำงานฯ รับทราบรายงานของศูนย์อาเซียนฯ เรื่องแผนกลยุทธ์ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (ACB Strategic Plan) ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๓

(๔) โครงการการประยุกต์ใช้หลักการการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการมาใช้เสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้: คณะทำงานฯ รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานโครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์อาเซียนฯ กับโครงการสร้างพันธมิตรเพื่อการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในทะเลเอเชียตะวันออกเฉียง (PEMSEA) เพื่อบรรลุเป้าหมายไอจิ โดยการประยุกต์ใช้หลักการการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการมาใช้เสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการพื้นที่คุ้มครองทางทะเล

(๕) การเตรียมการสำหรับการประชุมระดับภูมิภาคอาเซียนด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ครั้งที่สอง (Second ASEAN Conference on Biodiversity - ACB 2016): คณะทำงานฯ เห็นชอบเสนอให้ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ACB 2016 ซึ่งกำหนดว่าจะจัดในเดือนมกราคม ๒๕๕๘

(๖) ข้อเสนอเพื่อจัดทำแถลงการณ์ร่วมและแผนปฏิบัติการเพื่อคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่ถูคุกคามไม่ให้สูญพันธุ์ (Joint Statement and Action Plan to Protect Threatened Species from Extinction): คณะทำงานฯ รับทราบรายงาน

ของสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเรื่องข้อเสนอเพื่อจัดทำแถลงการณ์ร่วมและแผนปฏิบัติการเพื่อคุ้มครองชนิดพันธุ์ที่ถูคุกคามไม่ให้สูญพันธุ์ และขอให้สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามปรับปรุงร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ให้ครอบคลุมเนื้อหาด้านการจัดการภัยคุกคามความหลากหลายทางชีวภาพอื่น ๆ นอกเหนือจากภัยคุกคามจากการลอบค้าสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์

๑.๓) การประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๑๓ (13th AWGESC)

คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน หรือ ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities (AWGESC) ได้มีการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมี สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นหน่วยประสานงานกลางของประเทศไทย (National Focal Point) และปฏิบัติงานร่วมกับประเทศในภูมิภาคอาเซียนภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ซึ่งมีการกิจที่ต้องดำเนินการตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ในข้อ D5 ด้านการส่งเสริมคุณภาพมาตรฐานการดำรงชีวิตในเมืองต่าง ๆ ของอาเซียนและเขตเมือง และข้อริเริ่มอาเซียนว่าด้วยเมืองที่มีลักษณะที่มีสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนที่ผ่านมามีการดำเนินงาน ได้แก่ การจัดทำกรอบการดำเนินงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านอากาศ ด้านน้ำ และด้านขยะและพื้นที่สีเขียว โดยมีรางวัลอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน (ASEAN Environmentally Sustainable Cities Award) ที่กำหนดให้มีขึ้นทุก ๓ ปี สำหรับเมืองในภูมิภาคอาเซียนที่มีประชากร ๒๐,๐๐๐ คนขึ้นไป เพื่อเป็นมาตรการกระตุ้นให้เมืองดำเนินงานตามกรอบและตัวชี้วัดที่กำหนด

การประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน
ASEAN Working Group on Environmentally Sustainable Cities ครั้งที่ ๑๓ (13th AWGESC)
ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ เมือง Da Lat สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ผลการดำเนินงาน

สผ. ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของประเทศไทย และผู้แทนไทยได้เข้าร่วมการประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๑๓ (13th AWGESC) ระหว่างวันที่ ๘-๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ เมือง Da Lat สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในการประชุมครั้งนี้ ประเทศไทยได้เสนอจัดการศึกษาดูงานเพื่อถ่ายทอดวิชาการและเทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้แทนคณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน หัวข้อ Knowledge Sharing on Environmentally Sustainable Cities (ESC) Management Regarding Thailand's Philosophy of Sufficiency Economy และที่ประชุมเห็นชอบต่อข้อเสนอของประเทศไทย การศึกษาดูงานดังกล่าวประเทศไทยเป็นประเทศเจ้าภาพ โดยจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี และจังหวัดสมุทรสงคราม โดยมีผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนให้ความสนใจเข้าร่วม

เงื่อนไขความสำเร็จ

ความสำเร็จของการดำเนินงานมาจากความมุ่งมั่นและชัดเจนในการเป็นประเทศแรกที่ริเริ่มและเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมศึกษาดูงานด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองสำหรับผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนภายใต้คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน อีกทั้งมีการเตรียมความพร้อมด้านสาระวิชาการโดยร่วมกับหน่วยงานรับผิดชอบโครงการตามพระราชดำริ เพื่อถ่ายทอดความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การขับเคลื่อนความร่วมมืออาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ควรจัดทำยุทธศาสตร์และแผนงานเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมเมืองในระดับภูมิภาคอาเซียน สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ขยายเครือข่ายการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง ตลอดจนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แนวคิดภายใต้โครงการตามพระราชดำริ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม

๒) ความร่วมมือกับสหประชาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ และทวิภาคี

๒.๑) การประสานงานภายใต้กรอบความร่วมมือของคณะกรรมการจัดการแม่น้ำโขง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นหน่วยงานดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้คณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติไทย โดยได้สนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ แผนงานสิ่งแวดล้อม (Environment Programme-EP) แผนงานพัฒนาลุ่มน้ำ (Basin Development Plan-BDP) แผนงานเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร (Integrated Capacity Building Programme-ICBP) โครงการความคิดริเริ่มในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change Adaptation Initiative-CCAI) และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามแผนงานต่างๆ เช่น แผนงานการจัดการข่าวสารและองค์ความรู้ (Integrated Knowledge Management Programme-IKMP) แผนงานการประมง (Fishery Programme-FP) และแผนงานไฟฟ้าพลังน้ำ (Hydropower Programme-HP) เป็นต้น

ผลการดำเนินงาน

สผ. ได้เข้าร่วมการประชุมเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อ โครงการ กิจกรรม และโปรแกรมงานของ คณะกรรมการแม่ น้ำโขงทั้งในระดับภูมิภาคและระดับ ประเทศมากกว่า ๓๐ ครั้ง ดังเช่น การประชุมปรึกษาหารือ ภายในประเทศ เรื่อง การศึกษาผลกระทบและติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อมข้ามพรมแดนจากโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ในแม่น้ำโขงสายประธาน การประชุมหารือและประเมินผลการ ดำเนินงานครั้งสุดท้ายของแผนงานการเสริมสร้างศักยภาพ บุคลากรแบบองค์รวม การประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผน ปฏิบัติการระดับประเทศ (National Indicative Plan: NIP) ของคณะกรรมการแม่ น้ำโขง (Mekong River Commission: MRC) การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประเมินผล โครงการโดยใช้เครื่องมือประเมินความยั่งยืนโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ระดับลุ่มน้ำที่รวดเร็ว (Rapid Basin-wide Hydropower Sustainability Assessment Tool: RSAT) การปรึกษาหารือ ระดับประเทศเพื่อพิจารณาร่างกรอบตัวชี้วัดของ MRC ในการ บริหารจัดการลุ่มน้ำโขง และร่างรายงานการทบทวนสภาพ จำลองทั่วลุ่มน้ำในอนาคต การประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับ ภูมิภาคเกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการบรรเทาผลกระทบ สิ่งแวดล้อมและการจัดการความเสี่ยงของโครงการไฟฟ้าพลังน้ำ ในแม่น้ำโขงสายประธานและลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขง การประชุม เชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาคเกี่ยวกับการระบุพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความ อ่อนไหวทางระบบนิเวศวิทยาเพื่อการวางแผนไฟฟ้าพลังน้ำ การประชุมระดับภูมิภาค เรื่อง การประเมินผลกระทบในระดับ ลุ่มน้ำของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประชุมระดับ ภูมิภาคเพื่อการประสานการดำเนินการโครงการความคิดริเริ่ม ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประชุม หารือระดับภูมิภาค เรื่อง แบบจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศเพื่อนำมาใช้วิเคราะห์ผลกระทบการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในลุ่มน้ำโขงตอนล่าง เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการ แม่ น้ำโขงแห่งชาติไทยใช้เป็นข้อมูลประกอบการเจรจาและ กำหนดท่าทีของประเทศไทยในการประชุมในระดับ คณะ กรรมการแม่ น้ำโขงต่อไป

เงื่อนไขความสำเร็จ

การประสานงาน การมีส่วนร่วม การสนับสนุนข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นไปอย่างรวดเร็วและถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

การสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมในคณะ กรรมการแม่ น้ำโขงต้องให้ความสำคัญกับการบูรณาการข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในองค์กรอย่าง

เป็นระบบ รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ เพื่อใช้ประกอบการ กำหนดท่าทีในเวทีเจรจาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน

๒.๒) การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค The 5th Wetlands Link International-Asia Conference

การประชุม The 5th wetlands link International-Asia Conference เป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดขึ้น ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ โรงแรมมารวยการ์เด็น กรุงเทพฯ โดยความร่วมมือระหว่างประเทศไทย โดยสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ศูนย์แรมซาร์ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง (Ramsar Regional Center – East Asia) สาธารณรัฐเกาหลี และเครือข่ายพื้นที่ชุ่มน้ำ ระหว่างประเทศ (Wetland Link International-WLI) โดยมี วัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิธีการ ทำงานของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์ศึกษา/ศูนย์เรียนรู้เกี่ยวกับ พื้นที่ชุ่มน้ำของประเทศในภูมิภาคเอเชีย ๒) เพื่อพัฒนากลยุทธ์ เพื่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเครือข่าย WLI ในภูมิภาคเอเชีย และ ๓) เรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็น ประโยชน์อื่น ซึ่งจะสนับสนุนการดำเนินงาน

การศึกษาดูงานในพื้นที่อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติ สิรินคร อ.ชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการดำเนินงาน

การประชุมแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ

(๑) การบรรยายผลการดำเนินงานของผู้แทนแต่ละภาคส่วนและอภิปรายกลุ่ม เพื่อเป็นตัวอย่างการปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพของศูนย์เรียนรู้ด้านพื้นที่ชุ่มน้ำ เช่น *Wetland Park and Environment Education in China* โดย *Dr.Chen Kelin*, สาธารณรัฐประชาชนจีน *Experience Sharing on Wetland Visitor Center Management* โดย *Stuart Blanch*, เครือรัฐออสเตรเลีย *Linking people and wetlands for effective management and wise use of wetlands in Hokkaido*, โดย *Dr.Katsumi Ushiyama*, ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น

(๒) การศึกษาดูงานในพื้นที่อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบุรี โดยรับฟังบรรยายพิเศษ จาก ดร.สนใจ หะวานนท์ รองผู้จัดการใหญ่ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ซึ่งนำเสนอข้อมูลการดำเนินงานตามแนวทางอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ โดยเฉพาะการบริหารจัดการพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำ (ศูนย์การศึกษาและพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ) จนถึงปลายน้ำ ซึ่งนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศในพื้นที่จากพื้นที่แห้งแล้ง อันมีสาเหตุมาจากการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำ รวมถึงการสูญเสียพื้นที่ป่าชายเลนตามแนวชายฝั่งทะเลบริเวณพื้นที่โครงการ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากผู้แทนหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับพื้นที่ชุ่มน้ำ ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนศูนย์ศึกษาธรรมชาติ จากประเทศในภูมิภาคเอเชียรวมทั้งสิ้นประมาณ ๖๐ คน

๒.๘ การติดตามประเมินผลนโยบาย แผน และมาตรการต่างๆ

๒.๘.๑ รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม

การจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปีตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๓ (๑๓) ได้กำหนดให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ต้องเสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเพื่อนำไปเป็นข้อมูลทางวิชาการในการกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน

รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นการรายงานสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในประเทศที่เกิดขึ้น ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และระดับประเทศ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ถึงกลางปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ภายใต้กรอบที่โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Environment Programme : UNEP) เป็นการวิเคราะห์ผ่านกรอบแนวคิด DPSIR (Divers-Pressures-State-Impacts-Responses) แสดงถึงสภาวะกดดัน สาเหตุและปัญหา สถานการณ์ ผลกระทบ และการตอบสนอง เพื่อบ่งชี้ถึงการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น รวมทั้ง การคาดการณ์แนวโน้มและผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ที่อาจส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาติดตามพบว่า สถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มดีขึ้น เช่น มลภาวะจากฝุ่นละอองมีปริมาณลดลง การเกิดขยะชุมชนและขยะตกค้างในประเทศลดลง พื้นที่สีเขียวในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้น สำหรับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง เช่น การสูญเสียพื้นที่ป่า การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ การเกิดภัยแล้ง ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเล เป็นต้น ทั้งนี้ การประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ข้างต้น โดยผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ และได้มีการนำเสนอประเด็นสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่สำคัญ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ๒) พื้นที่ปนเปื้อนมลพิษของประเทศไทย และ ๓) การบริหารจัดการการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์ทางธรรมชาติ โดยได้ทำการศึกษาสถานการณ์ ผลกระทบ รวมทั้ง การดำเนินงานในการแก้ไขปัญหา การสำรวจข้อมูลจากพื้นที่รับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ คณะผู้เชี่ยวชาญ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปสู่จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแนวทางการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Growth) และใช้ประโยชน์ในการบริหารงานของผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจ และเป็นข้อมูลช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการพัฒนาาระบบสารสนเทศและการเก็บข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมของหน่วยงานต่างๆ โดยมีการรวบรวมตามเรื่องที่สำคัญ โดยเน้นการเก็บข้อมูลตามรายสาขาสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ

๒.๘.๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ (ลุ่มน้ำภาคใต้)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๓๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำของประเทศ ซึ่งจำแนกพื้นที่ลุ่มน้ำออกเป็น ๕ ระดับชั้นคุณภาพ ตามความสำคัญในการควบคุมระบบนิเวศของลุ่มน้ำ และกำหนดข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในแต่ละชั้นประกอบ โดยให้ความสำคัญกับการควบคุมดูแลการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำ และจากการติดตามและประเมินผลการกำหนดนโยบายดังกล่าวพบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความอ่อนไหวต่อการพัฒนารูปแบบต่างๆ ยังมีรูปแบบการใช้ที่ดินอย่างหลากหลายและไม่เหมาะสม ทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำมีการดำเนินงานในลักษณะทางเทคนิคและวิชาการประกอบกับความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือกระแสในการอนุรักษ์ในอดีตยังอยู่ในวงจำกัดและยังไม่เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน การมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังถือว่ามียังน้อย จากเหตุผลดังกล่าว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงได้ดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เพื่อถ่ายทอดแนวความคิดตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ให้แก่ภาคส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ได้มีความเข้าใจและสามารถนำนโยบายการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำไปเป็นเครื่องมือสำหรับการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์มากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงาน

๑) จัดทำข้อมูลการเปลี่ยนแปลงใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ (ลุ่มน้ำภาคใต้)

การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ ซึ่งเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร จากปี พ.ศ. ๒๕๓๐-๒๕๕๐ และ ๒๕๕๘ ปรากฏว่าป่าไม้ในพื้นที่ดังกล่าวลดลง ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมการพัฒนาและโครงการตามนโยบายของรัฐที่ผ่านมา โดยการส่งเสริมการปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน จึงเป็นแรงจูงใจให้มีการบุกรุกป่าต้นน้ำลำธาร แต่เนื่องจากยางพาราใช้พื้นที่ที่มีความลาดชันมากกว่า จึงมีผลกระทบต่อลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ มากกว่าปาล์มน้ำมัน

๒) การประเมินสถานภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้

การประเมินสถานภาพลุ่มน้ำ ใช้ปัจจัยที่มีความสำคัญด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อสภาพและหน้าที่ของลุ่มน้ำ ได้แก่ ปัจจัยด้านชีวภาพ ด้านสภาพภูมิอากาศ ด้านประชากรและเศรษฐกิจสังคม ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและอื่นๆ โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ ได้แก่ สมดุล เตือนภัย เสี่ยงภัย และวิกฤต โดยผลการประเมินพบว่า ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกมีพื้นที่วิกฤตมากที่สุด จำนวน ๑,๕๖๖.๔๘ ตร.กม. ร้อยละ ๘.๓๔ ของพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตกทั้งหมด ส่วนลุ่มน้ำสาขาที่มีลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ อยู่ในสภาวะวิกฤต ได้แก่ ลุ่มน้ำปัตตานี ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลประจวบคีรีขันธ์ และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออก โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อสถานภาพลุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒ มากที่สุด คือ รูปแบบการเกษตรที่เป็นไม้ผลและยางพารา

๓) จัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒

การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธารของกลุ่มน้ำภาคใต้ ได้จัดทำข้อเสนอแนะมาตรการระดับนโยบาย เพื่อควบคุมสมดุลของระบบนิเวศลุ่มน้ำ ได้แก่ มาตรการหยุดยั้งการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำลำธาร มาตรการเร่งฟื้นฟูระบบนิเวศต้นน้ำลำธาร มาตรการส่งเสริมสิทธิชุมชนในการจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำอย่างมีส่วนร่วม มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการที่ดี และข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระดับลุ่มน้ำ โดยการกำหนดกิจกรรมและส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เครือข่ายและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒) ได้เข้ามามีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำ รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒) ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา อุปสรรค

การดำเนินการในกระบวนการมีส่วนร่วมไม่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ลุ่มน้ำภาคใต้ เนื่องจากข้อจำกัดของพื้นที่ ซึ่งดำเนินการได้เฉพาะลุ่มน้ำย่อยที่เป็นตัวแทนของพื้นที่ลุ่มน้ำหลัก

เงื่อนไขความสำเร็จ

ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำ เช่น ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน กลุ่มเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและให้ข้อคิดเห็นต่อการบริหารจัดการพื้นที่ต้นน้ำลำธาร

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการประสานความร่วมมือในการดำเนินการในกระบวนการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ให้มากที่สุดเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมมากยิ่งขึ้น

๒.๙ การดำเนินการด้านกฎหมาย

ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีคดีปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบทั้งหมด จำนวน ๙๑ คดี ซึ่งเป็นคดีปกครองที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การออกประกาศโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรงทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ การออกประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และการรับทุนการศึกษา โดยเป็นคดีที่เสร็จเด็ดขาด (หมายถึงคดีที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษา คดีที่ไม่มีมีการอุทธรณ์และคดีที่ศาลอนุญาตให้มีการถอนฟ้อง) จำนวน ๒๓ คดี คดีที่อยู่ในระหว่างพิจารณาของศาล จำนวน ๓๕ คดี และคดีสนามบินสุวรรณภูมิ จำนวน ๓๓ กลุ่มคดี (เนื่องจาก คดีสนามบินสุวรรณภูมิมีผู้ฟ้องคดีเป็นจำนวนมาก ศาลปกครองกลางจึงมีคำสั่งให้รวมคดีออกเป็นกลุ่มๆ รวมทั้งสิ้น ๓๓ กลุ่มคดี) คดีที่มีลักษณะเป็นพยานเอกสารหรือพยานผู้เชี่ยวชาญ ทั้งคดีปกครอง คดีแพ่งและคดีอาญา จำนวน ๔ คดี นอกจากนี้ยังมีเรื่องการให้ความเห็นทางกฎหมาย จำนวน ๑๓๗ เรื่อง การตรวจพิจารณาร่างสัญญา จำนวน ๓๖ ร่างสัญญา การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน ๔๗ ราย และการพิจารณาตรวจร่างประกาศและคำสั่ง จำนวน ๑๔ เรื่อง

ลำดับที่	การดำเนินการด้านกฎหมาย	จำนวน
๑	คดีปกครองที่เสร็จเด็ดขาด	๒๓
๒	คดีปกครองที่อยู่ในระหว่างพิจารณาของศาล - คดีสนามบินสุวรรณภูมิ - คดีปกครองเรื่องอื่นๆ	๓๓ ๓๕
๓	คดีปกครอง คดีแพ่ง คดีอาญา ที่ สผ. เป็นพยานและผู้เชี่ยวชาญ	๔
๔	การให้ความเห็นทางกฎหมาย	๑๓๗
๕	การตรวจพิจารณาร่างสัญญา	๓๖
๖	การตรวจสอบคุณสมบัติของผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	๔๗
๗	การพิจารณาตรวจร่างประกาศและคำสั่ง	๑๔

นอกจากนี้ สผ. ได้ออกกฎหมายและประกาศ ดังนี้

๑) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

๒) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

๓) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

๔) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในบริเวณท้องที่ตำบลลี้จางม ตำบลบ่อผุด ตำบลมะเร็ด ตำบลแม่น้ำ ตำบลหน้าเมือง ตำบลอ่างทอง ตำบลลิปะน้อย อำเภอเกาะสมุย และตำบลเกาะพะงัน ตำบลบ้านใต้ ตำบลเกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๘

๕) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณท้องที่ตำบลวัดเกต ตำบลหนองหอย อำเภอเมืองเชียงใหม่ ตำบลหนองผึ้ง ตำบลยางเนิ้ง และตำบลสารภี อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ และในท้องที่ตำบลอุโมงค์ อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘

๖) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายเวลาการใช้บังคับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และ

มาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๗) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายเวลาการใช้บังคับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ อำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๘) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง ขยายเวลาการใช้บังคับประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่ อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหิน และอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๙) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘

๑๐) ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองโบราณศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘

๒.๑๐ การกิจที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการระดับชาติ

๒.๑๐.๑ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการคนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการคนที่ ๒ รัฐมนตรีจากกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ โดยมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.

๒๕๕๘ มีการประชุม จำนวน ๔ ครั้ง ประกอบด้วย เรื่องเพื่อพิจารณา ๓๓ เรื่อง และเรื่องเพื่อทราบ ๑๕ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญในเชิงนโยบาย การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้

ด้านนโยบายและการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบร่างรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๗ แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหินและอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. .... และร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ระเบียบปฏิบัติและแนวทางในการจัดทำรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อำเภอหัวหินและอำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. .... การเสนอขอควบคุมสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (สาร POPs) ภายใต้อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน ที่ยังไม่ได้กำหนดเป็นวัตถุอันตราย และการกำหนดบังคับใช้มาตรฐานการระบายสารมลพิษจากรถจักรยานยนต์ใหม่ ระดับที่ ๗

ด้านการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบกับการกำหนดประมวลหลักการปฏิบัติ (Code of Practice : CoP) สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนที่ใช้ขยะมูลฝอยเป็นเชื้อเพลิงที่มีกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ ๑๐ เมกะวัตต์ ขึ้นไป และการขอปรับปรุงร่างประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ .. (พ.ศ. ....) เรื่องหลักเกณฑ์ และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน กรุงเทพมหานคร

ด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คณะกรรมการฯ มีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และรายงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับโครงการหรือกิจการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติและสุขภาพ โครงสร้างพัฒนาต่างๆ อาทิ โครงการโรงไฟฟ้าทดแทนโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เครื่องที่ ๔ - ๗ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบก นครราชสีมา ระยะที่ ๒ (เพื่อขยายโอกาสใช้พลังงานสะอาดและลดมลภาวะในภาคขนส่งและอุตสาหกรรม เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง) ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โครงการก่อสร้างสะพานข้ามคลองคู จังหวัดสตูล ของกรมทางหลวงชนบท และโครงการระบบรถไฟทางคู่เพื่อการขนส่งและการจัดการโลจิสติกส์ ระยะเร่งด่วน ช่วงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ - จังหวัดชุมพร ของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยกำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ ดำเนินการตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม อย่างเคร่งครัดต่อไป

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และผลการดำเนินงานของคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ทราบ และใช้เป็นข้อมูลประกอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ดังนี้

๑) การติดตามผลการดำเนินงานตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

สผ. ได้ติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้มอบหมาย และรวบรวมผลการดำเนินงานในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เสนอคณะกรรมการฯ เพื่อทราบ รวม ๒ ครั้ง คือ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ และครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่

การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ได้ตรวจเยี่ยมพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานเชิงพื้นที่ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๘ ณ พื้นที่ก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงินส่วนต่อขยาย ช่วงหัวลำโพง – บางแค ของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร การรถไฟแห่งประเทศไทย และการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

๒) การติดตามผลการดำเนินงานของคณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗

สผ. ได้ประสานหน่วยงานที่ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ คณะกรรมการผู้ชำนาญการและคณะอนุกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ รวมทั้งสิ้น ๓๗ คณะ และได้รวบรวมผลการดำเนินงานฯ เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อทราบ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ทั้งนี้ ผลจากการดำเนินงานของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ทั้งในส่วนของกำหนดยุทธศาสตร์ แผน หรือมาตรการด้านต่างๆ เพื่อใช้สำหรับเป็นกรอบในการดำเนินงานให้แก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การปฏิบัติในการควบคุมมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาคู่ที่จะเกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ผู้ดำเนินโครงการต้องปฏิบัติ เพื่อป้องกันผลกระทบเสียหายต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและผลักดันนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดการพัฒนา ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

การประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๒.๑๐.๒ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) แต่งตั้งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และพัฒนาศักยภาพการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ โดยมี นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานคนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานคนที่ ๒ กรรมการโดยตำแหน่งจำนวน ๙ คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๑๐ คน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นกรรมการและเลขาธิการฯ และผู้ช่วยเลขาธิการ ๒ คน และประธาน คทช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใน คทช. จำนวน ๘ ท่าน และคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. จำนวน ๖ คณะ ดังนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน
- ๒) คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน
- ๓) คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ
- ๔) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย
- ๕) คณะอนุกรรมการบูรณาการกฎหมายการบริหารจัดการที่ดิน
- ๖) คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด

สผ. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) และคณะอนุกรรมการ ภายใต้ คทช. ได้ขับเคลื่อนนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยผลการดำเนินงาน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการประชุมจำนวน ๕ ครั้ง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาประเด็นที่สำคัญดังนี้

- ๑) เห็นชอบในหลักการกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการรักษาความสมดุลทางธรรมชาติ การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ที่ดินและทรัพยากรดินอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นธรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน โดยในระยะแรก ให้มุ่งเน้นการ

ดำเนินงานในยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

- ๒) เห็นชอบให้ดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ ในพื้นที่เป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ระยะที่ ๑ (เดือนธันวาคม ๒๕๕๗ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๖ พื้นที่ ๔ จังหวัด (เชียงใหม่ นครพนม Mukดาหาร และชุมพร) เนื้อที่ ๕๓,๖๙๗ ไร่

- ๓) เห็นชอบให้นำพื้นที่เป้าหมาย พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (เดือนมีนาคม ๒๕๕๘ – พฤษภาคม ๒๕๕๘) จำนวน ๘ พื้นที่ ๘ จังหวัด (จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี ลำปาง อุตรดิตถ์ เชียงราย พะเยา ยโสธร และจังหวัดอุบลราชธานี) เนื้อที่ประมาณ ๕๑,๙๒๙ ไร่ และพื้นที่เป้าหมายของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จำนวน ๔ พื้นที่ ๔ จังหวัด (จังหวัดอุทัยธานี ชุมพร กาฬสินธุ์ และจังหวัดนครราชสีมา) เนื้อที่รวม ๕,๕๘๕ ไร่ ๒ งาน ๙๑ ตารางวา ไปดำเนินการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนฯ

- ๔) เห็นชอบการกำหนดเงื่อนไขการใช้ประโยชน์ที่ดิน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ดังนี้

- (๑) ให้ลดหย่อนค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๒ (๗) (ฎ) การทำประโยชน์อื่นๆ จากเดิม ไร่ละ ๕๐ บาท เหลือไร่ละ ๒๕ บาท ทั้งนี้ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น

- (๒) ให้กรมป่าไม้ขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ เรื่อง การดำเนินโครงการใดๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า เฉพาะการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) โดยให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรร/อนุมัติงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนให้ราษฎรเพาะกล้าไม้ และราษฎรที่ใช้ประโยชน์พื้นที่ป่า เป็นผู้ปลูกและบำรุงรักษาตามสัดส่วนของพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ และให้กรมป่าไม้ทำการติดตามประเมินผลความสำเร็จในการดำเนินงานทั้งนี้ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น

- (๓) ให้เก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตปลูกป่าเศรษฐกิจชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติเต็มจำนวน ตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๒ (๗) (ข) การปลูกป่า ในอัตราไร่ละ ๑๐ บาท ทั้งนี้ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น

(๔) ให้เก็บค่าตอบแทนในการปลูกป่าเศรษฐกิจชุมชน ดังนี้

- ปีที่ ๑ - ปีที่ ๕ เก็บในอัตราไร่ละ ๕๐ บาท ต่อปี เพื่อเป็นการสนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ทั้งนี้ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น

- ปีที่ ๖ - ปีที่ ๑๕ เก็บเต็มจำนวนในอัตราไร่ละ ๑๐๐ บาท ต่อปี โดยต้องปรับปรุงประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้ผู้รับอนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่า หรือปลูกป่าไม้ยืนต้น ต้องชำระให้แก่รัฐบาล ลงวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ ภายใต้การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) เท่านั้น

(๕) เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการกฎหมายบริหารจัดการที่ดิน ภายใต้คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ และรับทราบการพิจารณาพื้นที่ที่จัดที่ดินทำกิน

ให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ ๑) ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าในช่องฝั่งตะวันตกถนนสายสาม จังหวัดกระบี่ เนื้อที่ ๒,๙๕๔ ไร่ และป่าสงวนแห่งชาติ ป่าบางเบาและป่าคลองเขียด จังหวัดสุราษฎร์ธานี เนื้อที่ ๒,๐๙๕ ไร่ ของกรมป่าไม้ และ ๒) พื้นที่ป่าชายเลน ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และในเขตพื้นที่ป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บริเวณอำเภอเมือง และอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒๗,๐๐๐ ไร่ ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

พื้นที่ที่ได้รับอนุญาตการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามกฎหมาย มี ๒ พื้นที่ ได้แก่

(๑) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ ๗,๒๘๒ ไร่

(๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าธาร อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ ๕,๔๙๒ ไร่ และ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ตาลและป่าแม่ยุย อำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ ๒,๔๓๔ ไร่

การประชุมคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานการประชุมติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ภายใต้คณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘

๒.๑๐.๓ คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไข (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒, (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๔ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธานคนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นรองประธานคนที่ ๒ ปลัดกระทรวงที่เกี่ยวข้องและผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการประชุมจำนวน ๔ ครั้ง โดยคณะกรรมการพิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- ๑) (ร่าง) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙
- ๒) การแสดงเจตจำนง (Pledge) การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (NAMAs)
- ๓) องค์ประกอบคณะผู้แทนและท่าทีการเจรจาของประเทศไทยในการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๐ และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๐ ณ กรุงลิมา สาธารณรัฐเปรู ในระหว่างวันที่ ๑ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗
- ๔) การจัดทำความร่วมมือทวิภาคี Joint Crediting Mechanism (JCM) กับ ประเทศญี่ปุ่น
- ๕) การเสนอชื่อหน่วยงานของประเทศเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายรับผิดชอบ (National Designated Entities: NDEs) ด้านการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี
- ๖) การศึกษาเพื่อจัดทำ Intended Nationally Determined Contributions (INDCs) ของประเทศไทย

๗) การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (Nationally Appropriate Mitigation Actions: NAMAs)

๘) รายงานความก้าวหน้าการพัฒนาระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย และความร่วมมือกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมออสเตรเลีย (DOE)

๙) การดำเนินงานของหน่วยงาน Article ๖ ระดับประเทศ (National Focal Point on Article 6 of the Convention)

๑๐) การแต่งตั้งคณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

๑๑) การจัดทำ (ร่าง) Intended Nationally Determined Contributions (INDCs) ของประเทศไทย ซึ่งเป็นเรื่องพิจารณาที่มีความสำคัญเร่งด่วนเกี่ยวกับการตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการกำหนดข้อตกลงใหม่

๑๒) แลกเปลี่ยนร่วมอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (ASEAN Joint Statement on Climate Change 2015)

๑๓) องค์ประกอบคณะผู้แทนและกรอบท่าทีการเจรจาของไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ ๒๑ และการประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ ๑๑ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน - ๑๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

๑๔) ร่าง รายงานความก้าวหน้ารายสองปี ฉบับแรก (First Biennial Update Report)

๑๕) การสนับสนุนการดำเนินงานของกระทรวงการต่างประเทศในกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ในวาระที่ประเทศไทยได้รับเลือกเป็นประธานกลุ่ม ๗๗ และสาธารณรัฐประชาชนจีน ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๒.๑๐.๔ คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก เป็นคณะกรรมการตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน และเมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘ นายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานและมีปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) อธิบดีกรมศิลปากร อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมองค์การระหว่างประเทศ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีหน้าที่ในการดำเนินการตามพันธกรณีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลกรวมทั้งพิจารณาเสนอแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติเพื่อขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งมรดกโลก

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการประชุมจำนวน ๒ ครั้ง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) เห็นชอบให้มีการนำเสนอ (๑) อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี เข้าสู่บัญชีรายชื่อมรดกโลก และ (๒) อนุสรณ์สถาน แหล่งต่างๆ และภูมิทัศน์วัฒนธรรมของเชียงใหม่ นครหลวงของล้านนา เข้าสู่บัญชีรายชื่อเบื้องต้นของศูนย์มรดกโลก และคณะรัฐมนตรี มีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ เห็นชอบให้นำเสนอเอกสารดังกล่าวตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการแห่งชาติฯ เสนอ

๒) เห็นชอบรายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ซึ่งเป็นการดำเนินการตามข้อมติคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๘ ก่อนมอบหมายให้ดำเนินการจัดส่งให้ศูนย์มรดกโลกนำเสนอคณะกรรมการมรดกโลกพิจารณาในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙

๓) เห็นชอบทำทิวทัศน์ของราชอาณาจักรไทยในการประชุมคณะกรรมการมรดกโลกสมัยสามัญครั้งที่ ๓๙ ในฐานะรัฐภาคีอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก ดังนี้

(๑) เห็นด้วยกับร่างข้อมติคณะกรรมการมรดกโลกในการประชุมสมัยสามัญ ครั้งที่ ๓๙ ที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ๓ วาระ ได้แก่ รายงานสถานภาพการอนุรักษ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา รายงานสถานภาพการอนุรักษ์พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และการขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน

(๒) เห็นชอบร่างแผนขับเคลื่อน (Road Map)

พื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ และพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน และกรอบแนวทางการชี้แจงหากคณะกรรมการมรดกโลก และ/หรือองค์กรที่ปรึกษามีข้อสงสัย โดยให้คณะผู้แทนไทยยึดแนวทางตามที่ระบุไว้ในแผนขับเคลื่อน และหากมีประเด็นที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าคณะผู้แทนไทย (พลเอก ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) คำนึงถึงหลักการของอนุสัญญาฯ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ข้อมูลด้านเทคนิคและวิชาการ

(๓) เห็นชอบแผนการดำเนินงานจัดทำรายงานสถานภาพการอนุรักษ์นครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาของกรมศิลปากร

๔) มอบหมายให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่กลุ่มป่าดงพญาเย็น - เขาใหญ่ ให้ความสำคัญและคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาขึ้นทะเบียนแหล่งมรดกโลกในภาวะอันตราย

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรี มีมติในการประชุมฯ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ เห็นชอบทำทิวทัศน์ของประเทศไทยดังกล่าว ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้นำเสนอเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

๒.๑๐.๕ คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า

คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เป็นคณะกรรมการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับการบริหารราชการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการพระราชวัง ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมศิลปากร ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นายกษัตริย์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม นายกษัตริย์สถาปนิกรสยามในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน

เจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ เลขาธิการ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่วางนโยบาย กำหนดพื้นที่ และจัดทำแผนแม่บทการอนุรักษ์และพัฒนา กรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า และออกระเบียบปฏิบัติ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการประชุมจำนวน ๑ ครั้ง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑) โครงการกำหนดขอบเขตพื้นที่เมืองเก่า กลุ่มที่ ๒ เห็นชอบ ดังนี้

(๑) เห็นชอบในหลักการ ให้ดำเนินการกำหนด ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าอุทง

(๒) เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

- ขอบเขตพื้นที่เมืองเก่าเชียงราย เมืองเก่า สุพรรณบุรี เมืองเก่าระยอง เมืองเก่าบุรีรัมย์ และเมืองเก่า ตะกั่วป่า เพื่อประกาศเขตพื้นที่เมืองเก่า ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการอนุรักษ์และพัฒนากรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า พ.ศ. ๒๕๔๖

- กรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพิจารณาและจัดทำรายละเอียดเพื่อดำเนินการต่อไป

(๓) เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า ให้เป็นไปตามกรอบแนวทางการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า

๒) การปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการ กลั่นกรองฯ ในคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงเทพมหานคร และเมืองเก่า เห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองฯ ให้เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับ ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณา แผนการดำเนินงานในกรุงเทพมหานคร

- เห็นชอบให้ นายบวรเวท รุ่งรุจี
เป็นประธานอนุกรรมการ
นายสุวิชัย รัตติภูมิ
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
รศ.ดร. บรรณโคธิชัย เมฆวิชัย
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
รศ.ดร. ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผศ.ดร. ยงฉนิศร์ พิมลเสถียร
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณา แผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า

- เห็นชอบให้ นายภราเดช พยัทธิเชียร
เป็นประธานอนุกรรมการ
นายสุวิชัย รัตติภูมิ
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
รศ. โรจน์ คุณอนเนก
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ผศ.ดร. ยงฉนิศร์ พิมลเสถียร
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
นายสด แดงเอียด
เป็นอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๓) การปรับปรุงองค์ประกอบคณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่ารายเมือง เห็นชอบให้ปรับปรุงองค์ประกอบ คณะอนุกรรมการอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า รายเมือง ให้เป็น ปัจจุบัน ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยให้สำนักงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเป็นฝ่ายเลขานุการ

๔) โครงการลานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ไม่เห็นด้วยกับรูปแบบที่ชนะการ ประกวด และมอบให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร และผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย ๑) นายสุวิชัย รัตติภูมิ ๒) รศ.ดร.บรรณโคธิชัย เมฆวิชัย และ ๓) ผศ.ดร.ยงฉนิศร์ พิมลเสถียร ร่วมกันพิจารณา ปรับปรุงแบบลานเฉลิมพระเกียรติฯ ให้มีรูปแบบสถาปัตยกรรม สอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์โดยรอบ

การประชุมคณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนา กรุงเทพมหานครและเมืองเก่า เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๘

๒.๑๐.๖ คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ (กอช.) แต่งตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๔๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนวทางและนโยบาย มาตรการ และแผนงานการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทยต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งการออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเข้าถึงทรัพยากรชีวภาพ การได้รับผลประโยชน์ตอบแทน ความปลอดภัยทางชีวภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้มีการประชุม จำนวน ๑ ครั้ง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยมีการพิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔

๒) การเข้าเป็นภาคีพิธีสารนาโงยาว่าด้วยการเข้าถึงทรัพยากรพันธุกรรมและการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างยุติธรรมและเท่าเทียม

๓) การเข้าเป็นภาคีพิธีสารเสริมนาโงยา – กัวลาลัมเปอร์ ว่าด้วยการรับผิดและชดใช้ตามพิธีสารคาร์ตาเฮนา ว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

๔) ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

๒.๑๐.๗ คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

เป็นองค์การบริหารจัดการที่ดินภายใต้ประมวลกฎหมายที่ดิน มีองค์ประกอบ เป็นคณะบุคคลสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่ง เป็นคณะกรรมการผู้ดำรงตำแหน่งตามที่กฎหมายบัญญัติ จำนวน ๑๘ คน มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานคณะกรรมการฯ เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ทำหน้าที่กรรมการและเลขาธิการฯ กลุ่มที่สอง เป็นคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการที่ดินตามมาตรา ๒๐ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้แก่ วางนโยบายการจัดที่ดิน เพื่อให้ประชาชนมีที่ดินสำหรับอยู่อาศัยและหาเลี้ยงชีพตามสมควรแก่สภาพ วางแผนการถือครองที่ดิน สงวนและพัฒนาที่ดินเพื่อจัดให้แก่ประชาชน สงวนหรือหวงห้ามที่ดินของรัฐเพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน อนุมัติโครงการ การ จัดที่ดินของทบวงการเมือง ควบคุมการจัด

ที่ดินตามประมวลกฎหมายและกฎหมายอื่นๆ และปฏิบัติการเกี่ยวกับที่ดินตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย มอบหมายให้ทบวงการเมืองที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งในมาตรานี้ แทนคณะกรรมการได้ตามที่เห็นสมควร ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น และวางระเบียบหรือข้อบังคับ กำหนดหลักเกณฑ์ หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการจัดที่ดินหรือเพื่อกิจการอื่นตามประมวลกฎหมายนี้ ทั้งนี้ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองด้านการบริหารจัดการที่ดิน จำนวน ๒๓ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ๑ ท่าน โดยมีนายประทีป เจริญพร เป็นประธาน และกองบริหารจัดการที่ดิน ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ในการให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ นโยบายและแนวทางในเรื่องการบริหารจัดการที่ดิน พิจารณากลั่นกรองเรื่องที่มีประเด็นปัญหา และข้อเท็จจริง นำเสนอคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการติดตาม ตรวจสอบ และกำกับดูแล ชี้แจงเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะทำงานตามความจำเป็นและเหมาะสม ปฏิบัติการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมอบหมาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ฝ่ายเลขานุการฯ มีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) การแก้ไขหรือให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาในการจัดที่ดิน ตามโครงการจัดที่ดินผืนใหญ่ที่ปิดหน่วยจัดที่ดินแล้ว : กรณีโครงการจัดที่ดินผืนใหญ่บ้านก้อทุ่ง ตำบลก้ออำเภอ จังหวัดลำพูน

๒) การดำเนินการสงวนหวงห้ามพื้นที่ป่าชุมชน ตามมติคณะรัฐมนตรี

๒.๑๐.๘ คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้ตามกิจการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๓ กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ระเบียบและวิธีการขอจัดสรรหรือขอกู้ยืมเงินกองทุน วางระเบียบการรับเงินและการเบิกจ่ายเงิน กำหนดระยะเวลาการชำระเงิน เป็นต้น คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ

สำนักงบประมาณ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม และผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการ โดยมีเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการประชุมจำนวน ๘ ครั้ง โดยคณะกรรมการฯ พิจารณาประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

๑) ด้านนโยบายในการบริหารจัดการกองทุนสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๙ เรื่อง เช่น การปรับปรุงประกาศคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม เรื่อง อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลาการปลอดการชำระคืนเงินต้น การปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการขอจัดสรรและขอกู้ยืมเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๒ การทบทวนกรอบทิศทาง การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ การจัดทำแผนปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนสิ่งแวดล้อม การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมสมทบโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ร่าง) ข้อเสนอโครงการเชิงรุก ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง และการจัดสรรเงินกองทุนให้แก่สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อประสานงานโครงการเชิงรุกส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะ

ที่ต้นทาง การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ เป็นต้น

๒) ด้านการพิจารณาให้การสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตามมาตรา ๒๓(๑) ๒๓(๓) และ ๒๓(๔) จำนวน ๑๘ โครงการ เช่น เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนเพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ควบคุมคุณภาพมูลฝอย โครงการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียฟาร์มสุกรด้วยระบบ บ่อหมักก๊าซชีวภาพของบริษัท เอส.พี.เอ็ม อาหารสัตว์ จำกัด วงเงิน ๖๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท โครงการเปลี่ยนหม้อ ไอน้ำจากน้ำมันเตาเป็นเชื้อเพลิงชีวมวล (Biomass) ของบริษัท โรงแปง พรกมล จำกัด วงเงิน ๘,๘๐๐,๐๐๐ บาท การจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมสมทบโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐ โครงการ โครงการชุมชนนำร่องต้นแบบผลิตก๊าซชีวภาพในครัวเรือนจากมูลสัตว์และการแก้ไขปัญหามลภาวะจากการเลี้ยงสัตว์ ของเทศบาลเมืองตากลิ จังหวัดนครสวรรค์ วงเงิน ๒๙๓,๗๓๒ บาท โครงการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนของเทศบาลตำบลหนองแดง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน เป็นต้น

๒.๑๑ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

๒.๑๑.๑ จัดฝึกอบรมหลักสูตรภายใน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มีการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร โดยจัดการฝึกอบรม/สัมมนา จำนวน ๒๔ หลักสูตร ดังนี้

ลำดับ	หลักสูตร	จำนวนคน
๑.	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร การเผยแพร่ผลงานบนเว็บไซต์อย่างมีคุณภาพด้วยภาพถ่ายและโปรแกรมกราฟฟิค ครั้งที่ ๒ (ONEP PhotoCamp#๒) (๑๙ - ๒๒ พ.ย. ๒๕๕๗)	๓๕
๒.	การฝึกอบรม เรื่อง พัฒนาแนวคิด สร้างจิตบริการ (๒๖ พ.ย. ๒๕๕๗)	๑๕๐
๓.	การอบรม เรื่อง การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจของหน่วยงานภาครัฐ และการจัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการกิจต่อสาธารณะ (๓ ธ.ค. ๒๕๕๗)	๔๕
๔.	การบรรยาย เรื่อง Work-Life Balance (๒๕ ธ.ค. ๒๕๕๗)	๒๕๐
๕.	การฝึกอบรม หลักสูตร Coaching for Performance Management (๘ - ๑๐ ม.ค. ๒๕๕๘)	๗๖
๖.	การสัมมนาเรื่อง แนวทางปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยราคากลางและการคำนวณการกลับไปใช้สิทธิในบำเหน็จบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ UNDO (๑๕ ม.ค. ๒๕๕๘)	๑๕๐

ลำดับ	หลักสูตร	จำนวนคน
๗.	การฝึกอบรม หลักสูตร โครงการฝึกอบรมหลักสูตร การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (๒๕ ก.พ. ๒๕๕๘)	๕๐
๘.	การอภิปราย เรื่อง เทคนิคการเขียนผลงานทางวิชาการเพื่อขอรับการประเมินบุคคล (๒ เม.ย. ๒๕๕๘)	๑๒๐
๙.	การบรรยาย เรื่อง สผ. กับเครือข่ายงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม (๑๐ เม.ย. ๒๕๕๘)	๑๕๐
๑๐.	การบรรยาย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สิ่งที่คุณทั้งชาติต้องรับรู้ (๒๐ พ.ค. ๒๕๕๘)	๑๐๐
๑๑.	การบรรยาย เรื่อง ส่งมอบปณิธานสานต่อนโยบาย (๒๙ พ.ค. ๒๕๕๘)	๒๔๐
๑๒.	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติ หลักสูตร การใช้อุปกรณ์เครื่องรับสัญญาณดาวเทียม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ด้วย QGIS ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ (๘ - ๑๑ มิ.ย. ๒๕๕๘)	๓๕
๑๓.	การฝึกอบรมหลักสูตร ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ (๓๐ มิ.ย. ๒๕๕๘)	๕๖
๑๔.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ทบทวนและปรับปรุงแผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐) และจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (๒๓ - ๒๕ ก.ค. ๒๕๕๘)	๔๑
๑๕.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการประเมินผลการปฏิบัติราชการรายบุคคล (๗ - ๙ ส.ค. ๒๕๕๘)	๖๗
๑๖.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนพัฒนารายบุคคล (Individual Development Plan : IDP) (๑๐ และ ๑๗ ส.ค. ๒๕๕๘)	๔๔
๑๗.	โครงการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน รุ่นที่ ๑ (๒๕ ส.ค. และ ๒๗ - ๒๙ ส.ค. ๒๕๕๘)	๕๙
๑๘.	การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การใช้โปรแกรมระบบสารสนเทศทรัพยากรบุคคลระดับกรม (Departmental Personnel Information System : DPIS) (๒๖ - ๒๘ ส.ค. ๒๕๕๘)	๖๓
๑๙.	การประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพผู้ทำหน้าที่ผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (๒ ก.ย. ๒๕๕๘)	๑๓๐
๒๐.	โครงการฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน รุ่นที่ ๒ (๓ - ๕ ก.ย. ๒๕๕๘)	๙๐
๒๑.	การบรรยาย เรื่อง การจัดหาพัสดุด้วยวิธีตลาดอิเล็กทรอนิกส์ (e - market) และด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e - bidding) (๗ ก.ย. ๒๕๕๘)	๑๕๐
๒๒.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางและนโยบายการพัฒนากฎหมายสิ่งแวดล้อมสู่ AEC และกฎหมายปกครองเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (๙ - ๑๑ ก.ย. ๒๕๕๘)	๗๓
๒๓.	การสัมมนา ทิศทางการดำเนินงานของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑๘ - ๑๙ ก.ย. ๒๕๕๘)	๒๖๙
๒๔.	การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การวิเคราะห์ภารกิจและอัตรากำลังของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (๑ ก.ย. และ ๒๔ - ๒๖ ก.ย. ๒๕๕๘)	๘๐

๒.๑๑.๒ การศึกษา ดูงาน และเข้าร่วมอบรมหลักสูตร ภายนอก

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้มีแผนพัฒนาบุคลากร โดยส่งเจ้าหน้าที่ สผ. เข้าร่วมการศึกษาดูงานและอบรมหลักสูตรภายนอกต่างๆ ดังนี้

- ๑) อบรมหลักสูตร นักบริหารการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ (นบร.) รุ่นที่ ๔
- ๒) อบรมหลักสูตร ประกาศนียบัตรกฎหมายมหาชน รุ่นที่ ๔๐
- ๓) อบรมหลักสูตร ประกาศนียบัตรชั้นสูงการบริหาร เศรษฐกิจสาธารณะสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๑๔
- ๔) อบรมหลักสูตร ศิลปะภาวะผู้นำ
- ๕) อบรมหลักสูตร ผู้นำยุคใหม่เครือข่ายอาเซียน
- ๖) อบรมหลักสูตร Effective Presentation ศิลปะ การนำเสนอเพื่อครองใจผู้ฟัง
- ๗) อบรมหลักสูตร การจัดทำแผนยุทธศาสตร์และ งบประมาณภาครัฐ รุ่นที่ ๔
- ๘) อบรมหลักสูตร ประกาศนียบัตรธรรมภิบาล สิ่งแวดล้อมสำหรับนักบริหารระดับสูง รุ่นที่ ๓
- ๙) อบรมหลักสูตร การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ แก่บุคลากร ด้วยโปรแกรม Speexx
- ๑๐) อบรมหลักสูตร ภาษาอังกฤษแบบเข้มข้น (Intensive Course)
- ๑๑) อบรมหลักสูตร การเขียนอีเมลล์ภาษาอังกฤษ อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ AEC
- ๑๒) อบรมหลักสูตร การสัมมนาทางวิชาการสัตว์ป่า สวนสัตว์ ครั้งที่ ๙
- ๑๓) อบรมหลักสูตร การเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้ง ด้านสิ่งแวดล้อม
- ๑๔) อบรมหลักสูตร การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับ ใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม

๑๕) อบรมหลักสูตร เทคโนโลยีการจัดการ สิ่งแวดล้อมท้องถิ่น

๑๖) อบรมหลักสูตร การสัมมนาวิชาการ เรื่อง EIA: ทางออกของการแก้ไขความขัดแย้งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑๗) อบรมหลักสูตร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กองทุน Green Climate Fund และการจัดตั้ง Implementing Entities

๑๘) อบรมหลักสูตร สิ่งแวดล้อมศึกษาสู่การพัฒนา ชุมชน

๑๙) อบรมหลักสูตร Strategic PR Management

๒๐) อบรมหลักสูตร เทคนิคการเขียนเพื่อการนำ เสนออย่างมีประสิทธิภาพ รุ่นที่ ๒๘

๒๑) อบรมหลักสูตร การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication)

๒๒) อบรมหลักสูตร ระดับสัมฤทธิ์บัตร การให้บริการ สาธารณะโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน (People Audit)

๒๓) อบรมหลักสูตร หลักสูตร สร้างสุดยอด presentation ด้วย PowerPoint

๒๔) อบรมหลักสูตร เคล็ดลับการประยุกต์ใช้ MS Excel เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (งานบุคคล งานคลังสินค้า ฯลฯ)

๒๕) อบรมหลักสูตร CSR: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ

๒๖) อบรมหลักสูตร พลังสื่อสร้างสรรค์งาน สิ่งแวดล้อม

๒๗) อบรมหลักสูตร Capacity Development for Environmental Management

๒๘) อบรมหลักสูตร การเขียนผลงานทางวิชาการ รุ่นที่ ๑

๒๙) อบรมหลักสูตร เทคนิคการเขียนหนังสือราชการ และการเขียนรายงานการประชุม รุ่นที่ ๑๐

๓๐) การศึกษาดูงาน หน่วยงานที่เป็นต้นแบบ ตัวอย่างที่ดีในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ ๓

ภารกิจพิเศษ

๑. การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล

สถานการณ์ปัญหาของการบริหารจัดการที่ดินของประเทศ ขาดระบบและแนวทางที่มีประสิทธิภาพ เป็นผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรที่ดิน แม้ว่าจะมีหน่วยงานบริหารจัดการที่ดินกระจายอยู่ในส่วนราชการต่างๆ แต่ขาดความเป็นเอกภาพ เครื่องมือที่มีอยู่มีข้อจำกัดต่อการบริหารจัดการที่ดิน และยังมีผู้ไร้ที่ดินทำกินอีกจำนวนมาก ก่อให้เกิดปัญหาที่สำคัญหลายประการ ได้แก่ การขาดแคลนที่ดินทำกิน ที่ดินมีการซื้อขายเปลี่ยนมือจากเกษตรกรไปเป็นของนายทุน มีการบุกรุกพื้นที่ป่าและที่ดินของรัฐเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รัฐบาลได้ให้ความสำคัญในเรื่องความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน โดยมุ่งเน้นให้มีที่ดินทำกิน รวมทั้งยกระดับรายได้ของประชาชนให้สูงขึ้น แต่เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่จำกัด ขณะที่จำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนที่ดินทำกิน รัฐบาลจึงได้นำนโยบายการจัดที่ดินทำกินในลักษณะแปลงรวม โดยมีให้กรรมสิทธิ์ แต่อนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐ เป็นกลุ่มหรือชุมชน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติกำหนดในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม รวมทั้งการส่งเสริมการประกอบอาชีพตามศักยภาพของพื้นที่ โดยการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ด้านที่ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ และด้านที่ ๙ การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการ

ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เห็นชอบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และคณะอนุกรรมการภายใต้ระเบียบฯ ๔ คณะ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมการจัดหาที่ดิน คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ โดยมีเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เป็นกรรมการและเลขานุการฯ โดยในการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของที่ดิน แต่ละประเภท กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ ข้อกำหนด หรือเงื่อนไข ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ ซึ่งจะสามารถทำให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ เน้นด้านการอนุรักษ์ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนนั้นที่ดินยังคงเป็นที่ดินของรัฐ ไม่ให้เป็นกรรมสิทธิ์ส่วนบุคคล เพื่อป้องกันการซื้อขายเปลี่ยนมือ และให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการดูแล ป้องกัน รักษาป่าโดยรอบพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตด้วย

ซึ่งการดำเนินการในระยะเร่งด่วน ตามนโยบายของรัฐบาล ได้มีการดำเนินการแล้วเสร็จ ระยะแรก พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในการจัดหาที่ดิน การจัดที่ดินทำกิน และการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒ พื้นที่ ได้แก่ ๑) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าขุนแม่ทา อำเภอแม่ออน เนื้อที่ ๗,๒๘๒ ไร่ ราชฎ ๑,๒๓๕ ราย ๒) พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าธาร อำเภอจอมทอง เนื้อที่ ๕,๔๙๒ ไร่ ราชฎ ๗๑๕ ราย และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ตาลและป่าแม่ยูน อำเภอฮอด เนื้อที่ ๒,๔๓๔ ไร่ ราชฎ ๖๖๒ ราย

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีส่งมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าขุนแม่ทา อำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๘
ที่มา : www.mnre.go.th

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานมอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย อำเภอจอมทอง บริเวณพื้นที่ป่าท่าธารและอำเภอฮอด บริเวณพื้นที่ป่าแม่ตาล และป่าแม่ยูน เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘
ที่มา : www.mnre.go.th

๒. การประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา (ปคร.) ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ในการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี การขอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี การติดตามความคืบหน้าของเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี การประสานชี้แจงคณะกรรมการธิการ และการประสานการเสนอร่างกฎหมายและติดตามร่างกฎหมาย ตลอดจนกระบวนการนิติบัญญัติระหว่างคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา จำนวน ๙๒๖ เรื่อง ประกอบด้วย

การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓๖ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ เช่น

- ✦ การเสนออุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท จังหวัดอุดรธานี เข้าสู่บัญชีรายชื่อมรดกโลก
- ✦ (ร่าง) แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔
- ✦ ร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ พ.ศ. ....
- ✦ รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๖
- ✦ ร่างประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่และมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ในบริเวณพื้นที่เมืองศรีมโหสถ อำเภอศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ. ....
- ✦ (ร่าง) แผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๙๓
- ✦ (ร่าง) ข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐

การจัดทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี จำนวน ๓๗๔ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ เช่น

- ✦ ร่างกฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดกระบี่ พ.ศ. ....

- ✦ ขออนุมัติดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง สายบางปะอิน - สระบุรี - นครราชสีมา ของกรมทางหลวง

- ✦ ขอความเห็นชอบโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง จังหวัดยะลา ของกรมการบินพลเรือน

- ✦ ร่างพระราชบัญญัติพลังงานทดแทน พ.ศ. ....

- ✦ ร่างแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๙)

- ✦ แผนยุทธศาสตร์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย - ศรีสัชนาลัย - กำแพงเพชร

การชี้แจงและให้ข้อมูลต่อคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ จำนวน ๑ เรื่อง

- ✦ ร่างกฎกระทรวงกำหนดบริเวณห้ามถมดินในพื้นที่บางส่วนของท้องที่แขวงลำปลาตี แขวงคลองสามประเวศ แขวงทับยาว แขวงชุมทอง แขวงลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร และตำบลราชาเทวะ ตำบลหนองปรือ ตำบลบางไฉง ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี ตำบลศิระจรเข้ใหญ่ ตำบลศิระจรเข้ใหญ่ ตำบลบางเสาธง อำเภอบางเสาธง ตำบลแพรกษาใหม่ อำเภอสุมทรีปราการ จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. ....

การประสานแจ้งเรื่องจากคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาให้หน่วยงานในสังกัดทราบ จำนวน ๗๑๑ เรื่อง โดยมีเรื่องที่สำคัญ อาทิ

- ✦ คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ปรับปรุงการมอบหมายและมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการในคณะกรรมการตามกฎหมาย และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
- ✦ การจัดทำหนังสือสัญญาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ
- ✦ รายงานผลการดำเนินการตามประเด็นเรื่องสำคัญตามมติคณะรักษาความสงบแห่งชาติและข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
- ✦ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) พุทธศักราช ๒๕๕๘
- ✦ ร่างยุทธศาสตร์การส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐)
- ✦ แผนปฏิบัติการการขับเคลื่อนด้านกฎหมายของประเทศ

๓. ผลการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

๓.๑ การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สนผ.) ดำเนินการตามแนวทางการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ มีความสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๒๐ - ๒๒ ที่ได้กำหนดบทบาทหน้าที่เพื่อให้มีการปฏิบัติราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่า โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของภารกิจหรือโครงการที่ส่วนราชการดำเนินการ ประโยชน์ที่รัฐและประชาชนจะได้รับ รวมถึงรายจ่ายทั้งก่อนและหลังการดำเนินการ ตลอดจนประโยชน์หรือผลเสียทางสังคมและอื่นๆ ซึ่งไม่อาจคำนวณเป็นตัวเงินได้ นอกจากนี้ ยังแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องของภารกิจกับยุทธศาสตร์ระดับชาติ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและผลกระทบของการปฏิบัติภารกิจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญในการทบทวนภารกิจ/โครงการและงบประมาณ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างเหมาะสมและสนับสนุนต่อการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนระดับต่างๆ ได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์

ผลการดำเนินงาน

ผลการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติภารกิจ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบด้วย ๒ ผลผลิต ได้แก่ ผลผลิตที่ ๑ เครื่องมือกลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทางชีวภาพ และผลผลิตที่ ๒ เครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ โดยผลผลิตที่เกิดขึ้นตอบสนองนโยบายและยุทธศาสตร์ที่เร่งด่วนและสำคัญของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)/รัฐบาล รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ผลผลิตที่ ๑: เครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายทางชีวภาพ

มิติประสิทธิภาพ ปริมาณผลผลิตที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ เครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายทางชีวภาพ จำนวน ๒๑ เรื่อง ซึ่งมากกว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สนผ. (๑๔ เรื่อง) โดยเป็นปริมาณผลผลิตตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สนผ. จำนวน ๑๐ เรื่อง และปริมาณผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติภารกิจในกิจกรรมหรือโครงการอื่นๆ เพิ่มเติม โดยใช้งบประมาณที่ได้รับทั้งงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่น นอกเหนือจากงบประมาณของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สนผ. จำนวน ๑๑ เรื่อง คิดเป็นต้นทุนต่อหน่วย เท่ากับ ๗,๕๒๐,๘๐๐.๐๙ บาท/เรื่อง ซึ่งน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยตามแผน (๑๑,๗๙๙,๒๒๔.๖๓ บาท/เรื่อง)

มิติประสิทธิผล จำนวนเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลายทางชีวภาพ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๒๑ เรื่อง ได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ ๑๑๓.๒๐ ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๗๐)

ผลผลิตที่ ๒: เครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ

มิติประสิทธิภาพ ปริมาณผลผลิตที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ เครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ จำนวน ๒๔ เรื่อง ซึ่งมากกว่าตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สนผ. (๑๖ เรื่อง) ซึ่งเป็นปริมาณผลผลิตตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สนผ. จำนวน ๑๑ เรื่อง

และปริมาณผลผลิตที่เกิดจากการปฏิบัติการในกิจกรรมหรือโครงการอื่นๆ เพิ่มเติม โดยใช้งบประมาณที่ได้รับทั้งงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่น นอกเหนือจากงบประมาณของตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ของ สผ. จำนวน ๑๓ เรื่อง ซึ่งคิดเป็นต้นทุนต่อหน่วยที่เกิดขึ้น เท่ากับ ๗,๒๑๑,๖๐๘.๙๗ บาท/เรื่อง ซึ่งน้อยกว่าต้นทุนต่อหน่วยตามแผน (๑๑,๓๖๑,๐๓๔.๗๐ บาท/เรื่อง)

มิติประสิทธิผล จำนวนเครื่องมือ และกลไกการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศ จำนวน ๒๔ เรื่อง ได้รับการผลักดันไปสู่การปฏิบัติ/ถ่ายทอดสู่กลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ ๑๔๐.๕๘ ซึ่งมากกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ (ร้อยละ ๗๐)

ปัญหา อุปสรรค

๑) การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการเป็นรายผลผลิตของ สผ. เป็นการสรุปผลการประเมินในภาพรวม ทั้งนี้ผลการประเมินที่ได้ยังไม่สามารถสรุปเป็นรายตัวชี้วัด หรือเป็นรายสำนัก/กอง ได้อย่างชัดเจน เนื่องจากไม่สามารถสรุปได้ว่าการปฏิบัติการของสำนัก/กองใดที่สามารถดำเนินงานได้บรรลุผลสำเร็จและเกิดความคุ้มค่า และสำนัก/กองใดที่ดำเนินงานแล้วไม่มีประสิทธิภาพและไม่คุ้มค่า

๒) ปัญหาอุปสรรคในการเก็บข้อมูล เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินงานแต่ละโครงการมีความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินความคุ้มค่าที่แตกต่างกัน เป็นผลทำให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนสมบูรณ์แตกต่างกัน อีกทั้งข้อมูลสำหรับการประเมินผลตามตัวชี้วัด เช่น จำนวนกลุ่มเป้าหมาย ประเภทกลุ่มเป้าหมาย ยังขาดการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำให้การประเมินผลไม่ถูกต้องและไม่สามารถเปรียบเทียบผลกับปีงบประมาณที่ผ่านมาได้

ข้อเสนอแนะ

๑) ประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการเป็นรายตัวชี้วัดตามที่ สผ. กำหนดไว้ และสรุปเป็นภาพรวมของแต่ละผลผลิตซึ่งจะทำให้ทราบว่าภารกิจตามตัวชี้วัดใดดำเนินการแล้วมีความคุ้มค่าหรือไม่คุ้มค่ามากหรือน้อยเพียงใด และมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น ทำให้สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาทบทวนความสำคัญของภารกิจนั้นๆ

๒) ควรจัดทำระบบฐานข้อมูลในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการ และสามารถเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลังได้มากกว่า ๑ ปี เนื่องจากผลลัพธ์บางเรื่องไม่สามารถวัดได้ในปีงบประมาณเดียวกันกับผลผลิตและผลกระทบที่เกิดขึ้นจริงอาจเกิดขึ้นในปีถัดไป

๓.๒ การประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อม

กองทุนสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดความสอดคล้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๔ การบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐตามแนวทางการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติการของรัฐ ตามมาตรา ๒๒ ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณร่วมกันจัดให้มีการประเมินความคุ้มค่าในการปฏิบัติการของรัฐที่ส่วนราชการดำเนินการอยู่ โดยมีคณะกรรมการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อมทำหน้าที่ประสานจัดเตรียมความพร้อม และดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

รายงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมและประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการโครงการนำร่องโดยเป็นโครงการเงินอุดหนุน ๑ โครงการ และโครงการเงินกู้ยืม ๑ โครงการ ประจำปี ๒๕๕๗ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อมในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยสรุปผลการประเมินความคุ้มค่าฯ พบว่า ผลผลิตของกองทุนสิ่งแวดล้อมในการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประสบความสำเร็จทั้งในมิติประสิทธิภาพและมิติประสิทธิผล ดังนี้

มิติประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลการดำเนินงานด้านปฏิบัติการ และการบริหารพัฒนาเงินทุนหมุนเวียน มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก ทั้งนี้ในส่วนการประเมินการดำเนินงานด้านการเงินที่ให้การสนับสนุนต่อค่าใช้จ่ายเพื่อบริหารงานกองทุนฯ มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย อย่างไรก็ตามภาพรวม การประเมินผลการดำเนินของกองทุนสิ่งแวดล้อม มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

มิติประสิทธิผล พิจารณาจากร้อยละความสำเร็จของโครงการที่ได้รับการอนุมัติตามเป้าหมายของแต่ละโครงการ ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการที่มีต่อผลประโยชน์จากการใช้บริการ รวมถึงการดำเนินงานการประเมินความคุ้มค่าการปฏิบัติการของกองทุนสิ่งแวดล้อมในภาพรวม มีผลการ

ดำเนินงานโดยรวมสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก ในส่วนของสรุปผลการประเมินความคุ้มค่า โครงการนำร่อง ทั้ง ๒ โครงการพบว่า มีความคุ้มค่า เนื่องจากสามารถบรรลุผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบเชิงบวก อีกทั้งการดำเนินการยังบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์เป็นอย่างดี ในการสร้างความมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยโครงการความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมอ่าวบ้านดอนด้วยพลังชุมชน ซึ่งมูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนาได้รับเงินอุดหนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมสามารถสร้างความมีส่วนร่วมในการพัฒนารูปแบบอาชีพที่สอดคล้องกับฐานทรัพยากรและวิถีชีวิตของชุมชนตามทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ที่ไม่ทำลายล้างทรัพยากรธรรมชาติ มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ส่วนโครงการก่อสร้างและติดตั้งระบบผลิตก๊าซชีวภาพและบำบัดน้ำเสียจากมูลไก่ ของบริษัท พลวิทยาฟาร์ม จำกัด เป็นการสนับสนุนเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำให้แก่ภาคเอกชนเพื่อจัดการมลพิษและของเสียจากการประกอบกิจการ โครงการสามารถจัดการมลพิษ (กลิ่นเหม็น) จากมูลไก่ ส่งผลดีต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยรอบโครงการ และโครงการได้เลือกระบบบำบัดที่นำก๊าซชีวภาพไปผลิตกระแสไฟฟ้า ทำให้โครงการมีผลตอบแทนเพิ่มขึ้นจากการลดค่าใช้จ่ายค่าไฟฟ้านในการประกอบการ

ปัญหา อุปสรรค

กองทุนสิ่งแวดล้อมยังขาดฐานข้อมูลตัวชี้วัดที่สำคัญที่จะนำมาใช้เปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง ๒ - ๓ ปี นอกจากนี้ยังขาดแบบฟอร์มในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประเมินความคุ้มค่าสำหรับโครงการนำร่อง ซึ่งจะได้พัฒนาให้สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

กองทุนสิ่งแวดล้อมมีแผนการดำเนินการในอนาคตที่จะได้นำผลการประเมินความคุ้มค่า ไปใช้เป็นแนวทางเพื่อผลักดันให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ โดยจะได้จัดทำระบบฐานข้อมูลของตัวชี้วัดที่สำคัญ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลย้อนหลัง ๒ - ๓ ปี และการวางแผนการดำเนินงานเพื่อประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อเป้าหมายการให้บริการของกองทุนสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดเก็บข้อมูลโครงการนำร่อง โดยเสนอให้มีการจัดทำแบบฟอร์มจัดเก็บข้อมูลไว้ในข้อเสนอโครงการ เพื่อให้ผู้เสนอขอรับการสนับสนุนโครงการรับทราบและรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ เพื่อนำมาใช้ประกอบการประเมินความคุ้มค่าต่อไป

๔. ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้กำหนดไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการที่อยู่ในภารกิจของ สผ. ได้โดยสะดวก และทั่วถึง โดยได้มีการดำเนินการดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะทำงานข้อมูลข่าวสารของราชการ สผ. โดยมีรองเลขาธิการ สผ. เป็นประธานคณะทำงาน และมีผู้แทนจากทุกสำนัก กอง กลุ่ม เป็นคณะทำงาน ซึ่งมีกลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม เป็นคณะทำงานและเลขานุการ

๒) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. โดยใช้พื้นที่ของห้องสมุด สผ. เป็นพื้นที่บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผู้มาติดต่อขอข้อมูล

๓) พัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. (www.onep.go.th/information) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันทางอินเทอร์เน็ต และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลา

สผ. ได้รับการคัดเลือกให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการประจำกระทรวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) การเป็นเครือข่ายร่วมมือในการพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานรัฐ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ในบันทึกข้อตกลงดังกล่าวกำหนดให้หน่วยงานต้องดำเนินการให้ปฏิบัติตามมาตรฐานที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนด เพื่อให้เป็นหน่วยงานต้นแบบในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการประจำกระทรวงได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่ง สผ. ได้จัดทำและใช้ “แผนพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” เป็นกรอบในการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ

ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สผ. ขอรายงานผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สผ. พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑) การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สผ. กำหนดให้ใช้ห้องสมุดเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งนี้เนื่องจากมีความเหมาะสมที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย และเป็นสถานที่รวบรวมเอกสารและข้อมูลของ สผ. โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีการจัดระบบข้อมูลข่าวสารตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ และ ๙ ที่ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และมีการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารที่จัดให้บริการอย่างชัดเจน สามารถสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีการเผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของ สผ. ด้วย

๒) การบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ

สผ. แต่งตั้งคณะทำงานศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สผ. โดยมีรองเลขาธิการ สผ. เป็นประธานคณะทำงาน และมีผู้แทนจากทุกสำนัก กอง กลุ่ม เป็นคณะทำงาน ซึ่งมีกลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม เป็นคณะทำงานและเลขานุการ คณะทำงานฯ ดังกล่าวมีหน้าที่ในการดำเนินการเพื่อให้ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. มีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน ครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๘) มีผู้มาใช้บริการศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ สผ. รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๕๕ ราย ได้แก่ ๑) มาใช้บริการด้วยตนเอง ๔๑๔ ราย ๒) ใช้บริการสอบถามทางโทรศัพท์ ๒๙ ราย และ ๓) เป็นหนังสือราชการ ๑๑๒ ราย

๓) การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนให้บุคลากรของ สผ. และประชาชนทราบผ่านช่องทางสื่อสาร

(๑) การให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่บุคลากร สผ. โดยได้ดำเนินการจัดอบรมหลักสูตร “ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐” เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยมีวิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) เป็นผู้บรรยายให้ความรู้ ซึ่งจากการประเมินผลภายหลังการฝึกอบรมพบว่า เจ้าหน้าที่ สผ. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และการจัดทำสรุปผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานรัฐ ตามแบบ สขร. ๑ ฉบับปรับปรุงมากขึ้น การถ่ายทอดของวิทยากรทำให้ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงความสำคัญ และมีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

(๒) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่สิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชน โดยได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์

เผยแพร่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ของ สผ. (<http://www.onep.go.th>) เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. (<http://www.onep.go.th/information>) บอร์ดประชาสัมพันธ์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ รายงานประจำปีของสำนักงาน ป้ายประชาสัมพันธ์อิเล็กทรอนิกส์

๔) การสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้บริการ ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ.

สำนัก/กองที่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ได้จัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้มาใช้บริการ ซึ่งได้ทำการรวบรวมและสรุปผลได้ดังนี้

(๑) ไตรมาสที่ ๑ (เดือนตุลาคม ๒๕๕๗ – เดือนธันวาคม ๒๕๕๗) จากจำนวนผู้กรอกแบบสำรวจความพึงพอใจทั้งหมด ๖๓ ราย คิดเป็น พึงพอใจมาก จำนวน ๖๓ ราย (๑๐๐%) พึงพอใจน้อย จำนวน ๐ ราย (๐%) ไม่พึงพอใจ จำนวน ๐ ราย (๐%)

(๒) ไตรมาสที่ ๒ (เดือนมกราคม ๒๕๕๘ – เดือนมีนาคม ๒๕๕๘) จากจำนวนผู้กรอกแบบสำรวจความพึงพอใจทั้งหมด ๑๐๕ ราย คิดเป็น พึงพอใจมาก จำนวน ๑๐๔ ราย (๙๙.๐๕%) พึงพอใจน้อย จำนวน ๑ ราย (๐.๙๕%) ไม่พึงพอใจ จำนวน ๐ ราย (๐%)

(๓) ไตรมาสที่ ๓ (เดือนเมษายน ๒๕๕๘ – เดือนมิถุนายน ๒๕๕๘) จากจำนวนผู้กรอกแบบสำรวจความพึงพอใจทั้งหมด ๑๑๙ ราย คิดเป็น พึงพอใจมาก จำนวน ๑๑๙ ราย (๑๐๐%) พึงพอใจน้อย จำนวน ๐ ราย (๐%) ไม่พึงพอใจ จำนวน ๐ ราย (๐%)

๕) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานองค์กร การศึกษาดูงาน

แผนพัฒนาศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. ได้กำหนดกิจกรรมการศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานอื่น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้ศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับบริษัท การบินไทย (มหาชน) จำกัด และเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๘ ได้นำคณะทำงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสิ้น ๑๔ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย โดยคณะทำงานข้อมูลข่าวสาร สผ. ได้รับความรู้ในการดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารการทางพิเศษแห่งประเทศไทย และแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเพื่อนำมาประยุกต์และปรับใช้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสาร สผ. ให้เป็นไปตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๕. การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์

๑) สรุปผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนจากประชาชนในภาพรวม

ประชาชนได้แจ้งข้อร้องเรียนในประเด็นต่างๆ รวม ๒๘ เรื่อง โดยแบ่งเป็นเรื่องราวร้องเรียนจากศูนย์บริการประชาชน (e-petition) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จำนวน ๓ เรื่อง เรื่องร้องเรียนในระบบจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จำนวน ๘ เรื่อง และจากหนังสือ จำนวน ๑๗ เรื่อง

๒) ประเด็นต่างๆ ที่ประชาชนร้องเรียน สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ประเด็นเรื่องที่ร้องเรียน	จำนวน (เรื่อง)	ดำเนินการแล้วเสร็จ (เรื่อง)	อยู่ระหว่างดำเนินการ (เรื่อง)
๑. ด้านการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	๑๘	๑๕	๓
๒. ด้านการประกอบการเหมืองแร่และปิโตรเลียม	๒	๑	๑
๓. ด้านประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒	๒	๐
๔. ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการปฏิบัติตามมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม	๓	๑	๒
๕. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม	๒	๒	๐
๖. ด้านการบริหารจัดการที่ดิน	๑	๑	๐
รวม	๒๘	๒๒	๖

๖. การยกย่องและรับรางวัล

๖.๑ รางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง มิติด้านการบัญชี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง จัดขึ้นในฐานะหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลและบริหารการใช้จ่ายเงินของส่วนราชการ รางวัลนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของส่วนราชการในการบริหารจัดการภายในองค์กร สะท้อนให้เห็นถึงการทำงานที่ถูกต้องตามกฎระเบียบ รวดเร็ว มีมาตรฐาน โปร่งใส พร้อมต่อการตรวจสอบจากภายนอก

พิธีมอบรางวัลองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง ครั้งที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๘ ณ ดิเกสตันติโมเตอริ ทำเนียบรัฐบาล

๖.๒ รางวัลการนำหน่วยงาน เปลี่ยนผ่านไปสู่ IPv6

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับรางวัลการนำหน่วยงานเปลี่ยนผ่านไปสู่ IPv6 (Internet Protocol version 6) จากกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในฐานะที่ สผ. เป็นหน่วยงานที่ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ เพื่อผลักดัน ส่งเสริม เร่งรัด และติดตามผลการดำเนินงาน IPv6 ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ มีความพร้อมในการให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตพื้นฐานและบริการที่รองรับ IPv6 โดย สผ. ได้รับ ๒ รางวัล ดังนี้

๑. รางวัล “Thailand IPv6 Ready Award” เป็นรางวัลที่ให้กับหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการปรับเปลี่ยน Service DNS, Web และ Mail ให้สามารถใช้งาน (Availability) ไม่น้อยกว่า ๘๐% บนเครือข่าย IPv6 ซึ่ง สผ. เป็น ๑ ใน ๒๘ หน่วยงานที่ได้รับรางวัลการดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งหมด ๓๕๑ หน่วยงาน

๒. รางวัล “Certificate of IPv6 Ready” เป็นรางวัลที่ให้กับหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินการปรับเปลี่ยน Service DNS, Web และ Mail ให้สามารถใช้งานบนเครือข่าย IPv6 ซึ่ง สผ. เป็น ๑ ใน ๓๘ หน่วยงานที่ได้ใบรับรอง (Certificate) การดำเนินงานจากหน่วยงานภาครัฐทั้งหมด ๓๕๑ หน่วยงาน

สำหรับ IPv6 คือ Internet Protocol version 6 เป็น Protocol ล่าสุดเพื่อนำมาใช้เพื่อทดแทน Protocol รุ่นเดิมคือ IPv4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของ Protocol ให้รองรับหมายเลขแอดเดรสจำนวนมาก รวมถึงปรับปรุงคุณลักษณะอื่นๆ อีกหลายประการ

งานสัมมนา IPv6 ประจำปี ๒๕๕๘ ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ในวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถนนแจ้งวัฒนะ กรุงเทพฯ

๖.๓ รางวัลหน่วยงานที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ได้รับรางวัลหน่วยงานที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ของมูลนิธิอุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ณ อุทยานสิ่งแวดล้อมนานาชาติสิรินธร ค่ายพระรามหก อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

๗. กิจกรรม

๗.๑ กิจกรรม “ก้าวตามรอยพ่อ ตามวิถีแห่งความพอเพียง”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับข้าราชการและเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นข้าราชการที่ดีของแผ่นดิน ปลุกฝังอุดมการณ์เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ โดยมุ่งเน้นให้มีความตระหนักในการเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม จึงได้จัดกิจกรรม “ก้าวตามรอยพ่อ ตามวิถีแห่งความพอเพียง” ขึ้นในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคกลาง จ.ฉะเชิงเทรา

เพื่อเป็นการปลุกจิตสำนึกข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทำงานตามรอยพระยุคลบาทและน้อมนำคุณธรรมตามพระบรมราโชวาทมาประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผล เพื่อการเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดีและเก่งเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๗.๒ โครงการให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้กับเครือข่ายภาครัฐต่อต้านการทุจริต

เพื่อสนับสนุนนโยบายรัฐบาล และแผนงานเชิงรุกในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันในแนวทางการปลุกจิตสำนึกสร้างความตระหนักรู้ การตรวจสอบและเฝ้าระวังเชิงรุก สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) จึงดำเนินการ โครงการให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้กับเครือข่ายภาครัฐต่อต้านการทุจริตขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้าง “เครือข่ายภาครัฐต่อต้านการทุจริต” ในวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุม ๔๐๑ ชั้น ๔ สผ.

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลุกจิตสำนึกและสร้างค่านิยมต่อต้านการทุจริตแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐและปฏิบัติการเชิงรุกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๗.๓ กิจกรรม “ปั่น ปั่น รักษ์”

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) อยู่ระหว่างกระบวนการเตรียมการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเมืองศรีมโหสถ จังหวัดปราจีนบุรี โดยกระบวนการดำเนินงานมุ่งเน้นการส่งเสริมกระตุ้นจิตสำนึกในการอนุรักษ์ควบคู่ไปกับกระบวนการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกและความร่วมมือในการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมและนำไปสู่การปฏิบัติ พื้นที่เมืองศรีมโหสถ โดยเฉพาะบริเวณคูเมืองกำแพงเมือง ซึ่งประกอบไปด้วยแหล่งศิลปกรรม โบราณสถาน ย่านชุมชน

และสถานที่ทำเกษตร สวนผลไม้ ล้วนแล้วแต่แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของพื้นที่ในการอนุรักษ์และส่งเสริมให้เป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชุมชนเชิงอนุรักษ์และแหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ โดยใช้ต้นทุนทางมรดกศิลปวัฒนธรรมที่มีอยู่ จึงได้ร่วมกับ บริษัทกัลป์ เจพี จำกัด จัดหาจักรยานให้เทศบาลตำบลโคกปี่ รวมทั้งจัดกิจกรรม “ปั่น ปั่น รักษ์” ในเขตคูเมืองกำแพงเมือง ในวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อส่งเสริมให้เป็นพาหนะสำหรับเรียนรู้วิถีชุมชนเชิงอนุรักษ์ภายในบริเวณเส้นทางรอบคูเมืองกำแพงเมือง อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนการเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ

ส่วนที่ ๕

รายงานการเงิน

๑. งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๗

	หน่วย : บาท		อัตราย่อส่วนตามแนวดิ่ง	
	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๗
สินทรัพย์				
สินทรัพย์หมุนเวียน				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๗,๖๑๑,๒๓๗.๕๑	๒,๔๗๒,๘๘๒.๔๓	๖.๓๖	๓.๖๑
ลูกหนี้ระยะสั้น	๖๓,๔๗๒,๕๗๘.๐๖	๒๒,๓๘๗,๑๔๐.๒๕	๕๓.๐๗	๓๒.๗๑
วัสดุคงเหลือ	๒,๔๑๘,๘๕๘.๐๕	๒,๙๔๗,๐๑๔.๑๙	๒.๐๒	๔.๓๑
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	๗๓,๕๐๒,๖๗๓.๖๒	๒๗,๘๐๗,๐๓๖.๘๗	๖๑.๔๖	๔๐.๖๓
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน				
ลูกหนี้ระยะยาว	-	๑,๑๑๒,๗๘๙.๖๔	๐.๐๐	๑.๖๓
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	๔๕,๑๑๐,๖๔๒.๓๔	๓๘,๑๒๐,๒๑๓.๔๙	๓๗.๗๒	๕๕.๗๐
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	๙๗๘,๘๘๘.๕๘	๑,๓๙๓,๙๓๘.๔๕	๐.๘๒	๒.๐๔
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	๔๖,๐๘๙,๕๕๐.๙๒	๔๐,๖๒๖,๙๕๑.๕๘	๓๘.๕๔	๕๙.๓๗
รวมสินทรัพย์	๑๑๙,๕๙๒,๒๒๔.๕๔	๖๘,๔๓๓,๙๘๘.๔๕	๑๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐
หนี้สิน				
หนี้สินหมุนเวียน				
เจ้าหนี้ระยะสั้น	๒๔,๘๖๘,๐๙๔.๔๓	๔๘,๒๙๓,๙๕๒.๐๓	๒๐.๗๙	๗๐.๕๗
เงินกู้ระยะสั้น	๔,๒๐๗,๘๑๑.๔๒	๕๒,๓๗๕.๓๔	๓.๕๒	๐.๐๘
เงินรับฝากระยะสั้น	๓,๘๔๑,๔๙๒.๐๔	๑๖,๐๙๘,๕๙๙.๙๓	๓.๒๑	๒๓.๕๒
รวมหนี้สินหมุนเวียน	๓๒,๙๑๗,๓๙๗.๘๙	๖๔,๔๔๔,๙๒๗.๓๐	๒๗.๕๒	๙๔.๑๗
หนี้สินไม่หมุนเวียน				
เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว	๑,๓๖๓,๗๕๘.๕๙	๑,๙๐๒,๖๘๗.๕๒	๑.๑๔	๒.๗๘
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว	๑,๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๑,๘๗๕,๐๐๐.๐๐	๑.๒๕	๒.๗๔
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	๑,๑๑๒,๗๘๙.๖๔	๐.๐๐	๑.๖๓
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	๒,๘๖๓,๗๕๘.๕๙	๔,๘๙๐,๔๗๗.๑๖	๒.๓๙	๗.๑๕
รวมหนี้สิน	๓๕,๗๘๑,๑๕๖.๔๘	๖๙,๓๓๕,๔๐๔.๔๖	๒๙.๙๒	๑๐๑.๓๒
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	๘๓,๘๑๑,๐๕๘.๐๖	(๙๐๑,๔๒๖.๐๑)	๗๐.๐๘	-๑.๓๒
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน				
ทุน	๒๗,๑๑๑,๓๙๕.๙๓	๒๗,๑๑๑,๓๙๕.๙๓	๒๒.๖๗	๓๙.๖๒
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	๕๖,๖๙๙,๖๖๒.๑๓	(๒๘,๐๑๒,๘๒๑.๙๔)	๔๗.๔๑	-๔๐.๙๓
รวมสินทรัพย์สุทธิ	๘๓,๘๑๑,๐๕๘.๐๖	(๙๐๑,๔๒๖.๐๑)	๗๐.๐๘	-๑.๓๒

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

๒. งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๗

	หน่วย : บาท		อัตราย่อส่วนตามแนวดิ่ง	
	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๗	พ.ศ. ๒๕๕๘	พ.ศ. ๒๕๕๗
รายได้				
รายได้จากงบประมาณ	๑,๒๕๔,๘๗๙,๙๓๑.๗๖	๑,๐๙๒,๕๖๖,๘๗๔.๑๑	๙๘.๕๙	๙๘.๕๕
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ	๕๔๑,๒๐๐.๐๐	๒,๒๐๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๐๐
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	๑๗,๔๐๒,๙๖๓.๘๗	๑๖,๑๐๔,๔๗๙.๑๕	๑.๓๗	๑.๔๕
รายได้อื่น	๑๐,๐๒๕.๖๗	๒,๗๘๓.๑๓	๐.๐๐	๐.๐๐
รวมรายได้	<u>๑,๒๗๒,๘๐๘,๑๒๑.๓๐</u>	<u>๑,๑๐๘,๖๗๖,๓๓๖.๓๙</u>	<u>๑๐๐.๐๐</u>	<u>๑๐๐.๐๐</u>
ค่าใช้จ่าย				
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๑๖๒,๙๑๕,๖๘๗.๕๒	๑๕๕,๐๒๘,๔๓๔.๓๑	๑๒.๘๐	๑๓.๙๘
ค่าบำเหน็จบำนาญ	๒๑,๓๕๗,๔๑๗.๖๔	๑๕,๑๖๘,๖๖๘.๙๑	๑.๖๘	๑.๓๗
ค่าตอบแทน	๔๙๕,๘๘๘.๕๐	๑๐๙,๓๓๐.๐๐	๐.๐๔	๐.๐๑
ค่าใช้จ่ายวัสดุ	๑๖๖,๒๐๓,๕๙๑.๐๑	๑๗๙,๑๑๘,๗๓๐.๓๙	๑๓.๐๖	๑๖.๑๖
ค่าวัสดุ	๘,๖๒๑,๐๐๘.๗๙	๖,๔๔๘,๑๒๗.๙๐	๐.๖๘	๐.๕๘
ค่าสาธารณูปโภค	๗,๙๖๘,๙๒๑.๗๕	๗,๕๕๕,๔๖๘.๙๙	๐.๖๓	๐.๖๘
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	๑๐,๔๓๓,๑๒๗.๓๕	๑๑,๗๕๔,๐๔๖.๔๔	๐.๘๒	๑.๐๖
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	๘๑๐,๒๔๖,๕๔๕.๕๔	๗๙๔,๕๗๗,๗๖๗.๒๒	๖๓.๖๖	๗๑.๖๗
ค่าใช้จ่ายอื่น	-	๓,๕๒๔,๕๓๔.๓๙	๐.๐๐	๐.๓๒
รวมค่าใช้จ่าย	<u>๑,๑๘๘,๒๔๒,๑๘๙.๑๐</u>	<u>๑,๑๗๓,๒๗๖,๑๐๘.๕๒</u>	<u>๙๓.๓๕</u>	<u>๑๐๕.๘๓</u>
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายก่อนต้นทุนทางการเงิน	<u>๘๔,๕๖๖,๙๓๒.๒๐</u>	<u>(๖๔,๕๙๙,๗๗๒.๑๓)</u>	<u>๖.๖๕</u>	<u>(๕.๘๓)</u>
รายได้สูง(ต่ำ)กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	<u>(๘๔,๕๖๖,๙๓๒.๒๐)</u>	<u>(๖๔,๕๙๙,๗๗๒.๑๓)</u>	<u>๖.๖๕</u>	<u>(๕.๘๓)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

๓. การวิเคราะห์การเงิน

จากอัตราย่อยส่วนตามแนวดิ่งข้างต้น สรุปการวิเคราะห์ได้ดังนี้

งบแสดงฐานะการเงิน

- มีสัดส่วนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (ต่อสินทรัพย์) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓.๖๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๖.๓๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หน่วยงานมีเงินกู้ยืมระยะสั้น คือ เงินส่งคืนเงินเหลือจ่ายกองทุนสิ่งแวดล้อม เป็นการส่งคืนเงินต้นปีงบประมาณถัดไปและคงเหลือไว้ใช้สับเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ สูงกว่าปีก่อน สำหรับเงินฝากธนาคารในงบประมาณ มียอดคงเหลือสูงกว่าปีก่อนเล็กน้อย เนื่องจากมีสภาพคล่องในการจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิในอัตรากำลังเดียวกับปีก่อน เงินฝากคลังเพิ่มขึ้นเล็กน้อยเนื่องจากระหว่างปีมีการรับหลักค่าประกันสัญญาจำนวนเงินแต่ละรายสูงกว่าปีก่อน ขณะเดียวกันมีการคืนหลักค่าประกันสัญญาให้แก่ผู้ขายได้พัน ข้อผูกพันตามสัญญาจำนวนรายสัญญาได้มากกว่าปีก่อน

- มีสัดส่วนของลูกหนี้ระยะสั้น (ต่อสินทรัพย์) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๒.๗๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๕๓.๐๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสัญญาจ้างที่มีเงินจ่ายล่วงหน้า คงเหลือจำนวนสัญญาสูงกว่าปีก่อน และลูกหนี้เงินในงบประมาณมีจำนวนรายคงเหลือสูงกว่าปีก่อน

- มีสัดส่วนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (ต่อสินทรัพย์) ลดลงจากร้อยละ ๕๕.๗๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๓๗.๗๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สัดส่วนของสินทรัพย์รวมในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่ำกว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ขณะที่ ผลรวมของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สูงกว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในระหว่างปีมีจัดซื้อครุภัณฑ์สูงกว่าปีก่อน ไม่มีการจำหน่ายครุภัณฑ์ที่หมดความจำเป็น เสื่อมสภาพ ขำรุด ค่าเสื่อมราคาลดลง และค่าเสื่อมราคาสะสมเพิ่มขึ้น

- มีสัดส่วนของเจ้าหนี้ระยะสั้น (ต่อสินทรัพย์) ลดลงจากร้อยละ ๗๐.๕๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๒๐.๗๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘

มีการขอเบิกเงินจากคลังประเภทจ่ายตรงเจ้าหนี้ ซึ่งเจ้าหนี้ยังไม่ได้รับตัวเงิน โดยกรมบัญชีกลางประมวลผลส่งจ่ายในปีงบประมาณถัดไปต่ำกว่าปีก่อน

- มีสัดส่วนของเงินรับฝากระยะสั้น (ต่อสินทรัพย์) ลดลงจากร้อยละ ๒๓.๕๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๓.๒๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สัญญาจ้างที่ปรึกษา เจือจางของสัญญา มีการหักเงินประกันผลงาน ตามงวดงาน จะจ่ายคืนให้กับคู่สัญญาภายใน ๔๕ วัน นับจากมีการจ่ายเงินงวดสุดท้าย ซึ่งมียอดคงเหลือต่ำกว่าปีก่อน เนื่องจาก ได้ปฏิบัติตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่าย

งบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

- มีสัดส่วนของรายได้จากงบประมาณประจำ งบกลาง และงบลงทุน งบอุดหนุนเฉพาะกิจ (ต่อรายได้รวม) เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๙๘.๕๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๙๘.๕๙ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ หน่วยงานได้รับงบประมาณลดลงจากปีก่อน ขณะเดียวกันผลการเบิกจ่าย เบิกจ่ายได้อัตรากว่าปีก่อน ซึ่งได้ปฏิบัติตามมาตรการเร่งรัดการเบิกจ่ายและเงินกันไว้เบิกเหลือเมื่อปีทีเบิกในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการเบิกจ่ายได้สูง การกันไว้เบิกเหลือเมื่อปีของงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มียอดต่ำกว่าปีก่อนและหน่วยงาน สามารถเบิกจ่ายงบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจได้สูงกว่าปีก่อนจากร้อยละ ๕๑.๓๙ เป็น ๗๕.๐๙

- มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายบุคลากร (ต่อรายได้รวม) ลดลงจากร้อยละ ๑๓.๙๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๑๒.๘๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีสัดส่วนของรายได้รวมในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่ำกว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ และ ผลรวมของค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๕๗

- มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน (ต่อรายได้รวม) ลดลงจากร้อยละ ๗๑.๖๗ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็น ร้อยละ ๖๓.๖๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลเกิดจากการที่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับจัดสรรงบประมาณงบอุดหนุนเฉพาะกิจต่ำกว่าปีก่อน และเบิกจ่ายยอดสูงกว่าปีก่อนจากร้อยละ ๕๑.๓๙ เป็น ๗๕.๐๙

ภาคผนวก

๑. รายชื่อคณะกรรมการและคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๑.๑ คณะกรรมการผู้ชำนาญการ

- ๑) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณาผู้มีสิทธิขอรับใบอนุญาตทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- ๒) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาแหล่งน้ำ
- ๓) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอาคาร การจัดสรรที่ดิน และบริการชุมชน
- ๔) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางบกและอากาศ
- ๕) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางน้ำ
- ๖) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่
- ๗) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านพัฒนาปิโตรเลียม
- ๘) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ
- ๙) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโรงไฟฟ้าพลังความร้อน
- ๑๐) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านอุตสาหกรรมและระบบสาธารณสุขที่สนับสนุน
- ๑๑) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดภูเก็ต
- ๑๒) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมบริเวณเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี
- ๑๓) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดเพชรบุรี

๑๔) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๕) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑๖) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการบ้านเอื้ออาทร ชุดที่ ๑

๑๗) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการบ้านเอื้ออาทร ชุดที่ ๒

๑.๒ คณะอนุกรรมการ

- ๑) คณะอนุกรรมการแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๒) คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการแก้ไขปัญหามลพิษในเขตควบคุมมลพิษจังหวัดระยอง และพื้นที่ใกล้เคียง
- ๓) คณะอนุกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม
- ๔) คณะอนุกรรมการกำกับจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด
- ๕) คณะอนุกรรมการการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ
- ๖) คณะอนุกรรมการการจัดการทรัพยากรกลุ่มน้ำ
- ๗) คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเล
- ๘) คณะอนุกรรมการบูรณาการการกักเซาะชายฝั่ง
- ๙) คณะอนุกรรมการพิจารณาการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
- ๑๐) คณะอนุกรรมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
- ๑๑) คณะอนุกรรมการจัดทำรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๑๒) คณะอนุกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ
- ๑๓) คณะอนุกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษ
- ๑๔) คณะอนุกรรมการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- ๑๕) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาบาเซล
- ๑๖) คณะอนุกรรมการกำกับดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เชิงบูรณาการ

๑๗) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาอนุสัญญาว่าด้วยกระบวนกรแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ

๑๘) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาไมนามาตะว่าด้วยปรอท

๑๙) คณะอนุกรรมการอนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน

๒๐) คณะอนุกรรมการบริหารจัดการของเสียอุตสาหกรรมที่เป็นอันตรายและมูลฝอยติดเชื้อ

๒. คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ

๒.๑ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒.๒ คณะอนุกรรมการจัดที่ดิน

๒.๓ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๔ คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด

๓. คณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ

๓.๑ คณะอนุกรรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านวิชาการ (ยกเลิกเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓.๒ คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการจัดทำแนวทางการแสดงเจตจำนง (Pledge) การดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกที่เหมาะสมของประเทศ (NAMAs) (ยกเลิกเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓.๓ คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการประสานทำที่ไทยในการเจรจา (ยกเลิกเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘)

๓.๔ คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการบูรณาการนโยบายและแผน (แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

๓.๕ คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านวิชาการและฐานข้อมูล (แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

๓.๖ คณะอนุกรรมการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการประสานทำที่เจรจาและความร่วมมือระหว่างประเทศ (แต่งตั้งเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘)

๔. คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก

๔.๑ คณะอนุกรรมการมรดกโลกทางธรรมชาติ

๕. คณะกรรมการอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า

๕.๑ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในกรุงรัตนโกสินทร์

๕.๒ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองและพิจารณาแผนการดำเนินงานในพื้นที่เมืองเก่า

๖. คณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพแห่งชาติ

๖.๑ คณะอนุกรรมการอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

๖.๒ คณะอนุกรรมการพิชิตสารคาร์ตาเฮนาว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพ

๖.๓ คณะอนุกรรมการที่ปรึกษาพหุภาคีว่าด้วยพื้นที่คุ้มครอง

๖.๔ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนโดยภาคธุรกิจ

๗. คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ

๗.๑ คณะอนุกรรมการพิจารณากลั่นกรองด้านการบริหารจัดการที่ดิน

๘. คณะกรรมการพัฒนากลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

๘.๑ คณะอนุกรรมการกำกับ ติดตามและประเมินผล

๘.๒ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการตั้งถิ่นของทะเลสาบและการจัดระเบียบเครื่องมือประมงในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

๘.๓ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา น้ำเสีย และขยะมูลฝอยในพื้นที่กลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

๘.๔ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการลดลงและการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำ และป่าพรุในกลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา

๙. คณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม

๙.๑ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๙.๒ คณะอนุกรรมการกลั่นกรองโครงการด้านการจัดการมลพิษ

๒. เอกสารเผยแพร่ การจัดทำสื่อต่างๆ

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ <http://www.onep.go.th/eia/>

ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย

โครงการหรือกิจการที่ต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการด้านอาคาร การจัดสรรที่ดินและบริการชุมชน

แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำหรับโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อน

Environmental Impact Assessment in Thailand

แนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอุตสาหกรรม ก่อสร้างปิโตรเลียม ปิโตรเคมีแยกหรือแปรสภาพ ก๊าซธรรมชาติ และเคมีอื่นๆ

แนวทางการประเมินผลกระทบทางสุขภาพในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ระบบการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย (ฉบับภาษาญี่ปุ่น)

การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

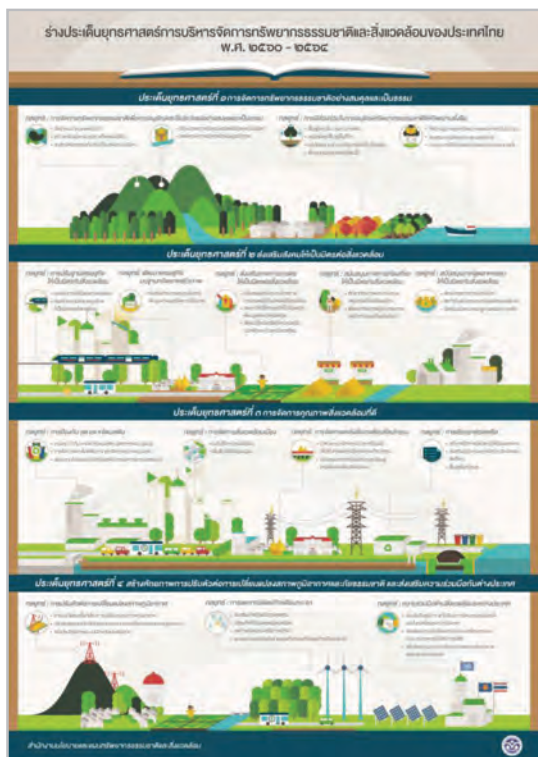
บทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.)

คู่มือ การขอรับใบอนุญาตเป็นผู้มีสิทธิทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม กันยายน ๒๕๕๘

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ www.onep.go.th

1. ร่างประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
2. ภาพกราฟิกบรรยายข้อมูล (Information Graphic: InfoGraphic) ร่างประเด็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓. ภาพกราฟิกบรรยายข้อมูล (Information Graphic: InfoGraphic) การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ <http://envfund.onep.go.th>

กองทุนสิ่งแวดล้อม

The Environmental Fund

กรอบทิศทางการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

การประสานการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อม

การขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อมสำหรับภาคเอกชน

การจัดทำข้อเสนอโครงการที่จะขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามมาตรา ๒๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ (ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

การขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากกองทุนสิ่งแวดล้อมสำหรับภาคเอกชน

เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากต้นสวยสู่ปลายน้ำ

การดำเนินงานตามมาตรา ๘๘ และ ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

สำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ www.onep.go.th

- รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๗
- รายงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗
- กรอบและหลักเกณฑ์สำหรับการประเมินผลโครงการด้านการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- รายงานการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดตามประเมินผลของหน่วยงานในการปฏิบัติตามแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙
- วารสารธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมปีที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๗) ฉบับที่ ๑ และปีที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๘) ฉบับที่ ๑ - ๓
- จับตาประเด็นร้อนข่าวสิ่งแวดล้อม ๔ ฉบับ ตุลาคม- ธันวาคม ๒๕๕๗, มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๘, เมษายน - มิถุนายน ๒๕๕๘, กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๘

สำนักสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ <http://www.onep.go.th/urban/index.php/>

พรณไม้ลดมลพิษ เสริมสร้างชีวิตชุมชนเมือง

โครงการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน
ในเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม
เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ

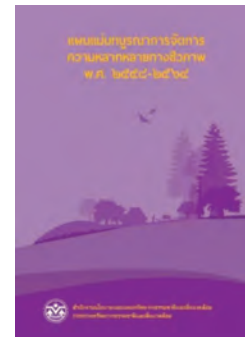
ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ <http://chm-thai.onep.go.th/index.aspx>

คู่มือจำแนกชนิดพันธุ์พืชและสัตว์
อย่างง่ายในเมือง

คู่มือจำแนกชนิดพันธุ์สัตว์ทะเล

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความ
หลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔

สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม

ผู้ที่สนใจสามารถดาวน์โหลดรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทางเว็บไซต์ www.onep.go.th

อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกโลก
ทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ
(เอกสาร ๒ ภาษาไทยและอังกฤษ)

ความรู้ด้านการอนุรักษ์คุ้มครอง
แหล่งมรดกโลก สำหรับเยาวชน
(เอกสารเผยแพร่ และ CD-ROM)

ชุดความรู้ด้านการอนุรักษ์คุ้มครอง
แหล่งมรดกโลก (๑ ชุด มี ๕ เล่ม
เอกสารเผยแพร่ และ CD-ROM)

การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรอบแหล่งมรดกโลกทางธรรมชาติ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมรดกโลก รายงานมรดกโลก ฉบับที่ ๒๒ (เอกสารแปล เอกสารเผยแพร่ และ CD-ROM)

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและมรดกโลก

ปั่น เลี้ยว เที่ยวชม สู่สังคมคาร์บอนต่ำ แหล่งมรดกพื้นที่กลุ่มป่าแก่งกระจาน

แผนที่ สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

แผ่นพับแผนที่สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม ย่านชุมชนเก่าท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

คู่มือมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและสังคม

๓. หมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร ของผู้บริหาร สำนักและกอง

ผู้บริหาร	โทรศัพท์	โทรสาร
เลขาธิการ นางรวิวรรณ ภูริเดช	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๖
รองเลขาธิการ นายพงศ์บุญย์ ปองทอง	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๘
รองเลขาธิการ นางอัจฉราพร ไกรพานนท์	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๖
รองเลขาธิการ นางปิยนันท์ โศภณคณาภรณ์	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๒
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม นางอินทิรา เอี่ยมลฉัตร	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๘๓๑	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๙

สำนัก / กอง	โทรศัพท์	โทรสาร
สำนักงานเลขานุการกรม (สลก.)		
เลขานุการกรม	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๔	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๕ - ๑๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๑
กลุ่มงานคลังและพัสดุ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๙ - ๒๓	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๑
กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๒๔ - ๒๕	
กลุ่มงานแผนงานและงบประมาณ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๒๖ - ๒๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๒๖
กลุ่มงานอำนวยการและประชาสัมพันธ์	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๑๘ ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๘	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๒๘
ฝ่ายประชาสัมพันธ์/ห้องสมุด	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๐ - ๓๒	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๑
สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (สวล.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๑	
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผนการจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๐ ๒๒๖๕ ๖๗๓๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๒
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๓ - ๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๒
กลุ่มงานนโยบายและแผน	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๖
กลุ่มงานวิเคราะห์มาตรการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๒	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๑
กลุ่มงานวิเคราะห์และประสานแผนปฏิบัติการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๗๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๘
กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๙	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๐
สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (สวผ.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๓ - ๑๔	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๖
กลุ่มงานเหมืองแร่	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๑๗ - ๑๘	

สำนัก / กอง	โทรศัพท์	โทรสาร
กลุ่มงานอุตสาหกรรม	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๗	
กลุ่มงานคมนาคม	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๑ - ๒๒	
กลุ่มงานโครงการบริการชุมชนและที่พักอาศัย	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๓ - ๒๔	
กลุ่มงานพัฒนาแหล่งน้ำและเกษตรกรรม	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๕ - ๒๖	
กลุ่มงานพลังงาน	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๘	
กลุ่มงานปิโตรเคมี	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๐	
กลุ่มงานพัฒนาระบบและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๒๙
สำนักติดตามประเมินผลสิ่งแวดล้อม (สตป.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๓	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๖
กลุ่มงานติดตามประเมินสถานการณ์	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๗ - ๓๘	
กลุ่มงานติดตามประเมินผลนโยบายและแผน	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๓๙ - ๔๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๘๖
กลุ่มงานระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๑ - ๔๒	
สำนักงานกองทุนสิ่งแวดล้อม (สกกส.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๗	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๙ - ๙๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๘
กลุ่มงานนโยบายและแผนการบริหารกองทุน	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๗ - ๘	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๘
กลุ่มงานวิเคราะห์โครงการด้านสิ่งแวดล้อม	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๑ - ๓	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๘
กลุ่มงานติดตามประเมินผล	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๕ - ๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๘
กลุ่มงานวิเคราะห์โครงการด้านทรัพยากรธรรมชาติ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๓ - ๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๔
กลุ่มงานอำนวยความสะดวกคณะกรรมการกองทุนสิ่งแวดล้อม	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๐๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๙
สำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (สปอ.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๕๐	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๒	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๙๒
กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๘๔๒ ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๒	
กลุ่มงานวิเคราะห์และพัฒนากลไก	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๗๘๓	
กลุ่มงานประสานงานกลางอนุสัญญา	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๗๘๕ ๐ ๒๒๖๕ ๖๖๙๐	
สำนักสิ่งแวดล้อมชุมชนและพื้นที่เฉพาะ (สขพ.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๕	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๖ - ๖๘	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๗
กลุ่มงานสิ่งแวดล้อมชุมชน	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๙ - ๗๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๐
กลุ่มงานพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๑ - ๗๒	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๒
กลุ่มงานพื้นที่สีเขียวและนันทนาการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๓ - ๗๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๓
สำนักจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม (สธศ.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๕	

สำนัก / กอง	โทรศัพท์	โทรสาร
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๘
กลุ่มงานจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๗๙ ๐ ๒๒๖๕ ๖๗๕๑	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๐
กลุ่มงานจัดการสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๑ ๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๗๕๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๑
กลุ่มงานอนุรักษ์และพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๓ - ๘๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๔
กลุ่มงานประสานการบริหารจัดการมรดกโลก	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๕ - ๘๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๘๖
กองบริหารจัดการที่ดิน (กบต.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๓	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๕ - ๔๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๔
กลุ่มงานวิเคราะห์การบริหารจัดการที่ดิน	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๗ - ๔๘	
กลุ่มงานจัดที่ดินของทบวงการเมือง	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๔๙ - ๕๐	
กลุ่มงานสงวนหวงห้ามและจัดที่ดิน	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๑ - ๕๒	
กองประสานการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กทส.)		
ผู้อำนวยการ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๓	
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๕ - ๕๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๖
กลุ่มงานระบบนิเวศต้นน้ำ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๗ - ๕๘	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๘
กลุ่มงานระบบนิเวศแหล่งน้ำ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๕๙	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๐
กลุ่มงานระบบนิเวศเกษตร	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๑ - ๖๒	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๒
กลุ่มงานระบบนิเวศชายฝั่งและทะเล	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๓	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๘๔
ฝ่ายความหลากหลายทางชีวภาพ (พลช.)		
หัวหน้า	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๐
กลุ่มงานบริหารทั่วไป	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๘	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๘
กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๔	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๖๙
กลุ่มงานความมั่นคงทางชีวภาพ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๖	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๖
กลุ่มงานสนับสนุนการจัดการระบบนิเวศ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๗	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๖
กลุ่มงานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๙	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๙
กลุ่มงานประสานงานกลางของอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๐	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๔๐
หน่วยงานอิสระ		
กลุ่มตรวจสอบภายใน (กตภ.)	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๕๒	
กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.)	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๒ - ๓๓	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๒๖
กลุ่มนิติการ (กนต.)	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๔ - ๓๕	๐ ๒๒๖๕ ๖๖๓๕
กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม	๐ ๒๒๖๕ ๖๕๐๐ ต่อ ๖๘๔๕	

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING

60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6 พญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0 2265 6538 โทรสาร : 0 2265 6536

60/1 Soi Pibulwattana 7, Rama 6 Road, Phyathai, Bangkok 10400
Tel. 0 2265 6538 Fax 0 2265 6536

www.onep.go.th